

KONSOLIDEERITUD
MAJANDUSAASTA
ARUANNE **20
24**

Sisukord

3	Juhatuse esimehe pöördumine
4	Kliinikumi 2024. aasta ajajoon
16	Kliinikumi võtmenäitajad 2024. majandusaastal ja võrdluses möödunud perioodidega
20	Eesti kõige patsiendisõbralikum haigla
32	Ravitegevus
46	Teadus- ja arendustöö
54	Motiveeritud töötaja kui suurim väärtus
68	Jätkusuutlik haigla
74	Kliinikumi haiglad ja kiirabi
84	Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Fotod:

Tartu Ülikooli Kliinikum, Evelin Lumi, Andres Tennus, Mana Kaasik, Merle Värvi, Marek Metslaid, erakogu

Ärinimi:

Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum
Registrikood: 90001478

Juriidiline aadress:

L. Puusepa 1a, Tartu 50406
+372 731 9401

E-post:

kliinikum@kliinikum.ee

www.kliinikum.ee

Juhatuse esimehe pöördumine

2024. aasta oli sünnipäeva ja patsientidele lähemale liikumise aasta

Tartu Ülikooli Kliinikum tähistas mullu oma 220. sünnipäeva, mistõttu oli lõppenud aasta meie jaoks tavalisest pidulikum. Kliinikumi kolm sammast ehk pikk ravi-, õppe- ja teadustöö traditsioon on saanud alguse koos Tartu Ülikooliga ning elab koos ülikooliga ka edasi, mille tulemusel rakendame jätkuvalt teadustöö kõige uuemaid teadmisi ja saavutusi patsientide teenistusse. Seesama roll on Kliinikumil ka Eesti haiglavõrgu arengusuundades aastani 2040, kus rõhutatakse ülikoolihaigla olulisust. See tähendab, et lisaks tervishoiuteenuste pakkumisele on Kliinikumil täita ka akadeemilise tippkeskuse roll, edendades meditsiinalast õpet ning juhtides koos ülikooliga valdkonna teadus- ja arendustegevust.

Patsiendid, töötajad ja ülikoolihaigla jaoks vajalik taristu – need on täiendavad kolm alustala, milleta me oma tegevust ellu viia ei saaks. Võib öelda, et 2024. aasta oli Kliinikumi jaoks tavapäraselt töörohke. Kui haiglaravil viibinud patsientide arv oli võrreldav 2023. aasta omaga, siis ambulatoorsete teenuste maht võrreldes möödunud aastaga kasvas – näiteks õe ja ämmaemanda vastuvõtte tehti koguni 9 000 võrra rohkem. Samuti pöördutakse aasta-aastalt rohkem erakorralise meditsiini osakonda, mille tulemusel said Kliinikumist erakorralist ja vältimatut abi 86 000 patsienti. Kokku osutas Kliinikum tervishoiuteenuseid patsientidele enam kui 750 000 korral.

On väga oluline, et patsiendid saaksid õigel ajal vajalikku ravi. Selle eesmärgi poole liikumiseks on Kliinikumis järjest rohkem tähelepanu pööratud e-konsultatsioonidele ja saame öelda, et 2024. aastal tehtud 36 219 e-konsultatsiooniga oleme Eestis sellega esirinnas. Meie väärtuslikeks partneriteks siinkohal on perearstid, kes rohkem kui 80% juhtudel on e-konsultatsiooni tellijaks.

Arstide vastuvõttude arvud on suurenenud ka väljaspool Tartut. Et ülikoolihaigla teenused on mõeldud kõikidele Eesti elanikele, viisime oma teenuseid ka füüsiliselt patsientidele lähemale. Lõunakeskuses avatud kabinetid võimaldavad tartlastel ja lõunaeestlastel mugavalt teiste

tegemiste kõrvalt osaleda sõeluuringutes või ära teha vajalikud radioloogilised uuringud haiglakompleksi tulemata. Ka Kliinikumi Tallinnas tegutsevad kliinikud on kolinud Ülemiste City uude Tervisemajja, mille tulemusel saavad nüüd seni erinevates asukohtades patsiente vastu võtnud üksused komplekselt üheskoos pakkuda kaasaegsemaid tingimusi nii patsientidele kui ka töötajatele. Eesti põhjaosa patsientidel tekib omakorda parem ligipääs ülikoolihaigla tervishoiuteenustele.

Usun, et patsiendid on märganud Kliinikumi tegevusi patsiendisõbralikkuse suunas. Peame patsientide häält väga oluliseks, mistõttu arvutame igakuist soovitusindeksit juba kõikides ambulatoorsetes üksustes, kuhu aasta jooksul pöördutakse ligi poolel miljonil korral. Kõik huvilised saavad patsientide numbrilist hinnangut jälgida Kliinikumi kodulehel. Lõppeval aastal on rõõmu valmistanud ka patsientide hinnang Kliinikumi kuvandile. Kantar Emori poolt 2024. aasta suvel läbi viidud meditsiinasutuste kuvandit kaardistavas uuringus keskenduti kolmele põhinäitajale: kõrge ravikvaliteet, usaldusväärsus ja patsiendisõbralikkus. Eesti elanikud märkisid Kliinikumi teiste haiglate seas kõige kõrgema ravikvaliteediga brändiks, samuti kõige usaldusväärsemaks tervishoiuasutuseks. Lisaks pidasid vastajad Kliinikumi üheks kõige patsiendisõbralikumaks meditsiinibrändiks. Aitäh patsientidele usalduse eest!

Kõige positiivse kõrval on paraku põhjust olla ka murelik – teame, et tervishoidu ootavad ees keerulised aastad. Samuti ei ole kuskile kadunud ärev rahvusvaheline olukord, mis sunnib ka meid valmistuma ootamatusteks. Kuna meie töötajatel on riigis strateegiline roll, jätkame suurõppustega. Oluline on ka tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamine muutuv keskkonnas – see on jätkuvalt meie prioriteediks, mis võib vajada senisest teistsugusemaid lahendusi, näiteks tasuliste teenuste näol.

Mulle meeldib öelda, et Kliinikumis sünnivad iga päev väikesed imed. Täna töötajaid, kes neid ellu viivad ning patsiente, kes meid jätkuvalt kõrgelt hindavad!

Priit Perens
juhatuse esimees

Kliinikumi 2024. aasta ajajoon

JAANUAR

- 3. jaanuaril nägid ilmalvalgust **2024. aasta esimesed ja ainsad kolmikud** Tartu Ülikooli Kliinikumis. Kolmikute sünd on naistekliinikus alati eriline sündmus – näiteks 2023. aastal sündis naistekliinikus 27. korral kaksikud, ent kolmikuid mitte. Vennad Remi, Rico ja Ralf sündisid täpselt minutiliste vahedega.

- 3. jaanuaril möödus Tartu Ülikooli Kliinikumis, Eestis ja Baltikumis **esimesest maksasiirdamisest 25 aastat**. 1999. aastal dr Toomas Väli poolt juurutatud meetod eeldab väga head meeskondade ülest koostööd ning toimivat haigla- ja logistikasüsteemi nii maja sees kui väljas. Kui esimene maksasiirdamine kestis kokku rohkem kui 20 tundi, siis tänapäeval kulub selleks keskmiselt 6–8 tundi. Nii siirdamise ajal kui selle järgselt kuulub patsiendi ravimeeskonda mitukümmend erinevat inimest. Kuna Kliinikum on ka Scandiatransplanti liige, on meie patsientide võimalused senisest oluliselt laiemad ning pole harvad juhud, kui doonormaks tuleb mõnest Skandinaavia riigist. Maksasiirdamine on näidustatud patsientidele, kelle maksahaigus on jõudnud lõppstaadiumisse ning mille puhul enam tabletravi ei ravi, vaid leevendab sümptomeid. Enamikel siirdatud patsientidel on võimalik elada täisväärtuslikku elu, muuhulgas näiteks tervisesporti tehes või reisides.

- 11. jaanuaril toimus Kliinikumi **õendusjuhtide tänu- ja tervitussündmus**, mis väärtustas õendusjuhtide uut tähtajalist juhtimisperioodi. Õendusjuhid on Kliinikumis kliiniliste valdkondade juhtimismeeskonna liikmed ning neil on täita oluline roll ülikoolihaiglas – juhtida õendus- ja hooldustööd integreeritult õppe-, arendus- ja teadustööga ning samal ajal edendada patsiendikogemust nii oma üksuses kui ka Kliinikumis tervikuna.

- 12. jaanuaril avati Kliinikumis pidulikult **Eestis ainulaadsed laste MRT-keskuse ruumid**, kus lapsevanemal on võimalik viibida lapse juures kogu uuringu vältel, mis annab kindlustunde nii väikesele patsiendile kui ka tema vanemale. Samuti viibib väikese patsiendi juures kogu uuringu vältel lisaks radioloogiameeskonnale ka anestezioloog. Kliinikumis tehakse aastas täiskasvanutele ja lastele kokku ligi 600 000 radioloogilist uuringut, sealjuures lastele nii röntgenuuringuid ja kompuutertomograafia uuringuid (KT) kui ka magnetresonantstomograafia (MRT) ja ultraheliuuringuid. MRT-uuringuid tehakse lastele erinevatel põhjustel – näiteks

neuroloogiliste erakorraliste seisundite, haruldaste haiguste, epilepsia või ebaselge arengus mahajäämuse puhul. Uuringut kasutatakse järjest enam ka laste vähidiagnoosi kahtluse korral, erinevate kirurgiliste probleemide ja reumaatiliste seisundite juhtumite korral ning südameriketega lastele uuringute tegemiseks. Laste uuringu valiku puhul on üks olulisemaid prioriteete ohutus, mistõttu määratakse uuringud eriarsti ja radioloogi koostöös.

- 18. jaanuaril toimus Tartu Ülikooli Kliinikumi **2. teadus- ja arenduskonverents**, kus

tutvustati nii edukaid teadusprojekte, kordaläinud koolituskogemusi kui ka 2023. aastal kaitstud doktoritöid. 2024. aastal said Kliinikumi arendusfondistrahastuse 15 teadus-arendusprojekti, mille kogusumma oli 896 959 eurot. Lisaks eraldati 36 746 eurot 9 koolitustegevuseks, sh töötajate praktiseerimiseks välismaa haiglates või erialaste koolituste korraldamiseks Eestis.

- Jaanuarist **suurendati Kliinikumi onkokiirurgide vastuvõttude arvu Narvas**, et pakkuda patsientidele kasvaja haiguste võimalikult varajast diagnoosimist ja ravi kodukoha lähedal. Narva haiglas toimuvatele vastuvõttudele on võimalik pöörduda kõikidel selle piirkonna elanikel.
- Jaanuaris jõudis lõpule Kliinikumi **L. Puusepa 8 maja A-korpuse rekonstrueerimine** ehk meditsiinilinnaku IV ehitusjärg. A-korpus on rekonstrueeritud erinevates etappides ning viimases järgus viidi läbi 2.-4. korruse ehitustööd. A-korpuse tunnusvärv on roheline ning silmakliiniku patsientidele mugava logistika võimaldamise eesmärgil rajati teisele korrusele J-korpus ja A-korpus ühendav sild, mille dekoratsiooniks on Tiiu Pirsko ja Mati Veermetsa II ehitusjärgu kunstikonkursi võidutöö „Elu puu“ motiivi jätkumine.
- Jaanuarist alates saab Kliinikumis **valmistada tablette Euroopas ainulaadse 3D-tabletiprinteriga**, mis võimaldab valmistada väga täpseid ravimiannuseid patsiendisõbralikus ravivormis. 3D-prinditud tabletid on abiks eelkõige lastele ja neelamishäiretega patsientidele. Tartu Ülikooli Kliinikumi apteegi vanemproviisori Jana Lassi sõnul ei toodeta paljude ravimite puhul lastele sobivaid annuseid, sest ravimitööstus keskendub eelkõige suuremale tarbijaskonnale ehk täiskasvanutele. 3D-tabletiprinteri ostu finantseeris Lastefond.

“Prinditud tablettide puhul on tegemist patsiendisõbralikuma ravimivormiga kui näiteks pulbrilistel ravimvormidel, sest neid on kergem võtta,” selgitas vanemproviisor Jana Lass.

VEEBRUAR

- 7.-14. veebruaril tähistati Kliinikumi südamekliiniku eestvedamisel **rahvusvahelist kaasasündinud südamerikete nädalat** eesmärgiga tõsta inimeste teadlikkust. 2024. aastal keskenduti Eestis teemanädala raames kaasasündinud südameriketega täiskasvanutele, tuletades meelde regulaarset kaasasündinud südameriketele spetsialiseerunud kardioloogi külastamise vajadust. Tartu Ülikooli Kliinikumi

südamekliiniku kardioloog dr Maarja Maser, kes on saanud laiapõhjalise väljaõppe just kaasasündinud südameriketega täiskasvanute osas, nentis, et nende patsientide puhul on peamiseks ja suurimaks murekohaks arstide vaateväljast kadumine pärast täiskasvanuikka jõudmist.

“Põhiliseks probleemiks on see, et sageli katkeb kaasasündinud südameriketega patsientide regulaarne jälgimine vanuses, mil patsient peab liikuma laste kardioloogi juurest täiskasvanute kardioloogi jälgimisele. Sõltumata sellest, kas kaebused esinevad või mitte, vajavad enamik kaasasündinud südameriketega patsiente eluaegset jälgimist. Regulaarse jälgimisega on võimalik tagada normilähedane elukvaliteet, mille osadeks on aktiivne tööelu, pere loomine kui ka sportimine. Selleks, et osata märgata ja ennetada võimalikke riske tervisele, peaksid kaasasündinud südameriketega patsiendid enne suuremaid elusündmusi, näiteks raseduse, spordivõistluste või mittekardioloogiliste operatsioonide planeerimist, need sammud läbi arutama ka kardioloogiga. Jälgimise puudumisel võivad patsiendile endale üsna märkamatuult areneda raskesti ravitavad või isegi pöördumatud probleemid südame toimimises – klapi rikke süvenemine, südame vatsakeste funktsiooni halvenemine, südamepuudulikkuse ägenemine, eluohtlikud rütmihäired kuni äkksurmani välja,” selgitas kardioloog dr Maarja Maser.

- 21. veebruaril **tunnustati Kliinikumi töötajate**

teadustöid vabariigi aastapreemiaga. Teadustöö preemia määratakse eelneva nelja aasta jooksul valminud ja avaldatud parimate teadustööde eest. Vabariigi aastapreemiaga tunnustati ortopeediakliiniku ülemarst-õppejõu prof Aare Märtsoni ja ortopeediakliiniku juhi dr Katre Maasalu sarja „Ortopeediliste haiguste molekulaarsed mehhanismid ja käsitus“ ning nahahaiguste kliiniku juhi dr Viljar Jaksi tööde sarja

„Kudede regeneratsioon ja rakuväline maatriks“. Viljar Jaks jagas preemiat prof Peep Palumaaga Tallinna Tehnikaülikoolist.

- 29. veebruaril **tähistati ülemaailmset harvikaiguste päeva**, et juhtida tähelepanu harvaesinevatele haigustele ning nende ravile. Kuigi haruldasi haigusi üksikuna esineb harva, on haruldaste haigustega inimeste arv suur – Eestis elab kuni 80 000 harvikaigusega inimest ning maailmas on tuvastatud enam kui 6000 erinevat haruldast haigust. Kliinikumis on haruldase haigusega patsiendi raviteekonnal toeks ainulaadne harvikaiguste kompetentsikeskus, alates varajasest diagnostikast, nõustamisest kuni ravi saamiseni.
- Veebruarist on Kliinikumis kasutusel **navigatsioonirobotid**, mis aitavad patsiente ja teisi külastajaid soovitud asukoha leidmisel. Lindaks ja Kaleviks ristitud eesti keelt kõnelevad kaks teejuht-robotit juhatavad patsiendi kompaktses, ent samal ajal suurte vahemaadega haiglahoones õigesse kohta. Robotid näitavad suunda L. Puusepa 8 maja 1. korrusel. Kui otsitav koht asub mõnel teisel korrusel, juhatab robot patsiendi või tema saatja õige liftialani.

- Veebruaris **tunnustas president Alar Karis Kliinikumi töötajaid teenetemärkidega**. Eesti Punase Risti II klassi teenetemärgi pälvis ülemarst-õppejõud ja 1. kliinilise valdkonna juht prof Aare Märtsen. Prof Märtsen on pühendanud oma elu ortopeedia eriala praktiseerimisele ja arendamisele Tartu Ülikooli Kliinikumis ja Tartu Ülikoolis. Pikaajase ortopeediakliiniku juhina on ta edendanud ravi-, õppe- ja teadustööd nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt. Ta on olnud väga pühendunud oma patsientide ravimisele ning tänu tema tegevusele on abi saanud tuhanded Eesti patsiendid väikestest lastest kuni eakate inimesteni. Eesti Punase Risti IV klassi teenetemärgid pälvisid dr Maris Suurna ja dr Katrin Kruustükk, kes töötavad Tartu Ülikooli Kliinikumi kõrvakliinikus. Dr Maris Suurna on olnud Eesti kõrvakirurgia eestvedaja, kelle juhtimisel hakati pea 25 aastat tagasi Kliinikumis tegema sisekõrva implantatsioone.

Sisekõrvaimplantaat annab võimaluse tajuda helisid ja eristada kõnet ka väga sügava kuulmislangusega inimestel, kellel kuuldeaparaadi kasutamine ei anna soovitud tulemusi. Dr Suurna oli esimene kirurg Eestis, kes sisekõrva implantatsiooni läbi viis. Dr Katrin Kruustük omakorda oli esimene kõrvanina-kurguarst Eestis, kes hakkas tegelema süvitsi (väike)laste kuulmisuuringutega ja diagnostikaga, niisamuti sisekõrva implantatsiooni näidustuste ning raviteekonna korraldamisega. Ta on tänaseni Kliinikumis selle ravimeeskonna juht ning kõik järgnevad spetsialistid omandavad vastavad oskused just tema käe all.

- Veebruaris alustas Kliinikum **tehisintellekti rakendandamist kukkumiste ennetamiseks ja tuvastamiseks**. Esimesena Eestis seati süsteem sisse Kliinikumi sisekliinikus.

MÄRTS

- 19. märtsil **toimus Tartu linnas mastaapne õppus**, et harjutada eesliini töötajate koostöövõimet. Kliinikumist osales õppuses erakorralise meditsiini osakond, kuhu stsenaariumi järgi hospitaliseeriti patsiendid erinevate linna tabanud intsidentide tagajärjel.

- Märtsist alates saavad Kliinikumi patsiendid **anda laborianalüüse mugavalt enda kodulähedases haiglas**, mis muudab patsiendi raviteekonna kiiremaks ja mugavamaks.

“Kui senine praktika nägi ette, et Kliinikumi patsient annab eriarsti poolt määratud laborianalüüsid – näiteks vereanalüüsid – Tartus kohapeal, siis nüüd on Kliinikumi ja teiste Lõuna-Eesti haiglate laborite koostöös see võimalik ka kodulähedases haiglas. Nii arvestatakse raviteekonnal senisest enam patsiendi ajakuluga ning terviseseisundi keerukusega. Näiteks, kui pikema perioodi jooksul tuleb ravi jälgimiseks anda vereanalüüse, ei pea selleks enam spetsiaalselt sõitma Tartusse, vaid seda on võimalik teha seal, kus mugavam,” rääkis Tartu Ülikooli Kliinikumi ühendlabori juhtiv bioanalüütik Pille Mee.

Laborianalüüse saab anda Viljandi, Põlva, Valga ja Lõuna-Eesti haigla laborianalüüside kabinettides.

“Tänu nimetatud haiglate ühisele infosüsteemile eHL, on eriarstil patsiendi analüüsi tulemused teada juba selleks hetkeks, mil patsient vastuvõtule, ravile, uuringule või protseduurile pöördub,” tutvustas muudatuse eeliseid Pille Mee.

- Märtsis alustas Kliinikum **tervise töötubade sarjaga**, kuhu olid oodatud nii patsiendid, nende lähedased kui ka muu kogukond. Töötubade eesmärk on toetada inimesi oma tervise eest hoolitsemisel. Töötubades pakkusid Kliinikumi töötajatest erialaspetsialistid tervisenõu erinevatel teemadel ning õpetasid uusi oskusi tervise hoidmiseks ning edendamiseks. Igas töötoas keskenduti ühele kuni kahele konkreetsele teemale. Lisaks praktilistele oskustele oli osalejatel võimalik küsida ülikoolihaigla töötajatelt nõu usaldusväärse tervisetabe osas.

APRILL

- 1.–28. aprill toimus Kliinikumi **ambulaatorsete patsientide rahulolu-uuring**, mille eesmärk oli selgitada välja patsientide kogemused ja rahulolu ambulaatorsete teenustega ning võtta arvesse

patsientide ettepanekuid ambulaatorse töö korraldamisel.

- 19. aprillil toimunud **Kuldmuna loovusfestivali finaalsündmusel** pälvis Tartu Ülikooli Kliinikum nii kuldmuna kui ka pronksmuna tunnustused. Kokku osales Kuldmuna konkursil rekordarv disaini, turunduse ja kommunikatsioonivaldkonna töid – 1037, millest 490 tööd valiti žürii poolt finalistide nimekirja. Kliinikumi Tireli-tareli-tiit võlumaailma eest pälvisid kuldmuna keskkonnadisaini kategoorias illustraator Marju Tammiku ja Unt/Tammik disainibüroo. Lisaks tunnustati Kliinikumi kommunikatsioonitegevusi pronksmunaga korporatiivkommunikatsiooni kategoorias Tireli võlumaailma sidumise eest kommunikatsioonitegevustesse- ja sõnumitesse.

- 20.–21. aprillil osales Kliinikumi lastehaigla vana roosa maja **Open House programmis**. Tegemist oli Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 kultuuriprogrammi sündmusega, mille raames avati kahel päeval nende hoonete uksed, mis on arhitektuuriliselt väärtuslikud või mis jäävad tavapäraselt avalikkusele suletuks. Vanas roosas majas said huvilised kuulata põnevaid lugusid hoone ajaloost ning töötajate ja patsientide kogemusi. Lastekliiniku vana roosa maja osutus Open House programmi kõige populaarsemaks ja külastatumaks hooneks. Kokku uudistas kahe päeva jooksul maja 479 inimest.

MAI

- 13. mail tähistati Tartu Ülikooli Kliinikumis **220. sünnipäeva**. Kliinikumi töötajad, aga ka patsiendid ning tudengid said osa ühisest meeleolukast juubelitordi söömisest. Just 13. mail 1804 hospitaliseeriti 220 aastat tagasi loodud haiglassee esimene patsient. Tartu Ülikooli meditsiiniline *clanicum* ehk haigla avati ametlikult 1. mail 1804.

220 aastaga on Tartu Ülikooli Kliinikumi algusaastate 8–9 voodikohast saanud 963 voodikohta. Mõne üksiku töötajaga haiglast on saanud Eesti üks

suurimaid tööandjaid, kus üheskoos töötab patsientide prima ravi nimel enam kui 5000 töötajat. Kui 1804. aastal raviti aastas 90 patsienti, siis 2024. aastal raviti Tartu Ülikooli Kliinikumis oluliselt rohkem patsiente. Ambulatoorsele vastuvõtule, päevaravile, haiglaravile, hambaravile, erakorralise meditsiini osakonda ning teistele tervishoiuteenustele pöördui enam kui 750 000 korral. 2024. aastal ilmus Kliinikumi töötajate poolt 305 teaduspublikatsiooni ning algatati 111 uut teadusuuringut. Seda kõike selleks, et jätkuvalt viia teadus patsientide teenistusse.

→ 24. mail toimunud **Kliinikumi arvamislõunal anti üle Kliinikumi preemia, ajakirjas Eesti Arst ilmunud parima teadusartikli preemia ning Neinar Seli teadustöö stipendiumid:**

- Kliinikumi preemia laureaadiks 2024. aastal oli dr Kaja Julge, kelle elutööks on olnud allergoloogia arendamine nii Tartu Ülikooli Kliinikumis kui Eestis tervikuna.
- Neinar Seli stipendiumi pälvisid dr Sander Pajusalu ning prof Katrin Õunap.
- Kliinikum premeerib igal aastal ajakirjas Eesti Arst ilmunud parimat teadusartiklit, milleks 2024. aastal osutus Markus Louis Mühlbergi ja Maksim Zagura artikkel „Koronaararterite kompuutertomograafiline angiograafia südame isheemiatõve diagnostikas“.

→ 29. mail külastasid Kliinikumi Eesti ja Soome presidentide abikaasad **Sirje Karis** ja **Suzanne Innes-Stubb**. Külaliste teekond algas erakorralise meditsiini osakonnast, kus nad tutvusid seksuaalvähivalla üleelanute käsitlemisega, seejärel liikusid kõrged külalised läbi sünnitusosakonna ning said ka ülevaate laste ja noorukite vaimse tervise muredest.

→ Maikuu tunnustas Kliinikum koostöös meditsiiniteaduste valdkonna üliõpilaskoguga (MVÜK) **parimaid õppejõude**, kes juhendavad tudengeid Kliinikumis. 2024. aastal nimetasid hambaarstitudengid parimaks hambaarst-õppejõuks dr Mari-Liis Aro, parimaks arst-õppejõuks nimetasid arstitudengid dr Lauri Heina.

→ Mais ja juunis viidi Kliinikumis läbi **Eestis uudne vähiravi protseduur**. Mitme osakonna koostöös teostatud lapsedatsiendi kasvaja ravi sisaldas erinevaid vähiravi meetodeid, muuhulgas kõrgdoosis I131-mIBG ravi, mida kombineeriti süsteemravi ja vereloome tüvirakkude siirdamisega. Kliinikumi nukleaarmeditsiini osakonna juhi dr Tiina Kärneri sõnul oli tegemist esmakordselt Eestis kõrgdoosis korduvalt, kahenädalase vahega, manustatava I131-mIBG raviga.

“I131-mIBG on radioaktiivse joodiga märgistatud noradrenaliini analoog, millega samal ajal manustatakse patsiendile ka keemiaravi. Ravi eesmärk on anda kasvaja märkainet koguvatele haiguskolletele maksimaalne ja eeldatavasti kasvajakke hävitav kiirgusdoos. Protseduuri juures arvestatakse sealjuures patsiendile maksimaalset lubatud kogu keha kiirgusdoosi ja fakti, et ravi viib paratamatult luuüdi kahjustuse ja vereloome tüvirakkude siirdamise vajaduseni. Ravi teostamise eelduseks on eelnev diagnostika sama märkainega,” selgitas dr Kärner.

Selline laste onkoloogiliste haiguste kombineeritud ravi on täna võimalik ainult Tartu Ülikooli Kliinikumis mitme osakonna koostöös. Eduka ravi

üks väga tähtis komponent on ka patsiendi vaprus ja suurepärase koostöövõimega lapsevanemad.

“Raviks on vajalik nukleaarmeditsiini meeskond, kuhu kuuluvad arst, meditsiinifüüsik ja radioloogiatehnikud, samuti lasteonkoloogia meeskond koos luuüdi siirdamise võimekuse ja vastava pädevusega arstide ning õdedega, lisaks ööpäevaringne lasteintensiivravi valmidus,” kirjeldas dr Kärner.

JUUNI

- 6. juunil toimus Tartu Ülikooli Kliinikumi neljas **keskkonnakonverents “Tervishoid ja keskkond”**, kus käsitleti haiglate jätkusuutlikkust, kliimamuutuste mõju inimeste tervisele ning keskkonnasõbralikku ravimite käitlemist. Konverents rõhutas tervishoiusektori ja kodanike vastutust keskkonnamõjude vähendamisel ja jätkusuutlikkuse edendamisel. Lisaks oli sel aastal koostöös infektsioonikontrolli teenistusega fookuses kliimamuutustest tingitud infektsioonid.
- 12.–14. juunil valiti Põhjamaade Ortopeedia Föderatsiooni kongressil parimaks teadustöök Kliinikumi ortopeediakliinikus töötava dr Karpar Tootsi ettekanne „**Arterial stiffness after total joint arthroplasty: results from the CAMERA study**“, mille kaasautoriteks olid doktorant Kadri Looits, prof Jaak Kals ja prof Aare Märtsen.

“Minu esitatud teadustöö on osa Eesti Teadusagentuuri teadusgranti saanud CAMERA uuringust, mis uurib kardiovaskulaarse ja metaboolse riski muutusi pärast endoproteesimist. Kui tavapopulatsioonil tõuseb arterite jäikus iga aastaga, siis endoproteesimisele tulevate patsientide oluliselt kehvem arterite seisund võrdsustub seitsme aasta jooksul tavapopulatsiooni tasemega ning neil pole enam kõrgeenenud riski. Tegemist on esimese uuringuga, kus niivõrd pika aja jooksul on jälgitud arterite jäikuse muutusi endoproteesimise järgselt,” selgitas dr Kaspar Tootsi.

JUULI

- Juulis toimus Ungaris **kõrgetasemeline elundidoonorluse ja -siirdamise konverents**, kus Tartu Ülikooli Kliinikumi ja Eestit esindas Kliinikumi transplantatsioonikeskuse direktor Virge Pall. Konverents pakkus kuulajatele terviklikku ülevaadet inimpäritolu doonormaterjali kasutamise

erinevatest aspektidest, seejuures põhifookus oli suunatud tervisepoliitilistele aruteludele. Ürituse motoks oli „Iga elupäästev elundisiirdamine saab alguse otsusest olla elundidoonor“.

AUGUST

- 13. augustil viidi Kliinikumi kardiokirurgia osakonnas läbi **uudne operatsioon – raske mitraalklapipuudulikkusega patsiendil viidi läbi lahtine mitraalklapi proteesimine töötava südamega**. Kliinikumi südamekliiniku kardiokirurgia osakonna juhi dr Arno Ruusalepa sõnul vajas 60ndates patsient operatsiooni raske südame mitraalklapi puudulikkuse tõttu.

“Patsiendi südamehaigust ei olnud võimalik ravida kateetrikaudsete meetoditega, mistõttu tuli appi võtta kirurgilised meetodid. Kuna patsiendil oli 15 aastat tagasi teostatud siiani hästi töötavad aortokoronaarsed šundid südame isheemiatõve leevendamiseks, oleksid tavapärase südamekirurgilised meetodid olnud liiga riskantsed südamelihase kahjustumiseks operatsiooni ajal,” selgitas dr Ruusalepp.

Kui üldjuhul pannakse süda klapioperatsioonideks ja südameõõnte avamiseks seisma, siis sellel operatsioonil avati süda ja paigaldati protees töötaval südamel.

“See võte on mulle teadaolevalt Eestis esmakordne ning keerukaks teeb sellise operatsiooni kohustus vältida võimalikku õhkembooliat ehk aorti sattuvat õhku. Toetusime operatsioonil eelnevatele uuringutele ja teadmiste kunstliku vereringe füsioloogiast ja tavafüüsikast, mistõttu tegime ka otsuse operatsiooni läbiviimiseks, arvestades samal ajal selle suuri riske. Rajasime toetava kunstliku vereringe reie soonte kaudu ja kui tavaliselt lähenetakse südamele keskjoonelt, läbi rinnaku, siis seekord tuli meil kasutada selleks roidevahelist lõiget – selleks, et säästa südamelihast ning mitte riskida koronaaršuntide vigastamisega,” kirjeldas südamekirurg.

- 14.–17. augustil võõrustas Kliinikumi vana roosa maja ehk endine lastekliinik **Noortefestivali** Tartu 2024 raames. Festivali raames viidi läbi kunstimaja projekt „KUS on METROO“, mis asus endises lasteintensiivravi osakonnas, samuti minikontsert "KUS on peatus?" ning põgenemistuba „Roosa maja saladus“. Põgenemistoas said osalejad lüüa kaasa vana lastehaiglat läbivas põnevas ja seikluslikus mängus, mis on inspireeritud põgenemistubadest.
- 21. augustil toimus Kliinikumi **töötajate parvematk Võhandu jõel**, kus erinevate üksuste töötajad ühiselt aega veetsid ning omavahel ka mõõtu võtsid. Päeva võttis kokku juhatuse liige Ilona Pastarus nii: „Oli äge ja võistluslik! Ilm oli hea ja mõni paatkond sai rohkem vett kui teine, aga kõik olid rõõmsad. Pole ime, kui järgmiseks sammuks saab Võhandu maraton!“
- 26. augustil toimus Kliinikumi **töötajate ühine suvelõpukontsert**, kus enam kui 1000 kolleegile esines lauljatar Ines ning ansambel Terminaator.

- 28. augustil kasutati Kliinikumi ortopeediakliinikus Eestis esmakordselt bakteriofaage eesmärgiga võidelda liigese endoproteesiga seotud mädase põletikuga. Tegemist on murranguga Eesti meditsiinis, kuna bakteriofaagide kasutamine ravis nõuab äärmiselt põhjalikku ettevalmistust. Kliinikumi ortopeedi dr Kaspar Tootsi sõnul on liigeseproteesi ümbruse kudede infektsioon ehk põletik suurte liigeste puhul harv, ent esinemise korral raske tüsistus, mis nõuab korduvaid operatsioone ja pikka taastumist.

“Raviprotsessi väljakutseks nendel puhkudel on ka bakterite väljakujunev resistentsus antibiootikumidele. Sel põhjusel on nii Kliinikumis kui mujal maailmas otsitud erinevaid lahendusi liigeseproteesiga seotud infektsioonide vältimiseks ja raviks,” selgitas ortopeed.

Dr Tootsi sõnul on bakteriofaagide kasutamine märgiline sündmus Kliinikumi ja kogu Eesti

meditsiini jaoks, sest viiruste kasutamine raviks on keeruline ja nõuab äärmiselt põhjalikku ettevalmistust. Ettevalmistusse oli kaasatud ka Tartu Ülikooli Kliinikumi apteek, kes tänaseks ainsana bakteriofaagi ravimit Eestis valmistada võib. Apteegi vanemproviisori Jana Lassi sõnul tähendas uudse meetodi kasutusele võtmine ka tihedat suhtlust Ravimiametiga, et läbi mõelda sobivad tingimused bakteriofaagide manustamise ettevalmistamiseks ja käitlemiseks Kliinikumis.

“Samuti tuli meil täiendada ka apteegi tegevusluba, mille tulemusel on Tartu Ülikooli Kliinikumi apteek Eestis ainus koht, kus bakteriofaage inimeste ravimiseks ette valmistada võib. Kliinikumi apteegi jaoks oli tegemist väga põneva protsessiga, millega loodame tulevikus panustada eespool kirjeldatud keeruliste ravivõimalustega patsientide ravisse,” lausus Lass.

- Augustis asus 3. kliinilise valdkonna juhina ametisse **dr Marjo Sinijärv** ning verekeskuse juhi ülesandeid täidab alates augustist **dr Raili Randoja**.
- Augustis selgus Kantar Emori meditsiinasutuste brändiuuringus, et **Tartu Ülikooli Kliinikumi kuvand on Eestis tugevaim**. Kantar Emor viis 10. – 17. juunil läbi meditsiinasutuste kuvandit kaardistava uuringu, mille eesmärk oli kaardistada erinevate meditsiinasutuste tuntust, usaldusväärsust, patsiendisõbralikkust ja ravikvaliteeti. Eesti elanikud märkisid Kliinikumi teiste haiglate seas kõige kõrgema ravikvaliteediga brändiks (56% vastajatest), samuti kõige usaldusväärsemaks tervishoiuasutuseks (59% vastajatest). Lisaks pidasid vastajad Kliinikumi üheks kõige patsiendisõbralikumaks meditsiinibrändiks (37%).

SEPTEMBER

- 4. septembril toimus Eesti Haiglate Liidu sügiskonverents „**Tervishoiu tervis 11**“, mille üheks korraldajaks oli Tartu Ülikooli Kliinikum.

Konverentsile järgnes 5. septembril Kliinikumi juubelikonverents „**220 aastat teadust patsiendi teenistuses**“, kus vaadati sisse nii ülikoolihaigla minevikule, olevikule kui tulevikule, tõdedes, et kogu ajatelge iseloomustab ravi-, õppe- ja teadustöö tihe lõimumine. Kliinikumi juhatuse esimehe Priit Perensi sõnul on Eesti ainsaks ülikoolihaiglaks olemine suur väärtus, teisalt ka kohustus nii Eesti inimeste tervise ees kui ka tulevase tervishoiupõlvkonna kujundamisel. „Koos ülikooliga oleme me tänasesse hetke tulnud ja koos ülikooliga läheme me siit ka edasi,“ lausus juhatuse esimees.

→ 4. septembril anti Kliinikumile üle **atraktiivsete tööandjate tunnustus**, mille põhjal hindasid tudengid Kliinikumi üheks atraktiivseimaks tööandjaks. Atraktiivseimad tööandjad selgitati välja tööandja brändingu agentuuri poolt läbi viidud üle-eestilise tööootuste ja tööandja maine uuringu tulemusel. Kokku hinnati 301 Eesti organisatsiooni atraktiivsust.

→ 6. septembril külastas Kliinikumi **Albaania Vabariigi president Bajram Begaj koos abikaasa Armanda Begajga**, kes viibisid Eestis ametlikul visiidil. Kliinikumis tervitati kõrgeid külalisi ringkäiguga erakorralise meditsiini osakonnas, tutvustati teadus- ja arendustegevust, kaasasündinud südamerikete ravi ning elundisiirdamise protsessi ja töökorraldust.

→ 17. septembrist alustas **Kliinikumi kogukonnakool** uut perioodi, laiendades tegevusi lisaks koolinoortele ka eakate suunal. Ühtlasi avas Kliinikum kogukonnakooli portaali, mis on mõeldud igas vanuses inimestele. Kogukonnakooli eesmärk on toetada terviseteadliku põlvkonna kasvamist ning tugevdada sidemeid ülikoolihaigla ja kogukonna vahel. Usaldusväärse teabe pakkumiseks on loodud ka Kliinikumi kogukonnakooli portaal, mis pakub kõikidele soovijatele vaba juurdepääsu erinevatele lühikursustele, paariminuti loengutele ja teistele infomaterjalidele. Kogukonnakooli portaali teemade hulka kuuluvad esmaabi kodus, liikumispausid kontoritöötajatele ja patsiendihutus haiglas.

→ 20. septembril pälvis Kliinikum Eesti disaini-auhinnade konkursil **parima ruumigraafika auhinna**. Tartu Ülikooli Kliinikumi ruumigraafika projekt „Tireli-tareli-tiit“ pälvis tunnustuse kategoorias „Disain ruumis“, koostöös disainistudio Unt / Tammik ja illustraator Marju Tammikuga.

→ 26. septembril avati Tallinnas pidulikult **Ülemiste City uus Tervisemaja**, kuhu kolisid ka Kliinikumi erinevates asukohtades tegutsevad Tallinna üksused. Uues Tervisemajas paranevad nii Kliinikumi patsientide ravitingimused kui ka töötajate töötingimused. Kliinikumi juhatuse esimehe Priit Perensi sõnul oodati Tallinnas ravitööd tegevate töötajate ühistesse ruumidesse kolimist pikalt.

“Kliinikumi meestekliinik, geneetika ja personaalmeditsiini kliinik, sealhulgas harvikaiguste kompetentsikeskus, ning sporditraumatoloogia keskus on seni asunud Tallinna erinevates asukohtades. Ülemiste City Tervisemajas saime aga tuua Kliinikumi teenused pealinnas ühise katuse alla, parandades nii patsientide ravitingimusi kui ka töötajate töötingimusi. Et Kliinikumi teenused on mõeldud kõikidele Eesti elanikele, võimaldab uues Tervisemajas vastuvõttude avamine senisest rohkematel inimestel saada osa ülikoolihaigla teenustest,“ lausus Kliinikumi juhatuse esimees.

- Septembris **tunnustati Kliinikumis töötavaid füsioterapeute**. Füsioterapeudid on Kliinikumis hinnatud ravimeeskonna liikmed, kuna panustavad igapäevaselt patsientide ravisse. Parimaks füsioterapeudiks statsionaarses töös valiti Janika Arras anestesioloogia ja intensiivravi kliinikust, kes puutub kokku kõige raskemas seisundis patsientidega haiglaravil. Ambulatoorses töös tunnustati aga Mati Arendit, kes töötab spordimeditsiini ja taastusravi kliinikus, olles panustanud oluliselt eriala arengusse.
- Septembrikuu on ülikoolihaiglas uue õppeaasta alguse tõttu alati eriline – Kliinikumis omandab uusi teadmisi ühel aastal rohkem kui **1000 erineva eriala üliõpilast ja arst-residenti**. 2024. aasta sügisel alustas Kliinikumis 105 uut arst-residenti ning kokku töötab Kliinikumis 306 resident. Lisaks arst-residentidele on Kliinikum õppe- ja praktikapaigaks pea 800 praktikandile, kes sooritavad aastas kokku rohkem kui 1200 erinevat praktikat. Kõige enam teevad Kliinikumis praktikaid õe õppekava üliõpilased, järgnevad 6. kursuse arstiüliõpilased, füsioterapeudid, ämmaemanda, bioanalüütiku ja radioloogiatehnika õppekavade praktikandid.

OKTOOBER

- 11. oktoobril anti Tartu Ülikooli arstiteaduskonna aastapäeva teaduskonverentsi raames üle **Kliinikumi teadustöö preemia**, mille pälvis anestesioloogia ja intensiivravi kliiniku töötaja Hanna Kadri Laas artikli „Farmakokineetilise mudeli valik patsiendi omaduste põhjal parandab vankomütsiini individuaalse annustamise ennustavat täpsust“ eest. Artikli kaasautorid olid Tuuli Metsvaht, Kristiina Naber, Artjom Afanasjev, Kadri Tamme, Juri Karjagin, Carmen Tiivel, Hiie Soeorg ja Irja Lutsar.
- 17.–18. oktoobril toimusid Kliinikumis kolmandad **artroskoopia live-kirurgia päevad**, mille fookuses oli sel aastal olaliigese operatsioonid ja operatsioonijärgne taastusravi. Artroskoopia live-kirurgia päevad on Eestis unikaalne sündmus, kuna

konverentsil viibijatel on võimalik näha vahetut videoülekanne operatsioonist koos opereeriva kirurgi kommentaaridega ning esitada küsimusi käimasoleva operatsiooni kohta. Kliinikumi sporditraumatoloogia keskuse juhi dr Leho Ripsi sõnul keskenduti seekord olaliigese opereerimise tehnikatele, kuna olaliigese haigusseisundid ning traumajärgsed vigastused on ühed sagedasemad artroskoopiliste operatsioonide põhjused. Kahe päeva jooksul viidi läbi kuus olaliigese artroskoopia live-operatsiooni. Lisaks operatsioonidele toimusid ka temaatilised loengud erinevate ortopeedide poolt ning operatsioonijärgne füsioteraapiasessioon. Teadmisi jagas ja omandas ligi 130 erialaga seotud tervishoiutöötajat.

NOVEMBER

- 1. novembril avas Tartu Ülikooli Kliinikum esinduse Lõunakeskuses, kus teenuseid pakuvad Kliinikumi radioloogikliinik ja ühendlabor. Kliinikumi ravijuhi dr Liis Salumäe sõnul on laienemise eesmärk nii radioloogiliste uuringute järjekordade lühendamine kui ka tervishoiuteenuste viimine patsientidele lähemale. Kliinikumi Lõunakeskuse kabinetid on sisustatud uute kõrgtehnoloogiliste radioloogiliste seadmetega.
- “Saame teha patsientidele kompuutertomograafilisi uuringuid, MRT ehk magnetresonantstomograafilisi uuringuid, samuti mammograafiat ja ultraheliuuringuid. Haiglateskonnast teenusega välja liikumine muudab ka terviseennetuse privaatsemaks. Inimesed saavad mugavalt osaleda söeluuringutel, näiteks teha mammograafilist uuringut rinnavähi varajaseks avastamiseks kui ka kompuutertomograafia uuringut kopsuvähi söeluuringu raames,” tutvustas radioloogikliiniku juht prof Pilvi Ilves.
- 15.–16. novembril toimus Eesti suurim asutustevaheline pallimängude turniir **Kuld pall 2024**, kus Kliinikumi töötajad osalesid kuuel erineval palli- ja reketialal. Kokku sai kahe päeva

jooksul osa võtta 11 erinevast spordialast. Kliinikumi meeskond saavutas kõikide alade üldarvestuses 12. koha.

- 20.-21. novembril **külastasid Kliinikumi kaheksa Euroopa vähiravi eksperti**. Üheks külaskäigu eesmärgiks oli saada ülevaade sellest, milline on vähiravi hetkeolukord Kliinikumis ja Eestis ning teiseks seada ühised sihid aastaks 2030 üle kogu Euroopa. Välisvisiidile tulid vähiravi ja teadusuuringute eksperdid kogu Euroopast – Karolinska Ülikooli Haiglast ja Uppsala ülikoolist Rootsist, Vall d’Hebroni Ülikooli Haiglast ja onkoloogia instituudist Hispaaniast, Oslo Ülikooli Haiglast Norrast, Turu rakenduskõrgkoolist Soomest, Jules Bordet Instituudist Belgiast, Euroopa Vähiuuringute ja Ravi Organisatsioon (EORTC) Belgiast. Visiidi juhtivekspert ja esimees oli Eva Jolly, Karolinska vähikeskuse juhtiv koordinaator Rootsist.

- 27. novembril pälvis Kliinikumi patsiendiinfo andmebaas **parima selge sõnumiga tarbeteksti auhinna**, mille andsid üle selge sõnumi patroon Ülle Madise ja Eesti Keele Instituudi direktor Arvi Tavast. Kliinikumi patsiendiinfo andmebaasist leiab ligi 400 erinevat juhust, mille eesmärgiks on jagada patsientidele arusaadavat ja usaldusväärset teavet haiguste kui ka haiglaravi kohta, enesehoolduse ning uuringute ja protseduuride kohta.

- Novembrikuust on võimalik kõikidel soovijatel jälgida **Tartu Ülikooli Kliinikumi soovitusindeksi väärtust**, mis näitab, kui tõenäoliselt patsiendid Kliinikumi tervishoiuteenuseid soovivad oma sõbrale või lähedasele. Soovitusindeksi määramine toimub haigla infosüsteemiga integreeritud Recommy keskkonnas ja on üks tagasiside meetoditest, mille juurutamist alustas Kliinikum 2022. aasta sügisel. „Täiendasime senist tagasisidesüsteemi, et olla vahetult teadlik, kuidas meie patsiendid osutatud tervishoiuteenuseid hindavad ning mis seda hinnangut kõige enam mõjutab,” ütles juhatuse liige, õenduse ja patsiendikogemuse juht Ilona Pastarus. Ta selgitas, et tänaseks on soovitusindeks kui patsientide

rahuolu näitaja tööriistaks peaaegu kõikides kliinikutes ning pakub võimalust olla patsientidega vahetus suhtluses. „Kliinikumipoolne aktiivne tagasiside küsimine on patsiendile lihtne ja mugav viis anda kohe nii positiivset kui ka negatiivset tagasisidet, mis jõuab ka vastavasse üksusesse,” kirjeldas protsessi juhatuse liige. Soovitusindeksi meetodil kogutud tagasiside peegeldab, et patsiendid hindavad Kliinikumi kõrgelt, pidades tervishoiuteenuseid professionaalseks, sõbralikuks ja meeldivaks.

- Novembris avati Tartu Ülikooli Kliinikumi radio- ja onkoterapia osakonnas **uued lineaarkiirendid**. Kiiritusravi on üks vähiravi ravimeetoditest, mille eesmärk on mõjutada vähkkasvajaid ioniseeriva kiirgusega. Nüüd on Kliinikumis kokku neli lineaarkiirendit, mis kõik on uue põlvkonna masinad ning võimaldavad viia läbi erinevaid maailmapraktikas kasutusel olevaid ravitehnikaid.

DETSEMBER

- Detsembris andis CV Keskus Kliinikumile üle tervishoiusektori **kõige ihaldusväärsema tööandja tunnustuse**, mis selgus Eesti ihaldusväärseim tööandja uuringu tulemusel. 2024. aasta uuring toimus septembrist detsembrini ja sellesse andis oma panuse pea 3500 töötajat üle Eesti, andes erinevate sektorite töötajatele kokku rohkem kui 32 000 häält.

- 9. detsembril toimus Kliinikumi **töötajate jõululaat**, kus kolleegid said osta ja müüa laias valikus enda valmistatud jõuluteemalisi suupisteid ja teisi hõrgutisi, käsitööd ning ka kunstiteoseid.
- 9. detsembril toimus Kliinikumi töötajate **ühine aastalõpukontsert „Glam rock”**, et nautida üheskoos pühadesära ja vaadata aastale tagasi. Kontserdil esinesid glamurne duo Suured tüdrukud ning rokklaulja Ollie. Lisaks anti üle tunnustused 2024. aasta jooksul doktoritöö kaitsnud kolleegidele ning enim patsientide tänu pälvinud kolleegi(de)le.

Kliinilise eetika komitee kuulutas välja ka parima kolleegi preemia laureaadid ning selgusid ka Kliinikumi videokonkursi esikolmik ja Kliinikumi patsiendisõbralik aasta tegu:

- **Enim tänatud töötajad patsientide poolt** – ajavahemikus 1. detsember 2023–1. detsember 2024 laekus patsientide tänuavaldusi enim spordimeditsiini ja taastusravi kliiniku statsionaarse osakonnas töötavale dr Tiina Tammikule. Ajavahemikus 1. jaanuar–1. detsember 2024 pälvis enim positiivset tagasisidet Recommy keskkonnas naistekliiniku ämmaemand Anne Ilves.
- **Patsiendisõbralikuks 2024. aasta teoks** valiti rahvahääletuse tulemusel sõltuvushäiretega patsientide grupikohtumised Kliinikumis. Kliinikumi patsientide nõukoda valis omakorda 2024. aasta teoks laborianalüüside andmise võimaluse kodulähedases haiglas.
- **2024. aasta parimateks kolleegideks** nimetati dr Jelena Kuznetsova, kes töötab anestezioloogia ja intensiivravi kliinikus lasteintensiivravi osakonnas ning Tauno Heinastu, kes töötab tehnikateenistuse sisekliima ja nõrkvoolu osakonnas.

- Detsembris tunnustati Kliinikumi töötajaid **üliõpilaste teadustööde riiklikul konkursil**. 2024. aastal pälvisid konkursil tunnustuse arsti- ja terviseteaduse valdkonnas kolm Kliinikumi töötajat:
- Doktorioppe üliõpilaste astmes pälvis 1. koha preemia Tartu Ülikooli Kliinikumi südamekliiniku vanemarst-õppejõud dr Priit Pauklin konkursitööga „Kodade virvendusarütmiaga patsientide hemodünaamiline ja biokeemiline profiil ning ≥65 aastaste kodade virvendusarütmiaga patsientide antikoagulantravi Eestis“ eest, mille juhendajateks olid dr Priit Kampus ja prof Jaan Eha.
 - Doktorioppe üliõpilaste astme 3. koha preemiaga tunnustati Tartu Ülikooli Kliinikumi nahahaiguste kliiniku arst-õppejõudu Liis Ilvest konkursitöö „Krooniliste põletikuliste dermatooside metaboolomiline profileerimine“ eest. Töö

juhendajateks olid prof Külli Kingo, Aigar Ottas, dr Paula Reemann ja dr Viljar Jaks.

- Rakenduskõrgharidusõppe ja bakalaureuseõppe üliõpilaste astmes pälvis 1. preemia Tartu Ülikooli Kliinikumi naistekliiniku füsioterapeut Brigitta Varul konkursitööga „Risdiplaamraviga seotud spinaalse lihaskatkestusega laste motoorne areng“, mille juhendajateks olid Karin Jesse ja Eva Mengel.

Kliinikumi võtmenäitajad 2024. majandusaastal ja võrdluses möödunud perioodidega

Ravitöö võtmenäitajad

Võtmenäitaja	2020	2021	2022	2023	2024
Päevakirurgias plaaniliselt opereeritud patsientide osakaal kõikidest plaanilises korras teostatud operatsioonidest ¹	n/a	49,7%	48,9%	51,0%	52,5%
Operatsioonitubade kasutamise efektiivsus ²	72,8%	70%	74,7%	75,9%	70,3%
Hospitaliseeritud patsientide osakaal, kes viibisid erakorralise meditsiini osakonnas rohkem kui 360 minutit ³	14,0%	14,9%	17,5%	16,9%	18,1%
Väljaspool Tartut (sh Tallinnas) tehtud ambulatoorsete vastuvõttude osakaal kõigist vastuvõttudest ⁴	7,0%	7,1%	7,1%	7,2%	7,4%
Haiglatekkestes vereringeinfektsioonide haigestumus (episoodide arv 1000 voodipäeva kohta) ⁵	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70

Võtmenäitajate arvutamise valemid:

¹ Valem $Z (\%) = (X / N) * 100$

X - patsientide arv, kellel on teostatud plaaniline operatsioon päevakirurgias

N - patsientide arv, kellel on teostatud plaaniline operatsioon statsionaaris + päevaravis

Sihtgrupp: kõik plaaniliselt opereeritud patsiendid, kellel teostatakse operatsioon operatsioonitoa tingimustes

² (Tegelik patsientide viibimine operatsioonitoas / igale operatsioonitoale eraldatud kogu operatsiooniaeg (planeeritud operatsioonitoa tööaeg tundides)) *100. Näitajad L. Puusepa, G-korpuses suur operatsioonibloki (OR1) kohta

³ (Hospitaliseeritud patsientide arv, kes viibisid EMOs >360 minutit / hospitaliseeritud patsientide arv) *100

⁴ Väljaspool Tartut (Tallinnas, Ida-Virumaal, Võrus, Põlvas jne) tehtud arsti vastuvõttude arv / arsti vastuvõttude arv, sõltumata teenuse osutamise kohast) *100

⁵ (Aasta jooksul registreeritud haiglatekkestes vereringeinfektsioonide episoodide arv / voodipäevade arv) *1000

Patsiendikogemuse võtmenäitajad

Võtmenäitaja	2020	2021	2022	2023	2024
Patsientide rahulolu ambulatoorsete tervishoiuteenustega ¹	n/a	n/a	81,0%	n/a	75%
Patsientide rahulolu statsionaarsete tervishoiuteenustega ²	n/a	80,0%	n/a	75,0%	n/a
Patsientide soovitusindeks ³	n/a	n/a	75	75	87
Patsientide haiglas kukkumiste määr ⁴	0,5%	0,3%	0,4%	0,49%	0,9%
Esmaste ambulatoorsete vastuvõttude osakaal, millele eelnes e-konsultatsioon ⁵	4,0%	4,6%	6,1%	9,7%	10,2%

Võtmenäitajate arvutamise valemid:

¹ (Ambulatoorsete teenustega väga rahul olevate vastajate arv / küsitlusuuringus üldise rahulolu küsimusele vastanute arv) *100

² (Statsionaarsete teenustega väga rahul olevate vastajate arv / küsitlusuuringus üldise rahulolu küsimusele vastanute arv) *100

³ Küsimusele "kas soovitaksite Kliinikumi ravivajadusel oma lähedastele ja tuttavatele" vastatakse skaalal 0 kuni 10. Soovitusindeksi arvutamine: vastuste väärtused 9 ja 10 kutsutakse soovitajateks. Vastuse väärtused 0 kuni 6 loetakse rahulolematuteks ja neid arvatakse vähem tõenäoliselt väärtust loovateks. Vastused 7 ja 8 märgistatakse passiivseteks ja nende käitumine langeb soovitajate ja rahulolematute vahepeale. Indeks = soovitajate osakaal (%) - rahulolematute osakaal (%). Passiivsed lähevad arvesse vastajate koguarvu ja seega vähendavad soovitajate ja rahulolematute osakaalu ning kallutavad NPS väärtust 0 suunas

⁴ (Statsionaaris registreeritud patsientide kukkumiste arv / statsionaaris ravitud haigete arv aastas)*100. Näitaja on haigla kohta, st aktiivravi ja õendusabi

⁵ (E-konsultatsioonide (võtan ravi üle tunnusega) arv aastas erialadel, kus seda osutatakse / arsti esmaste vastuvõttude arv erialadel, kus e-konsultatsioone osutatakse)*100

Töötajate võtmenäitajad

Võtmenäitaja	2020	2021	2022	2023	2024
Töötajate rahulolu ¹	88%	91%	88%	n/a	87%
Töötajate soovitusindeks ²	n/a	3	-3	n/a	-7,1
Arstide osalemine täienduskoolitustel (akadeemilist tundi inimese kohta aastas) ³	23,4	40,9	65,8	75	84,1
Õendustöötajate osalemine täienduskoolitustel (akadeemilist tundi inimese kohta aastas) ⁴	19,2	29,2	43,5	43	57
Alla 40-aastaste arstide osakaal kõigist arstidest ⁵	28,9%	28,2%	29,0%	28,9%	29,7%
Alla 40-aastaste õendustöötajate osakaal kõigist õendustöötajatest ⁶	45,5%	45,8%	45,4%	44,5%	46%

Võtmenäitajate arvutamise valemid:

¹ (Oma tööga rahul olevate töötajate arv, kes vastasid küsimusele kas kindlasti nõus või pigem nõus / küsitlusuuringus küsitlusele vastanud töötajate arv)*100

² Küsimusele "kas soovitaksite Kliinikumi töökohana oma tuttavatele" vastatakse skaalal 0 kuni 10. Soovitusindeksi arvutamine: vastuste väärtused 9 ja 10 kutsutakse soovitajateks. Vastuse väärtused 0 kuni 6 loetakse rahulolematuteks ja neid arvatakse vähem tõenäoliselt väärtust loovateks. Vastused 7 ja 8 märgistatakse passiivseteks ja nende käitumine langeb soovitajate ja rahulolematute vahepeale. Indeks = soovitajate osakaal (%) - rahulolematute osakaal (%). Passiivsed lähevad arvesse vastajate koguarvu ja seega vähendavad soovitajate ja rahulolematute osakaalu ning kallutavad NPS väärtust 0 suunas.

³ Arstide täienduskoolituste akadeemiliste tundide arv aastas / arstide (füüsiliste isikute) arv kokku)*100

⁴ Õendustöötajate täienduskoolituste akadeemiliste tundide arv aastas / õendustöötajate (füüsiliste isikute) arv kokku) *100

⁵ (<40 aastaste arstide (v.a. arst-residendid) arv / kõigi arstide (v.a. arst-residendid) füüsiliste isikute arv)*100

⁶ (<40-aastaste õendustöötajate arv / õendustöötajate (füüsiliste isikute) arv kokku) *100

Teadus- ja õppetöö võtmenäitajad

Võtmenäitaja	2020	2021	2022	2023	2024
Kõrgetasemeliste teaduspublikatsioonide arv ¹	216	260	282	168	175
Doktorikraadiga arstide osakaal ³	15,6%	18,4%	18,4%	18,9%	19,1%
Magistrikraadiga õdede osakaal ⁴	3,9%	3,9%	4,3%	4,7%	6%

Võtmenäitajate arvutamise valemid:

¹ ETIS-e 1.1, 1.2, 2.1 ja 3.1 avaldatud publikatsioonide arv, 01.01 - 31.12

³ (Doktorikraadiga arstide arv / arstide koguarv)*100, 31.12 seisuga

⁴ (Magistrikraadiga õdede arv / õdede koguarv)*100, 31.12. seisuga

Finantstegevuse võtmenäitajad

Võtmenäitaja	2020	2021	2022	2023	2024
Kliinikumi eriarstiabi turuosa Eesti Tervisekassa eriarstiabi mahust ¹	23,8%	24,1%	23,6%	23,65%	23,8%
Tulu-kulu suhe ²	1,02	1,00	1,03	1,03	1,02
Investeeringute maht (osakaaluna kogukäibest) ³	9,46%	4,00%	14,00%	11,72%	4,37%

Võtmenäitajate arvutamise valemid:

¹ [Kliinikumi ravi rahastamise lepingu eriarstiabi (lepingu lisa, sh periooditasud ja erijuhud) lepingu täitmise tegelik rahaline maht ületöö koefitsiendiga / Tervisekassa poolt rahastatud eriarstiabi tervishoiuteenuste (sh periooditasud ja erijuhud) tegelike kulude maht (aasta lõpu seisuga)] * 100, 31.12 seisuga

² Kogutulu / kogukulu, 31.12 seisuga

³ Koguinvesteeringud (hooned, aparatuur, jm) / Kliinikumi kogukäive) * 100, 31.12 seisuga

Keskkonnahoiu võtmenäitajad

Võtmenäitaja	2020	2021	2022	2023	2024
Energiatarbimine voodipäeva kohta ¹	n/a	0,195	0,182	0,182	0,182
Energiatarbimine ambulatoorse vastuvõtu kohta ²	n/a	0,070	0,068	0,068	0,068
Liigiti kogutud jäätmete osakaal ³	24,0%	28,0%	28,4%	30,9%	36,4%

Võtmenäitajate arvutamise valemid:

¹ Kliinikumi kogu energiakulu aastas / voodipäevade arv aastas

² Kliinikumi kogu energiakulu aastas / ambulatoorsete vastuvõttude arv aastas

³ Liigiti kogutud jäätmete (pakendid, vanapaber, biolagunevad jäätmed) / olmejäätmete kogukogus

Tartu Ülikooli Kliinikum
Südamekliinik, ambulatoorne osakond
KERIT KALDER
õenduskülg, idr

Eesti kõige patsiendi- sõbralikum haigla

Kliinikumi visioon on olla patsientide
esimene eelistus

Patsiendikogemuse loomine ja kujundamine

Patsiendikogemuse loomine ja kujundamine toimub tervishoiuteenuste kvaliteedi tagamise ja arendamise, patsiendiohutuse edendamise ning patsiendiõpetuse korraldamise kaudu. Patsiendikogemuse kujundamine keskendub sellele, kuidas tervishoiuteenuste osutamine on patsiendi vaatepunktist üles ehitatud ning kuidas seda parendada.

Kliinikumi teenuste inimesekesksemaks muutmises kannab olulist rolli **Kliinikumi patsientide nõukoda**. 2024. aastal tähistas nõukoda oma 5. tegevusaastat ning andis sisendeid Kliinikumi juubeliaasta sündmuste planeerimisse, osales Kliinikumi vähikeskuse projektides ning Tervisekassa kiirendiprogrammis, tagasisidestas patsiendiohutuse teemalisi arendusi jne. Patsientide nõukoda jätkas traditsiooni ning kuulutas välja patsiendisõbraliku teo konkursi, mille võitjateks osutusid 2024. aastal laborialalüüside andmise võimalus kodulähedases haiglas ning grupikohtumised sõltuvushäiretega patsientidele.

- Jaanuaris 2024 jõudis lõpule Kliinikumi **L. Puusepa 8 A-korpuse rekonstrueerimine** ehk meditsiinilinnaku IV ehitusjärg ning A-korpuse 2. korrus avati ambulatoorseks tööks. Seni kitsastes tingimustes tegutsenud silma- ja närvikliinik said uued avarad vastuvõtu- ja uuringuruumid. Silmakliiniku patsientide mugava logistika eesmärgil rajati teisele korrusele J-korpus ja A-korpus ühendav sild, mille dekoratsiooniks on Tiiu Pirsko ja Mati Veermetsa II ehitusjärgu kunstikonkursi võidutöö „Elu puu“ motiivi jätkumine.
- Alates aprillist **käivitus C-korpuse operatsiooniplokk täies mahus**. Töös on kõik 10 operatsioonituba, kus ravitakse nii päevakirurgia kui ka statsionaarset ravi vajavaid patsiente.
- 1. juunist liitusid kõrvakliiniku ja stomatoloogia kliiniku näo- ja lõualuude kirurgia statsionaarsed osakonnad **üheks pea- ja kaelakirurgia osakonnaks**. Ühine voodifond ja personal võimaldavad pakkuda paindlikku, efektiivset ja patsiendisõbralikku töökorraldust. Töösse on rakendunud ka osakonna II astme intensiivravi palat.
- 1. novembril **avas Tartu Ülikooli Kliinikum esinduse Lõunakeskuses**, kus teenuseid pakuvad Kliinikumi radioloogiakliinik ja ühendlabor. Laienemise eesmärk on nii radioloogiliste uuringute järjekordade lühendamine kui ka tervishoiuteenuste viimine patsientidele lähemale, muutes terviseennetuse privaatsemaks. Kahe avamisjärgse kuu jooksul jõuti MRT-uuringuid teostada 534 patsiendile, KT-uuringuid 142 patsiendile ning 144 naist käis mammograafilisel uuringul.
- 2024. aastal **laienes erakorralise meditsiini osakonna triaaziala** ning muutus patsientide triaazimise süsteem. Kõige suuremat muudatust ning arengut tähendas see trauma kaebusega pöörduvatele patsientidele, kes varemalt triaazi koheselt ei läbinud. Nüüd jõuavad patsiendid õe vastuvõtule, kes teeb kiire triaazi, annab ooteajaks vajadusel valuvaigisteid ja pakub külmaravi. Arst vaatab patsiente üle ja osutab vajalikku abi vastavalt eelneva triaazi tulemustele.
- 2024. aastal **rakendus Kliinikumis patsientide saatjate teenus**, mis võimaldab osakondade töötajatel teha oma tööd vähemate katkestustega ning usaldada patsientide transpordi uuringutele või teise osakonda selleks koolitatud töötajatele.
- Laste haiglahirmu ja ärevuse leevendamiseks võeti lastekliinikus kasutusele meditsiinilised virtuaalreaalsuse

prillid, täiendati hologrammidega statsionaarsete osakondade protseduuritubasid ja soetati tahvelarvutid, kus on olemas spetsiaalne äpp, mis aitab laste arengule sobivalt protseduure tutvustada.

- **Heategevus, vabatahtlikud ja koostööprojektid** on toonud lasteni uusi, kuid ka varasemalt alguse saanud ja oma järjepidevusega röömustavaid kohtumisi:
 - Mänguasjamuuseumi väljapanek lastekliiniku aatriumis. Toimus ka "Kaisukaru tuleb külla" mängupäev, kus koos muuseumitöötajatega meisterdati ja loeti raamatut;
 - „Rõõmu ja loovuse“ töötuba lastekliinikus lapsevanemate puhkealal. Eestvedajaks oli Rütmika iluvõimleja Annabel Toom, kes tutvustas lastele ja vanematele loovprojekti raames iluvõimlemisvahendeid, näitas trikoosid ja trikke ning koos lastega meisterdati loovusmedalit;
 - Teatristudio „Püünapäälsed“ esitas lastele etenduse „Unustatud mänguasjad ja päkapikud“;
 - Räpina Ühisgümnaasiumi VIII klassi lapsed andisid üle jõuluannetuse haiglaravil viibivate laste heaks.

Koostöös Lastefondiga jätkasime Kliinikumi ootealade ja osakondade lastesõbralikuks muutmist. Ootealad said täiendust interaktiivsete mängulaudade, seinapaneelide ja lastemööbli näol, mis aitavad laste meelt lahutada.

- Oktoobris algas palliatiivravi osakonna **arendusprojekt „Virtuaalreaalsuse terviklahenduse kasutusele võtmine palliatiivravi osakonnas“**, mille käigus soetati patsientidele virtuaalreaalsusprillid. Osalemine „Südamesoovi“ saates andis võimaluse rääkida palliatiivravi teemal laiemalt ning täiendada toetajate abil osakonna inimesesõbralikku miljööd.
- Koostöös Tartu mäluasutuste vabatahtlikega jätkus **Muuseumiprojekt**, mille raames toimuvad psühhiaatriakliinikus tegevustoad ning muuseumi ühiskülastused.
- Kliinikumis tegutsevad **robot-teejuhid Linda ja Kalev**, mis aitavad patsiente ja teisi külastajaid soovitud asukoha leidmisel. Robotid näitavad suunda L. Puusepa 8 maja 1. korrusel. Kui otsitav koht asub mõnel teisel korrusel, juhatab robot patsiendi või tema saatja õige liftialani.

Linda ja Kalev on kujunenud lapspatsientide lemmikuks ning täidavad haiglaärevuse vähendajana olulist rolli. Robotid sobivad liikumiskiiruselt ka eakatele ning kui eakam patsient ise sihtkoha valikut teha ei soovi, siis on võimalik haigla töötajal patsiendile või külastajale roboti abil õige suund kätte näidata. 2024. aastal täitsid robotid 5970 tööülesannet, läbides selleks 576 kilomeetrit.

- Kliinikumis on kasutusele võetud **digitaalse majajuhi tarkvara Wayfinder**, et aidata patsientidel ja teistel külastajatel paremini orienteeruda suures mitmetasandilises haiglakompleksis. Wayfinder pakub 3D ja 2D interaktiivseid kaarte, mis võimaldavad kasutajatel leida soovitud sihtkohti. Lahendus töötab erinevatel platvormidel, sealhulgas puutetundlikud kioskid, veebirakendused ja mobiiliseadmed. Praeguseks on valminud 3D ja 2D majajuhi kaardid ning L. Puusepa 8 hoonesse on paigaldatud interaktiivne kiosk. Käimas on QR-koodi lahenduse loomine, mis võimaldab kasutajatel edastada oma teekonna nutiseadmesse. Samuti on plaanis integreerida Wayfinderi veebiversioon Kliinikumi kodulehele, et patsiendid ja külastajad saaksid juba enne haiglasse saabumist oma marsruuti planeerida. See aitab vähendada ekslemist ning muudab haiglakülastused sujuvamaks.

Rahulolu-uuringud ja tagasisidestamine

Ambulatoorsete patsientide rahulolu-uuring

Aprillikuus toimus Tartu Ülikooli Kliinikumis ambulatoorsete patsientide rahulolu-uuring, milles osales 6044 patsienti. Küsitluse eesmärk oli välja selgitada patsientide kogemused ja rahulolu ambulatoorsete teenustega ning võtta arvesse patsientide ettepanekuid ambulatoorse töö korraldamisel. Enamus ehk 82% tagasisidest anti arsti vastuvõtule, öe ja ämmaemanda vastuvõttudele vastavalt 12% ja 6%. Kogu küsitlus viidi läbi elektroonselt. Patsientide rahulolu vastuvõtuga mõjutavad erinevad tegurid, antud uuringus küsiti tagasisidet 13 teguri kohta.

Patsiendid olid väga rahul arstide, õdede ja ämmaemandate suhtumisega – 88% vastanutest kinnitas, et vastuvõtul suhtuti nendesse lugupidavalt. 83% vastajate hinnangul oli vastuvõtt piisavalt privaatne ja 81% oli rahul patsientidele pühendatud ajaga. Rahul oldi ka selgitustega ravimite kohta, samuti selgitustega vajalike analüüside ja uuringute kohta.

Oluliselt vähem olid patsiendid rahul pika ooteajaga vastuvõtule pääsemiseks (44%), samuti tunnevad patsiendid, et vajavad enam selgitusi koduseks toimetulekuks, vastuvõtu- ja uuringukabinetid ei ole alati kergesti leitavad ning ootealad ei ole kõikjal mugavad.

Küsimusele „Palun hinnake, kuivõrd vastas viimane vastuvõtt Teie ootustele?“ 10 palli skaalal, hindas vastuvõtu väga heaks (hinnang 9 või 10) 75% ja heaks (hinnang 7 või 8) 16% patsientidest. Vastuvõtuga rahulolematust (hinnang 0-6) väljendas 9% patsientidest. Patsientidel oli võimalus teha ka ettepanekuid vastuvõtu paremaks korraldamiseks. Uuringutulemuste korrelatsioonanalüüs näitas, et patsientide kaasamine raviprotsessi otsuste tegemisse ja põhjalike juhiste jagamine terviseprobleemidega toimetulekuks aitaks muuta vastuvõtud enam patsientide ootustele vastavaks.

Erakorralise meditsiini osakonna (EMO) ja hambaravi patsientide küsitlus

Ambulatoorsete patsientide küsitlusega samal ajal toimus ka erakorralise meditsiini osakonna (EMO) ja hambaravi patsientide küsitlus. EMO küsitluses osales 652 patsienti, kellest 59% andsid EMO külastusele väga hea hinnangu. EMO patsientide ootus on saada rohkem informatsiooni eeldatava ooteaja kohta, samuti soovitakse EMO ooteala mugavamaks muutmist.

Hambaravi patsientide küsitluses osales 738 patsienti, kellest 79% andsid külastusele väga hea hinnangu. Hambaravi patsientide ootus on saada rohkem informatsiooni ravi oodatava maksumuse kohta.

Koduõendusteenusel olevate patsientide rahulolu-uuring

Aprillis toimus ka Kliinikumi koduõendusteenusel olevate patsientide rahulolu-uuring. Patsientide üldine rahulolu koduõendusteenusega oli kõrge. Väga rahul oli 87% (2020: 81%) uuringus osalenutest. Enim oldi rahul koduõe viisakusega (93%) ja suhtumisega (92%). Vähem rahul olid patsiendid asjaajamise selguse ja kiirusega ning ooteaja pikkusega koduõendusteenusele.

Sünnitajate ja ämmaemanda koduviisi kogemuse uuring

Sünnitajad hindasid oma sünnituskogemust Kliinikumis positiivselt: üle 90% sünnitajatest oli väga rahul naistekliinikus viibimisega, informatsiooniga osakonna kohta, selgitustega uuringute ja ravi kohta, otsustesse kaasamisega, ämmaemanda kättesaadavuse, suhtlemisstiili ja küsimustele vastamisega. Rohkem sooviti tuge ja juhendamist enesehoolduse, imetamishooldamise, vastsündinuga seotud hoolduse, samuti valuravi osas.

Rahulolu ämmaemanda koduviisi kõikide osadega oli 88,9% või enam. Kõige suurem oli rahulolu kaasamisega last

88%

ambulatoorsetest patsientidest olid väga rahul arstide, õdede ja ämmaemandate suhtumisega

59%

EMO patsientidest andsid EMO külastusele väga hea hinnangu

87%

koduõendusteenusel olevatest patsientidest oli teenusega väga rahul

90%

sünnitajatest oli väga rahul naistekliiniku kogemusega

puudutavate otsuste tegemisel (95,6%) ning tagasihoidlikum visiidi toimumise ajastamisega (88,9%).

6. juunil küsisime Kliinikumi patsientidelt ja töötajatelt seoses patsiendipäevaga: „Mis on Sinu jaoks oluline?“. Kõige olulisemaks peeti patsiendisõbralikus haiglas sõbralikke töötajaid ja hoolivat suhtumist. Rahvusvahelise liikumise "What matters to you?" eesmärgiks on meenutada, et tervishoiuteenuse keskpunktis on inimene.

Kliinikumi soovitusindeks

Kliinikumi 2024. a. **soovitusindeks oli 87,3**, mis peegeldab kõrget rahulolu ja usaldust Kliinikumi tervishoiuteenuste suhtes. Ambulatoorseid vastuvõtte ning EMO ja valvekabinettide tööd hindas skaalal 0-10 punkti kokku 30 887 patsienti.

Soovitusindeks vahetu tagasiside meetodina on kasutusel kõikide kliinikute ambulatoorsetes osakondades, erakorralise meditsiini osakonnas (EMO) ja valvekabinettides. Eraldi on võimalik hinnata EMO, valvekabinettide, arstide, eride/de/õdede ning teiste tervishoiuspetsialistide vastuvõtte, mis annab hea ülevaate patsientide kogemustest konkreetses valdkonnas.

Patsientide tagasisidest tuleb välja, et peamiseks rahulolematuse põhjuseks on pikk ooteaeg, kuid positiivsena tuuakse enim välja seda, et ollakse rahul osutatud tervishoiuteenustega ja töötajate suhtlemisega. Patsientide kommentaarid tagasisides võimaldavad koheselt probleemide lahendamisele keskenduda ning vajadusel ka patsientidega ühendust võtta. Tunnustav tagasiside edastatakse nädalikirjana kõikidele üksuse töötajatele.

90% patsientidest soovitasid Tartu Ülikooli Kliinikumi tervishoiuteenuseid (hinne 9-10)
7% jäid neutraalseks (hinne 7-8)
3% ei jäänud oodatud teenusega rahule (hinne 0-6)

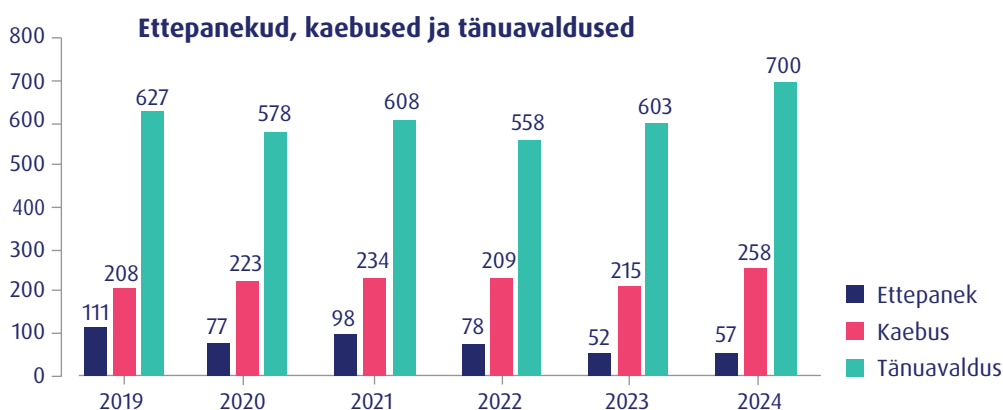
Kliinikumi tagasisidesüsteem

Kliinikumi tagasisidesüsteemi kaudu laekub samuti patsientide ja nende lähedaste tagasiside. 2024. aastal registreeriti kokku 700 tänuavaldust, 258 kaebust ja 57 ettepanekut. Saadud tagasiside on oluline, et tekiks võimalus patsientide teenusekogemuse parandamiseks, et patsiendid saaksid parima ravi ja tunneksid end haiglakeskkonnas hästi.

Suur osa tagasisidest on tänuavaldused ning 2024. aastal laekus tänuavaldusi võrreldes eelmise perioodiga märgatavalt rohkem. Enamus tänuavaldustest on ravitöö kvaliteedi kohta. Täname töötajaid nimeliselt kui ka osakondi, märgatakse arstide ja õdede hoolivat suhtumist. Igal aastal leiab tänuavaldustes äramärkimist ka Kliinikumi toidlustusteenistuse maitsev toit.

Kriitilisi tähelepanekuid oli osutatud uuringute/protseduuride või saadud ravi tulemuste osas, toodi välja esinenud suhtlusprobleeme, parkimisprobleeme, vaidlustati arveid, osutati infosüsteemide puudustele. Enim põhjustavad patsientidele meelehärmi pikad ooteajad.

Saadud tagasisidet analüüsitakse jooksvalt ning esitatud tähelepanekutega arvestatakse võimaluste piires. Tekkinud probleemid arutatakse läbi ja otsitakse lahendusi, et tulevikus sarnaste probleemide tekkimist vältida.

Raviteekonnad

Eesti tervishoius on käsil raviteekondade arendamine, et muuta tervishoiuteenused inimesekesksemaks ja tagada terviklikum ravikäsitlus. Raviteekondade loomisel ja arendamisel on Tartu Ülikooli Kliinikumil oluline roll, mille teeb võimalikuks meie inimeste valmisolek muutusteks ja innovatsiooniks.

- Septembris käivitus Tervisekassa raviteekondade kiirendiprogrammi toel kuus projekti, millest kolm toimuvad Kliinikumi eestvedamisel:
 - **kopsuvähi raviteekonna projekti** eesmärk on tagada kopsuvähiga patsiendi sujuvam, kiirem ja inimesekesksem raviteekond vähikahtlusest kuni kasvajaavastase ravi alguseni;
 - **südamepuudulikkuse raviteekonnaval** keskendutakse patsiendikogemuse ja ravi kvaliteedi parandamisele, esmatasandi ja teiste teenuste sujuvamale integratsioonile ning erakorraliste pöördumiste vähendamisele;
 - **laste suutervise raviteekonnaval projekti** eesmärgiks on luua ühtne lapsedatsiendi käsitlus suutervise seisukohast hambaarstide ja teiste tervishoiuspetsialistide poolt. Tuleks tagada, et lapse suutervis oleks sünnist alates pidevalt jälgitud, lapsevanemad nõustatud, süsteem järjepidevateks kontrollvisiitideks loodud ning ravisõostumust ja edasiste sekkumiste vajadust regulaarselt hinnatud. Projekti käigus piloteeritakse ka ortodondi e-konsultatsiooni teenust.
- Psühhiaatrikliinik alustas arendusfondi toel projekti „**Psüühikahäiretega patsientide integreeritud raviteekondade arendamine SA TÜK psühhiaatrikliinikus**“. Projekti eesmärgiks on luua suure haiguskoormusega, raskeid psüühikahäireid omavate patsientide jaoks paindlikku kohanemist võimaldavad lokaalsed raviteekonnad, mis vastavad inimeste muutuvatele ootustele. Loodavad raviteekonnad rõhutavad haiguskoormusega inimese ja võimalusel tema lähedaste kaasamist raviprotsessi ning on struktureeritud, tõenduspõhisusele tuginevad, võimaldavad hinnata kliinilise tegevuse efektiivsust ning pakuvad erinevatele spetsialistidele tuge kliinilise töö teostamisel. Projekti käigus keskendutakse 13 kliinilisele valdkonnale. Projektis osaleb ligi 60 töötajat kaheksas töötiimis.
- 2024. aastal alustati teadusuuringu raames projekti „**Harvikaigusega patsientide ja nende perekonna või eestkostja rahulolu harvikaigusega isiku raviteekonnaval**“. Uurimistöö viiakse läbi Tartu Ülikooli Kliinikumi geneetika ja personaalmeditsiini kliiniku ning Tartu Ülikooli kliinilise meditsiini instituudi poolt.
- Kirurgiikliinikus algas uuringu „**Päevakirurgia patsientide operatsioonijärgse täiendava tervisekontrolli mõjude hindamine kirurgiikliinikus**“ ettevalmistamine. Uuringu eesmärk on kirjeldada tervise ja toimetuleku probleeme pärast päevaravis tehtud operatsioone ning hinnata nõustamise efekti patsiendi operatsioonijärgsele toimetulekule ning rahuolule raviteekonnaval.
- 2024. aastal jätkus ambulatoorse taastusravi osakonnas projekt „**Südamehaigete taastusravi kaugteenusemudel – patsiendi raviteekond**“, mida rahastas Kliinikumi arendusfond ja Tervisekassa.
- Veebruarist alustas ambulatoorse taastusravi osakond endoproteesimise raviteekonnaval osana füsioteraapia koduteenuse pakkumist endoproteesimisjärgsetele patsientidele Tartu linnas.

Patsiendiinfo ja -õpetus

Patsiendiinfo ja -õpetus kui oluline osa patsiendikogemuse parendamisest

Patsiendiinfo ja -õpetus on oluline osa patsiendikogemusest ning toetab patsienti terviseotsuste tegemisel. Tervishoiutöötaja poolt jagatud infot ja õpetust toetatakse Kliinikumis infomaterjalide, õppevideote, töötubade ja tugigruppidega. Infot jagatakse ka kodulehe, digiekraanide, Kliinikumi-TV, sotsiaalmeedia ning Kogukonnakooli vahendusel, et jõuda võimalikult paljude inimesteni ning osaleda ka kogukonna tervisekäitumise kujundamises.

Kliinikumi patsiendiinfo materjalides antakse juhiseid, et toetada patsiendi toimetulekut oma haiguse ja koduse enesehooldusega ning tagada vajalik ettevalmistus uuringuteks ja protseduurideks. Kliinikumis on koostatud ligi 400 patsiendiinfo materjali, mis osaliselt on tõlgitud ka vene ja inglise keelde. 2024. aastal koostati 28 uut ja uuendati 53 olemasolevat patsiendiinfo materjali. Patsiendiinfo materjale levitatakse trükistena ja kodulehel patsiendiinfo andmebaasis.

2024. aastal pälvis Kliinikumi kodulehe patsiendiinfo andmebaas parima selge sõnumiga tarbeteksti auhinna.

Kliinikumi kodulehel jagatakse teavet ka Kliinikumi teenuste, vastuvõttude ja ennetustegevuste kohta ning antakse juhised Kliinikumi teenuste kasutamiseks. 2024. aastal külastati Kliinikumi kodulehte 4,8 miljonit korda, sh rubriiki „Patsiendile“ 1,5 miljonit korda.

Kliinikumi sotsiaalmeediakanalite postitustel on oluline osa Kliinikumi uudiste edastamisel kõikidele siht- ja sidusgruppidele. Kliinikumi Facebooki kanalil on Eesti haiglatest enim jälgijaid – 14 060. 2024. aastal vaadati Kliinikumi Facebooki sisu 828 461 korral ja Instagrami kanali sisu 659 752 korda. Kliinikumi YouTube kanalil oli 66 286 vaatamist. Kliinikumi LinkedIn kontot jälgib üle 1000 inimese.

Naistekliiniku peamine patsiendiõpetuse allikas on **perekool**, kus pakutakse üksikloenguid ja kursuseid perede ettevalmistamiseks sünnituseks ja lapsevanemaks saamisel. Perekooli õpe toimub veebikeskkonnas. Osalejate seas väga populaarne kontaktõpe tsükliõppe vormis toimus neljal korral, milles osales kokku 127 inimest. Kokku osales 2024. aastal perekooli loengutes 491 inimest.

Aasta tagasi patsientidele ja teistele külastajatele ukсед avanud patsientide infokeskuses toimuvad regulaarselt insuldi- ja vähipatsientidele ning nende lähedastele mõeldud **tugigrupid**. Tugigruppides toetavad üksteist haigusega toimetulekul nii koolitatud kogemusnõustaja kui ka teised sarnase kogemusega patsiendid.

Märtsis alustas Kliinikum kogukonnakooli tegevuste raames **tervise töötubade sarjaga**, kuhu olid oodatud nii patsiendid, nende lähedased kui ka muu kogukond. Töötubade eesmärk on toetada inimesi oma tervise eest hoolitsemisel. Töötubades pakkusid Kliinikumi töötajatest erialaspetsialistid tervisenõu erinevatel teemadel ning õpetasid uusi oskusi tervise hoidmiseks ning edendamiseks. Väga menukaks osutusid silma- ja kõrvatervise töötoad, samuti naiste ja meeste tervise töötuba ning südame tervise töötuba. Vaimse tervise töötubasid tuli aasta jooksul korrata mitu korda. Töötoad toimusid koostöös Tartu Tervishoiu Kõrgkooli üliõpilastega, kes aitasid mõõta tervisenäitajaid ja praktiseerida esmaabivõtteid. Koostöös Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsiga toimus novembris üle-eestiline diabeedipäeva üritus kaheksas eri linnas, mille käigus määrati veresuhkrut 1809 inimesel.

Lastekliiniku ja Tartu Tervishoiu Kõrgkooli ühise koostööprojekti **„Lapse ja vanema ettevalmistamine uuringuteks ja protseduurideks“** raames loodi vanematele paremaks ettevalmistamiseks videofilm „Perekeskne lähenemine imiku protseduurivalu leevendamisel“.

400
patsiendiinfo materjali

4,8
miljonit külastust Kliinikumi kodulehele

14 060
Kliinikumi Facebooki kanali jälgijat

1,5
miljonit sisu vaatamist Kliinikumi sotsiaalmeediakanalites Facebook, Instagram ja YouTube

Kliinikumis valmisid mitmed **patsiendiõpetuse videod**, et pakkuda patsientidele usaldusväärset ning visuaalselt arusaadavat teavet oma tervise eest hoolitsemisel või haigusest paranemisel: sisekliinikus valmis õppefilm "Neeruasendusravi võimalused", silmakliinikus AI abiga "Silmaoperatsiooni aegne meespea" ja "Silmasisese süsti järgne meespea", radioloogiakliinikus koostöös Tartu Tervishoiu Kõrgkooliga "Lapse MRT-uuring" ning stomatoloogia kliinikus koostöös Tartu Ülikooli hambaarstiteaduse instituudiga "Alalõualiigese häirete leevendamise harjutused".

Harvikaiguste kompetentsikeskus (HHKK), mis tegeleb haruldaste haiguste diagnoosimise, jälgimise ja raviga ning mille eesmärgiks on harvikaigustega patsientide teekonna parandamine, tõlgib muuhulgas ka erinevate harvikaiguste teavet eesti keelde. Eraldi andmebaasi on lisatud kokku üle 170 infomaterjali, mis käsitlevad haiguste tekkepõhjuseid, pärilikkust, ravi ja muud olulist teavet. Teave on kättesaadav HHKK kodulehel.

Patsiendiohutuse

Patsiendiohutuse kogemuse uuring

10.–16. juunil 2024 viidi statsionaarsel ravil viibivate patsientide seas läbi patsiendiohutuse kogemuse uuring. Küsitluse eesmärgiks oli selgitada, kuidas patsiendid hindavad neile haiglas osutatud tervishoiuteenuste ohutust.

Küsimustik hõlmas kolme patsiendiohutusega seotud valdkonda:

- 1) suhtlemine ja infovahetus patsiendi pilgu läbi;
- 2) patsiendi ohutust ja heaolu mõjutavate juhtumite esinemine;
- 3) patsiendi informeerimine haiglast lahkudes.

Küsimustiku täitis 262 patsienti 37 osakonnast, kokku 13 kliinikust. Kõige enam vastanuid oli kirurgiakliinikust. Võrreldes kahe eelneva aastaga, mil sarnane patsiendiohutuse küsitlus läbi viidi, suurenes positiivsete hinnangute osakaal.

Patsientide kogemus suhtlemise ja infovahetusega, sh ka töötajate omavahelise infovahetusega oli valdavalt positiivne. Enamik küsitletutest (95%) olid teadlikud, kuhu ja kelle poole oma murede ja probleemidega pöörduda (2022: 85%). Küsitletud patsientidest 86% hinnangul oli neil alati võimalus haigla töötajatega oma ravi ja hooldusega seotud olulistest asjadest rääkida (2022: 74%) ning enamik patsientidest (88%) väitsid kindlalt, et neid kuulati ja mõisteti, kui nad oma murede ja probleemidega haigla töötajate poole pöördusid.

Haiglaravi ohutust hindasid Kliinikumi patsiendid väga kõrgelt – 93% küsitluses osalenud patsientidest tundsid end oma ravi ja hoolduse ohutuse osas kindlalt (2022: 84%).

Enamik patsientidest (85%) said haiglast lahkudes piisavalt arusaadavat ja selget infot nii haigla järgse hoolduse ja ravi kohta kui ka selle kohta, milliste sümptomite ja terviseprobleemide osas tuleks pärast haiglast lahkumist olla tähelepanelik (2022: 75%). Veelgi enam saadi infot ravimite võtmise kohta: 87% vastanutest väitsid kindlalt, et neile selgitati lihtsalt ja arusaadavalt, kuidas ravimeid võtta (2022: 75%).

Patsiendiohutuse kogemuse uuring aitab mõista ja ajas hinnata, kuidas kogevad Kliinikumi patsiendid patsiendiohutust ning millised on teemad, millele peaksime tervishoiuteenuste ohutuse tagamisel rohkem tähelepanu pöörama.

95%

patsientidest olid teadlikud, kuhu ja kelle poole pöörduda

93%

patsientidest tundsid end oma ravi ja hoolduse ohutuse osas kindlalt

85%

patsientidest tajusid, et said haiglast lahkudes arusaadavat ja selget infot

Patsiendiohutusjuhtumid ja ennetustöö

Patsiendiohutusjuhtumite infosüsteemis (POI) **registreeriti ja menetleti 2024. aasta jooksul 1633 juhtumit**, mis on võrreldes 2023. aastaga 635 juhtumit enam. Juhtumitest teavitamise sagenemise põhjuseks tuleb pidada teema päevakajalisust nii riiklikult kui ka Kliinikumi siseselt. Alates 01.11.24 hakkasid kehtima uued riiklikud nõuded, mis reguleerivad patsiendiohutust ja patsiendiohutusjuhtumite dokumenteerimist. Sellega seotult läbis mahuka versiooniuuenduse ka POI, töötajate seas viidi läbi mitmeid koolitusi ja arutelusid.

Kõige sagedamini registreeriti juhtumeid, mis olid seotud patsientide kukkumistega (2023: 202 juhtumit; 2024: 368 juhtumit). Kukkumiste märkamisel andis oma osa sisekliiniku osakonnas kasutusel olev tehisintellektipõhine kukkumiste ennetamise ja tuvastamise süsteem, mis fikseerib ka seni märkamatuks jäänud kukkumised. Sarnase süsteemi rakendamiseks on ettevalmistused tehtud palliatiivravi osakonnas, soov on tehnoloogiat laiendada ka statsionaarse õendusabi osakonda.

Üle kahe korra on tõusnud ka ravimitega seotud juhtumite registreerimine (2023: 96 juhtumit; 2024: 219 juhtumit). Varasemast suuremal määral registreeriti ka invasiivsete protseduuridega seotud juhtumeid (2023: 26 juhtumit; 2024: 90 juhtumit). Patsiendiohutusjuhtumeid registreeritakse aina enam erinevate erialade esindajate poolt, mis annab ohutuse tagamisel laiemat perspektiivi.

Jätkusid kliinikuteülesed **patsiendiohutusjuhtumite ühisarutelud** eesmärgiga soodustada süüdistamisvaba patsiendiohutuskultuuri juurdumist ning üksteise kogemustest õppimist. Tehti tihedat koostööd ka teiste POI-d kasutavate tervishoiuasutustega nii süsteemi parendamise, kogemuste jagamise kui patsiendiohutuse arendamise osas.

Koostöös Tartu Ülikooliga 2022. aastal loodud Kliinikumi **patsiendiohutuslaseid e-kursusi** on tänaseks läbinud üle 4600 tervishoiutöötaja ja üliõpilase nii Kliinikumist kui ka teistest asutusest. Kõnealused kursused (patsiendiohutuse baaskursus, patsiendiohutuskultuur, süvaanalüüsi metoodika, ravimivigade vältimise kursus) on loodud töötajate teadlikkuse tõstmiseks.

Koolitustsükkel „Patsiendi positsioneerimine operatsioonitoas“ jätkub Kliinikumis ka edaspidi, kuivõrd teadlik ja korrektne positsioneerimine operatsioonitoas tagab patsiendile turvalisuse ning ohutuse. Töötajate poolt on hinnatud ka uus kukkumiste ennetamise koolitus.

Kliinikumi sisehaiguste-reumatoloogia-endokrinoloogia osakond võttis 14. veebruaril 2024 kasutusele uudse tehisintellektil põhineva **Verso Vision süsteemi kukkumiste ennetamiseks ja tuvastamiseks**. Õendus- ja hooldustöötajad saavad kukkumisohte puudutavaid teateid reaalajas kaasakantavatele telefonidele läbi spetsiaalse mobiilirakenduse. Rakendus võimaldab iga patsiendi jaoks seadistada alarmsignaale vastavalt individuaalsetele vajadustele, aidates personalil säästa väärtuslikku aega ning keskenduda tõhusamalt õendustegevustele. Antud meetme kasutamine suurendab patsientide turvalisust ning parandab õendus- ja hoolduspersonali töötingimusi.

2024. aastast osaleb Kliinikum rahvusvahelises **SAFEST** projektis, mille eesmärk on parandada perioperatiivse ravi tõenduspõhiste standardiseeritud patsiendiohutuse praktikate järgimist ja vähendada kirurgiliste tüsistuste esinemissagedust. Uurimistööde andmetel on ligikaudu pooled haiglaravi kahjujuhtumitest seotud kirurgilise ravi ja anesteesiaga ning pooled perioperatiivse perioodi kahjujuhtumid on ennetatavad. Projekti raames tehtud enesehindamise põhjal tuleks Kliinikumis enam tähelepanu pöörata haigla poolt mõjutatavatele teguritele, mis parandavad patsientide käsitlust ning lihtsustavad personali tööd ja erinevaid tööprotsesse. Tänu projektis osalemisele on tänaseks juba koostatud mitmeid olulisi juhendeid nagu operatsioonipiirkonna infektsioonide vältimise juhend ja perioperatiivse normotermia juhend. Samuti on välja töötatud reieluukaela murru käsitluse põhimõtted. Projekt kestab kuni 2025. aasta lõpuni.

11.-17. märtsil toimunud **patsiendiohutuse teadvustamise nädala** jooksul tutvustati patsientidele erinevaid võimalusi, kuidas oma raviteekond turvalisemaks muuta. Koostöös Kliinikumi patsientide nõukojaga loodi Kogukonnakooli portaalis patsiendiohutuse lühikursus, toimusid perioperatiivse ohutuse projekti SAFEST mõttetalgud koos patsientide esindajatega ja loodi kukkumiste ennetamise koolitusprogramm.

Uued teenused patsientidele ja kogukonnale

2024. aastal tõi Kliinikum oma patsientidele ja kogukonnale mitmeid uusi teenuseid:

- Varasemalt pilootuuringu raames teostatud **spinaalse lihaskatse (SMA) vastsündinute sõeltestimine** on alates 1. jaanuarist 2024 lisatud Tervisekassa tervishoiuteenuste loetellu. Kõiki vastsündinuid Eestis testitakse SMA suhtes, võimaldades varajast diagnoosimist ja ravi alustamist. Pilootuuringuna jätkub tsüstilise fibroosi sõeltestimine.
- Märtsist sai Tartu Ülikooli Kliinikumi patsientidele võimalikuks **laborialalüüside andmine kodulähedases haiglas**, mis kiirendab ja lihtsustab raviteekondi. Laborialalüüse saab anda koostöös Viljandi, Põlva, Valga ja Lõuna-Eesti haiglaga, mis kasutavad Kliinikumiga ühist haiglainfosüsteemi. Lisaks avati Tartus uus verevõtukabinet Lõunakeskuse kompleksis, pakjudes veelgi paremat kättesaadavust.

Kliinikumi ühendlabor võttis koostöös hematoloogia-onkoloogia kliinikuga üle ka radio- ja onkoteraapia osakonna ambulatoorsete patsientide verevõtu koordineerimise, et parandada raviprotsessi sujuvus.

- Sisekliiniku ambulatoorses osakonnas **avati Kliinikumiülene vaksineerimiskabinet**, kuhu patsientidel on võimalik pöörduda tööpäeviti nii etteregistreeritud kui etteregistreerimata aegadel. Kabineti avamise eesmärgiks oli pakkuda L. Puusepa 8 hoones terviklikku ja ühtset vaksineerimisteenust elanikkonnale. 2024. aastal tehti vaksineerimiskabinetis 5616 vaksineerimist.
- 1. aprillist **lisati eriõe teenus Tervisekassa tervishoiuteenuste loetelu põhiossa**. Kliinikum algas eriõdede rakendamine lisaks katseprojektis osalenud erialadele (pulmonoloogia, endokrinoloogia, ortopeedia) ka teistel erialadel. Uued õdede ja eriõdede vastuvõtud lisandusid ka neuroloogia, oftalmoloogia, kardioloogia, üldkirurgia, neurokirurgia, gastroenteroloogia ja pediaatria erialadel.
- Sporditraumatoloogia keskuses avati õe vastuvõtt ortopeedia erialal, et parandada patsientide postoperatiivset raviteekonda. 2024. aastal loodi ka uroloogia õde-koordinaatori telefoninõustamise võimalus.
- Septembris **alustati ortodontia e-konsultatsiooniteenuse pakkumisega**.
- Kardioloogia osakonnas alustati päevaraviga**, et tagada kiire ja patsiendile mugav ravikäsitlus. Uus teenus oli abiks 219 patsiendile. Südamehaigustega patsientide käsitluse parandamiseks kaasati meeskonda ka kliiniline psühholoog. See võimaldas pakkuda nii statsionaarsetele kui ka ambulatoorsetele patsientidele psühholoogilist hindamist ja psühhoteerapiat. Kliinilise psühholoogi tegevuse üheks väljundiks on ka ravimeeskonna teadlikkuse ja efektiivsuse tõstmine esmase psühholoogilise hindamise ja vaimse tervise probleemide tuvastamise osas.
- Naistekliinikus laiendati raseduskriisinõustajate teenuse osutamist**. Oktoobrikuust alustati ambulatoorse ja statsionaarse füsioteraapia teenuse osutamist, et tagada rasedatele, sünnitusjärgsetele ja günekoloogilistele patsientidele ligipääs teenusele vaagnapõhja ja kõhu sirglihaste häirete ennetamiseks ja taastusraviks, samuti patsientide operatsioonijärgse aktiviseerimise ja taastumise soodustamiseks, patsiendi haigusteadlikkuse tõstmiseks ning sobiva füüsilise koormuse ja taastumist toetavate harjutuste leidmiseks.
- Tartu Ülikooli Pärnu kolledži teenuste disaini ja juhtimise üliõpilased pakkusid kõrvakliinikule tuge erakorralise patsiendi teekonna kaardistamisel ja võimalike lahenduste väljatöötamisel. Tudengid koos ravimeeskonnaga lähtusid küsimusest: „Kuidas toetada patsiente ja nende lähedasi, et nad oskaksid ise ennast aidata või otsida vajalikku abi õigest kohast?“. Töötati välja **enesetestimise võimalus kõrvakliiniku kodulehel**, mida patsient või tema lähedased saavad kasutada enne erakorralisse vastuvõttu pöördumist, et saada enda olukorrale sobivaid juhiseid.
- Tartu Ülikooli Kliinikum on käsil **juturoboti loomise ja katsetamise projekt**, mille eesmärgiks on pakkuda kogukonnaliikmetele kiiret ja usaldusväärset infot ning vajalikku tuge nii haiglaeelsetel, haiglas viibimise ajal kui ka haiglaajärgsetel toimetuleku parandamiseks.

Juturoboti projekt sai alguse 2023. aasta sügisel Kliinikumi arendusfondi toel, et parandada patsiendikogemust uue suhtlus- ja teabekanali näol, vähendades sellega inimeste haiglaga seotud ja üldist terviseärevust ning tõhustades suhtlust tervishoiuasutuse poole pöördujate ja spetsialistide vahel.

Juturobotit treenitakse vastuseid andma kõikidele pöördujatele, sõltumata küsimuste sisust või pöördumise keelest, arvestades nii noore kui ka eaka kasutajaga. Lisaks terviseinfole jagab juturobot ka Kliinikumiga seotud spetsiifilist teavet, nagu haigla töökorraldus, parkimine, osakondade ja spetsialistide kontaktid, juhatab patsiendiinfo materjalideni ning viitab erinevatele vastuvõtuaegade broneerimise ja tühistamise võimalustele. Juturobot on mugav lahendus neile, kes eelistavad internetisuhtlust, ei saa või ei soovi kontaktinteraktsiooni, samuti terviseärevusega inimestele, kes vajavad usaldusväärset teavet viivitamatult. Nii on juturobot mõeldud pakkuma tuge kõigile kogukonnaliikmetele, kes otsivad abi tervisemuredele või vajavad haiglaga seotud infot.

Praegu on juturobot veel õppimisfaasis. Keerukamate päringute puhul suunab robot pöörduja spetsialistide poole, kes toetavad robotit oma erialaste teadmistega. Juturoboti poole pöördujatele pakuvad vajadusel tuge erakorralise meditsiini osakonna õed, vaimse tervise õed, lasteõed, ämmaemandad ja patsienditeenistuse töötajad.

- 17. septembril alustas **Kliinikumi kogukonnakool** uut perioodi, laiendades tegevusi lisaks koolinoortele ka eakate suunal. Kogukonnakooli eesmärk on toetada terviseteadliku põlvkonna kasvamist ning tugevdada sidemeid ülikoolihaigla ja kogukonna vahel. 2024. aastal liitus kogukonnakooliga Tartu Mart Reiniku kool, Tähtvere päevakeskuses alustati aga eakatele suunatud pilootprojektiga.

Usaldusväärse teabe pakkumiseks on loodud ka Kliinikumi kogukonnakooli portaal, mis pakub kõikidele soovijatele vaba juurdepääsu erinevatele lühikursustele, paariminuti loengutele ja teistele infomaterjalidele. Kogukonnakooli portaali teemade hulka kuuluvad esmaabi kodus, liikumispausid kontoritöötajatele ja patsiendihutus haiglas.

Ravitegevus

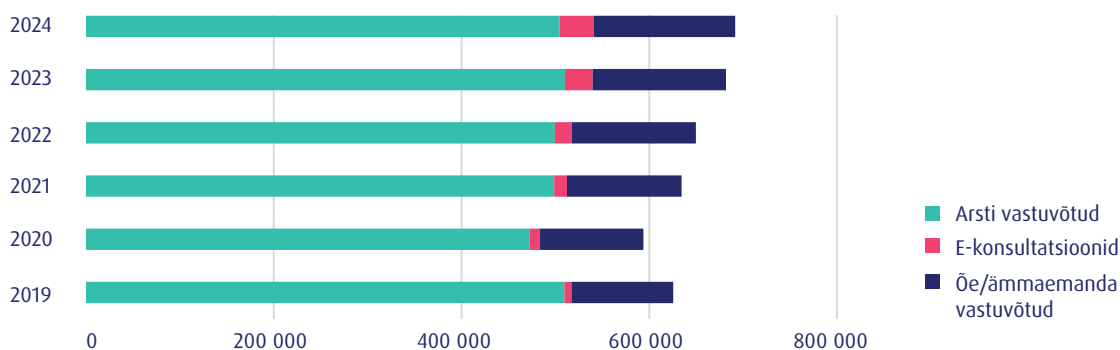
Ülikoolihaigla kui atraktiivne tippkeskus,
Eesti tervishoiu liider

Ambulatoorne arstiabi

2024. aastal toimus kokku 504 561 arsti vastuvõttu (sealjuures 90% olid kontaktvastuvõetud), 36 219 e-konsultatsiooni ja 150 824 õe/ämmaemanda vastuvõttu.

Ambulatoorse arstiabi osutamine on jätkuvalt olnud kõige kiiremas ja suuremas kasvus. Ambulatoorseid arsti vastuvõtte, e-konsultatsioone ja õe/ämmaemanda iseseisvaid vastuvõtte tehti kokku ligikaudu 10 000 enam kui 2023. aastal ja 66 000 enam kui 2019. aastal.

Ambulatoorsed vastuvõtud ja konsultatsioonid

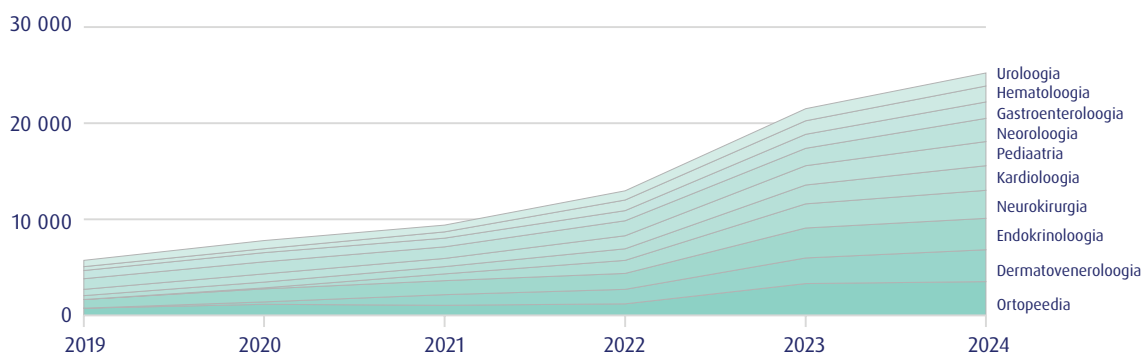

Kui arsti vastuvõttude arv vähenes aastaga 1%, siis e-konsultatsioonide arv kasvas 6 700 võrra ehk 23%.

Viimase aastaga on erialade vaates suurenenud **e-konsultatsioonide** küsimine ja vastamine nahahaigustes, kardioloogias, neurokirurgias, neuroloogias, silmahaigustes, nii laste- ja noorukite psühhiaatrias kui ka täiskasvanute psühhiaatrias, näo- ja lõualuude kirurgias. Mitmetel erialadel – hematoloogias, endokrinoloogias, sisehaigustes, ortopeedias endoproteesimine – käibki esmane eriarstiga suhtlemine läbi e-konsultatsiooni. E-konsultatsioonipõhisele suunamisele läheb üle ka neuroloogia.

Alates 1. juulist 2024 on ortopeedias kaks e-konsultatsiooni teenust: ortopeedia e-konsultatsioon ja endoproteesimise e-konsultatsioon, mis annab Kliinikumile võimaluse teenuse osutamisel suunamiste mahtu vastavalt opereerimise võimekusele reguleerida.

E-konsultatsioonid erialade lõikes

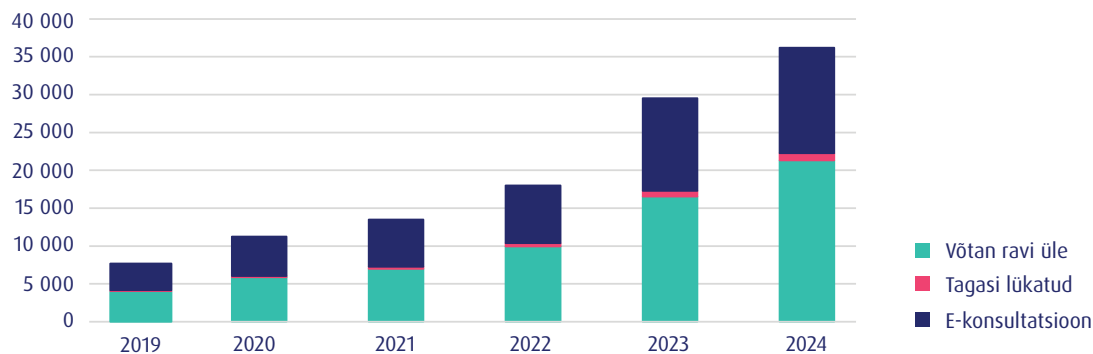

Praktikas näeme, et e-konsultatsiooni käigus hinnatud eriarstide poolne ravi üle võtmine kiirendab patsientide õigeaegset jõudmist uuringutele ja ravile. Kliinikumis võetakse ravi üle ligikaudu 59% juhtudel, sealjuures mõnedel erialadel rohkem, teisel vähem. Arstide poolt hinnatud arstiabi vajaduse kiirus näitab, et umbes 8% patsientidest tuli ambulatoorsele vastuvõtule juba nädala jooksul ja 63% 8–42 päeva jooksul.

Enamus e-konsultatsiooni tellimustest tuleb jätkuvalt perearstidelt (81%) ja väiksem osa teistelt teenuse osutajatelt või Kliinikumi teiste erialade arstidelt. E-konsultatsioon täidab selgelt oma eesmärgi – ligikaudu 40% e-konsultatsioonidest lõpevad e-vastusega, mille käigus antakse juhised ja soovitusel patsiendi edasiseks jälgimiseks ja raviks ning patsient ei tule vastuvõtule. Sellest tulenevalt on täheldatav aasta statistikas ka arsti vastuvõttude mõningane langus.

Tervisekassa andmetel on Kliinikum 36 219 e-konsultatsiooniga kõige suurem e-konsultatsioonide osutaja Eestis.

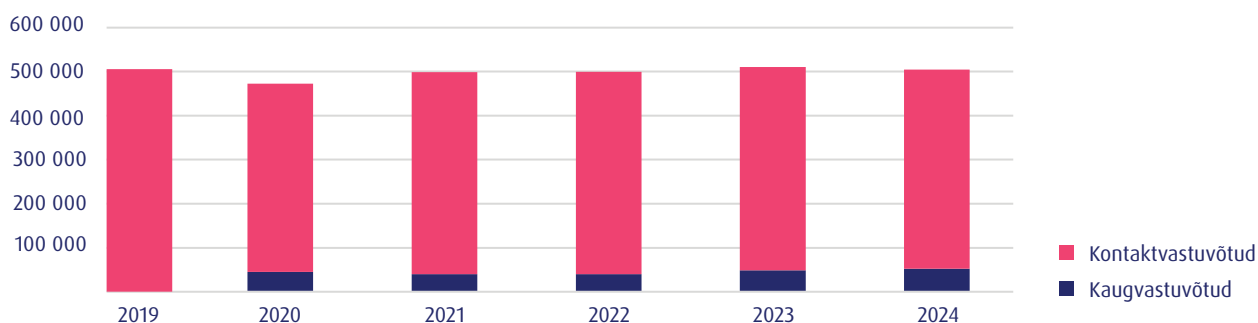
E-konsultatsioonid vastamise viisi järgi

Kliinikute ja erialade lõikes on **arsti vastuvõtte** rohkem toimunud hematoloogias, onkoloogias, kardioloogias, laste- ja noorukite psühhiaatrias, nefroloogias, reumatoloogias, näo- ja lõualuude kirurgias ja meditsiinigeneetikas. Vastuvõttude vähenemine toimus seevastu nahahaigustes, günekoloogias, psühhiaatrias täiskasvanute osas ja ortopeedias traumatoloogiaga seotud vastuvõttude osas. Nahahaigustes ja ortopeedias on märkimisväärselt suurenenud esmalt e-konsultatsioonide kaudu konsulteerimine, millele siis järgneb vastavalt patsiendi vajadusele arsti vastuvõtt.

Mitmete erialade osas oleme jätkanud vastuvõttude jm teenuste osutamisega teistes maakondades ja linnades, olles nii patsiendile lähemal ja tagades sellega vastava eriala teenuste parema kättesaadavuse.

Arsti vastuvõttude arv

37 112 arsti vastuvõttu ehk 7% Kliinikumi kõikidest vastuvõttudest 2024. aastal osutati väljaspool Tartut.

Meie suurimaks Tartu-väliseks teenuse osutamise kohaks on Kliinikumi meestekliiniku Tallinna keskus. Meestekliiniku Tallinna üksuses tehti eelmine aasta ligikaudu 14 000 vastuvõttu, mis moodustas rohkem kui kolmandiku kõikidest Tartu-välistest teenustest. Meditsiinigeneetika Tallinna keskses tehti 3 000 vastuvõttu.

Hematoloogide ja onkoloogide pakutavate teenuste hulk on kasvanud Ida-Virumaal ja eelkõige Narvas. 23% onkoloogide ja 14% hematoloogide vastuvõttudest toimus Ida-Virumaal, olles sellega kasvutrendis. Ligikaudu 400 vähipatsienti sai meie arstide jälgimisel keemiaravi Ida-Viru Keskhaigla või Narva Haigla juures.

Samas silmaarstide vastuvõttud Lõuna Eestis (Võrus, Põlvas ja Räpinas) on arstide tööjõuressurssi nappusega seoses vähenenud.

Erakorralise meditsiini osakonda (EMO) pöördumiste arv oli 2024. aastal aastate suurim - kokku 49 249 patsiendi pöördumist, mis võrreldes 2023. aasta näitajaga on kasvanud 1 500 võrra ehk 3% ja seda just täiskasvanute mitte traumaga pöördumiste osas.

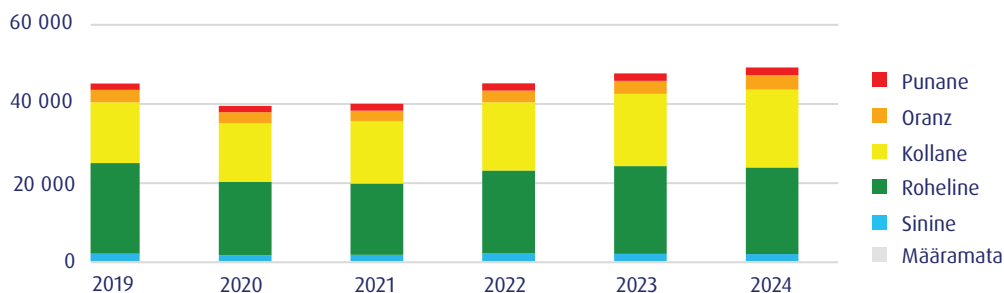
EMO-sse pöörduvate patsientide arv on aasta-aastalt kasvanud. Võrreldes 2019. aastaga oli 2024. aastal EMO-sse pöördujaid ligikaudu 4 000 rohkem ehk kasvades 9%.

Pöördumiste arv 2024. aastal kasvas just raskemate EMO (mitte trauma) patsientide, s.o punase, oranži kui ka kollase triaazi kategooria osas. Kiirabi poolt toodi ligikaudu 11 000 ehk 22% patsientidest, suur enamus pöördujatest (36 000 ehk 73%) tuli ise ja väike osa (1 700 ehk 3%) suunati perearstide poolt. Iga päev sai EMO-s arstiabi keskmiselt 135 patsienti.

EMO patsientidest 40 796 (83%) vajas ambulatoorset arstiabi ja 8 453 (17%) hospitaliseeriti erakorralistel näidustustel. Kõige sagedamini jätkus nende patsientide ravi sisekliinikus, kirurgikliinikus, südamekliinikus või närvikliinikus.

Erakorralise meditsiini osakonna sujuva töökorralduse ja ka tööintensiivsuse hindamisel jälgitakse statsionaarsele ravile hospitaliseeritud patsientide EMOs viibimise aega. Kliinikumi eesmärk on, et see ei oleks suurem kui 6 tundi ja patsient saaks vastavalt vajadusele uuritud ning hospitaliseerimiseks oleks vastavalt terviseprobleemile vaba voodikoht osakonnas. 2024. aastal viibis 18% hospitaliseeritud haigetest EMO-s kauem kui 6 tundi – antud näitaja on mõnevõrra kasvanud, olles peamiselt seotud haiglaravi vajavate haigete kasvuga ning vajalike voodikohtade vähesusega, seda eelkõige siseeriala kohtade osas.

EMOsse pöördumised triaazikategooria järgi

Eriaspetsiifiliste erakorraliste terviseprobleemiga tegeldi ööpäevaringselt veel neljas valvekabinetis (silma- ja kõrva- ja nina- ja lastekliiniku ja psühhiaatriakliiniku valvekabinet). Selliseid vastuvõtte tehti kokku 37 554, mis on 7% rohkem kui 2023. aastal. Suurenesid peamiselt lastehaiguste ja silmahaigustega seotud erakorralised arsti vastuvõttud.

Laste EMO-sse pöördumiste arv kasvas aastaga 1 500 võrra ehk 16% ja seda kergemate terviseprobleemidega.

Ravipõhjustest moodustasid 2024. aastal suurima osatähtsuse jätkuvalt silmahaigused (28%), sh suures enamuses kataraktoperatsioonid, sünnituseelse jälgimise ja günekoloogiaga seotud protseduurid ning operatsioonid (15%), kõrva-nina-kurgu operatsioonid (11%), sisehaiguste erialade, gastroenteroloogia, reumatoloogia, endokrinoloogia, nefroloogia, sh kroonilise neerupuudulikkuse tõttu hemodialüüsi vajavate patsientide ravi (11%).

Päevaravis opereeritud patsientide arv on kasvanud üldkirurgiliste, lastekirurgia ja ortopeedia opereeritute osas. Rohkem on päevakirurgias tehtud songa operatsioone, laparoskoopilisi koletsüstektomiaid ning luu- ja lihaskoe artroskoopilisi operatsioone. Plaanilistest kataraktoperatsioonidest toimub enamuse päevakirurgias.

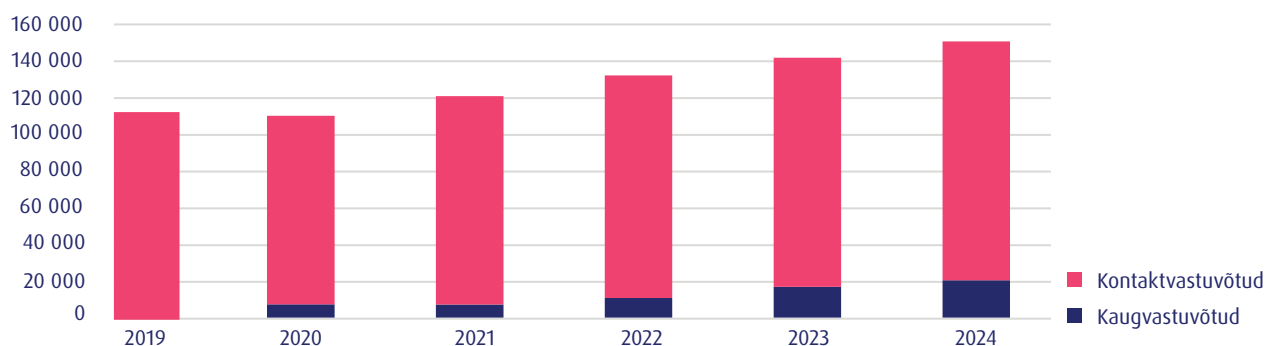
Suvel alustati raviprotseduuridega ka kardioloogia päevaravis, kus aasta lõpuks oli ravil olnud 219 patsienti, südame tehisrüturi implantatsioon või vahetus või kardioversioon.

Õendustöötajate iseseisvaid teenuseid, sh vastuvõtte, osutatakse kõikidel erialadel ja kõikides kliinikutes. Õdede ja ämmaemandate iseseisvate vastuvõttude arv kasvas aastaga ligemale 9 000 vastuvõtu võrra ehk 6%. Kokku tehti 150 824 iseseisvat vastuvõttu. Võrreldes 2019. aastaga on kasv olnud suur - koguni 39%. Patsientide raviteekonnad on paremini ja sagedamini õdede poolt toetatud ning krooniliste haigustega patsiendid saanud rohkem abi ja tuge.

Õendus- ja ämmaemandusteenuste osutamine on iga aastaga suurenenud ja laienenud, viimasel aastal aga rohkem hematoloogias, kardioloogias, üldkirurgias ja uroloogias, pulmonoloogias, lastehaigustes, sünnitusabis ja günekoloogias ning psühhiaatrias, nii laste kui ka täiskasvanute osas.

Mitmetel erialadel, nt psühhiaatriakliinikus ja meestekliinikus, on suures osas plaanilise patsiendi esmaseks vastuvõtjaks õde. Samuti on õdede roll suur erinevatel raviteekondadel, insuldi-, endoproteesimise-, vähiravi- jm teekondadel, kus on oluline meeskonnatöö koos arstide ja teiste spetsialistidega.

Õe/ämmaemanda vastuvõttude arv

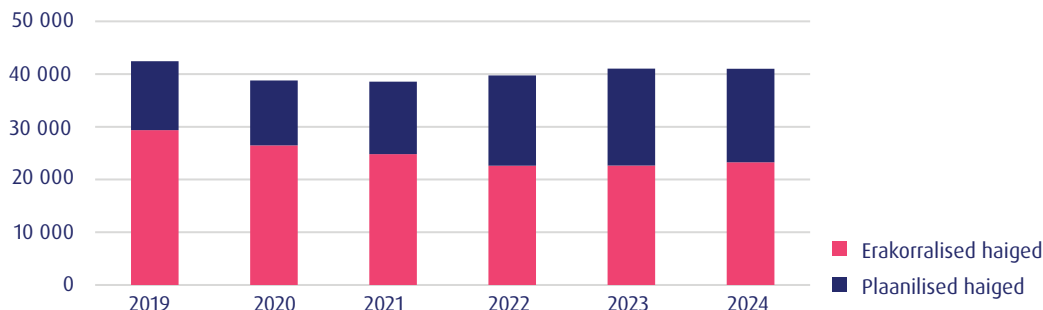
Ämmaemanda visiite toimus 2024. aastal naistenõuandlas, perekeskuses ning seksuaaltervise keskuses kokku 24 702. Võrreldes 2023. aastaga visiitide arv suurenes, vaatamata jälgimisel olevate rasedate arvu vähenemisele viimastel aastatel. Tervete rasedate jälgimine toimub ämmaemandate poolt. Naistekliiniku ämmaemandad pakuvad ka rasedusaegsel jälgimisel olevatele naistele diabeedinõustamist, sünnitusjärgseid visiite ja imetamisinõustamist. Sünnitusjärgseid koduviisi (2024. aastal ca 2 000) soovib suur osa sünnitanud naistest. Koduviisi eesmärk on hinnata ema üldist seisundit ja sünnitusest taastumist, samuti pööratakse olulist tähelepanu vaimsele tervisele, kohanemisele, toimetulekule ja tugivõrgustiku olemasolule.

Statsionaarne ravi

2024. aastal oli Kliinikumi statsionaaris ravil 41 009 patsienti, aktiivravis 39 793 ja õendusabis 1 216, mis ei erine oluliselt aasta varem ravitud patsientide arvust. Võrreldes 2019. aastaga oli haiglas 1 444 ehk 3% patsienti vähem, samas on kasvanud päevaravis ravitud patsientide arv 1 631 võrra.

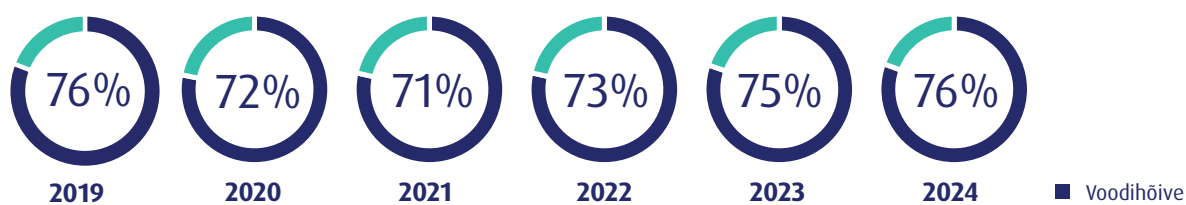
Tegemist on loomuliku muutusega, kus erinevate ravivõimaluste lisandumise ja muutumisega on patsiendid haiglas vähem päevi ning protseduure ja operatsioone, mida saab teha ilma ööseks haiglasse jätmiseta, tehakse päevaravis, kus patsient tuleb ja lahkub samal päeval, kuid viibib vajalikud tunnid arstlikul jälgimisel.

Patsientide arv statsionaaris

Ravitöö toimus 958 voodikohal (aktiivravis 888 ja õendusabis 70 voodikohta), mis muutunud ei ole. Keskmine ravikestus aktiivravis oli 6,2 päeva ja voodihõive 75%.

Voodiressurss ja selle kasutamine

Oma igapäevases töös näeme, et vanemaealiste patsientide osakaal haiglaravis suureneb ning vajadus sisehaiguste erialade voodikohtade järele kasvab. 2024. aastal aktiivravi patsientidest 46% olid 19–64 aastased, 38% 65-aastased ja vanemad ning 16% lapsed ja noored ehk alla 19 aastased.

Näeme ka seda, et hospitaliseeritud patsientide osakaal, kes viibisid erakorralise meditsiini osakonnas rohkem kui 360 minutit (6 tundi), on kasvanud ja seda just patsientide osas, kes vajasisid paigutamist sisekliinikusse.

EMO-st hospitaliseerimist vajavatele patsientidele ei ole sageli kohe vaba voodikohta, mistõttu on nende viibimine EMO-s pikenenud ja patsiendid tuleb ühise voodifondi piires paigutada teiste osakondade vabadele kohtadele. Probleem on eelkõige sisehaiguste, aga ka neuroloogia, pulmonoloogia, gastroenteroloogia ja nefroloogia voodikohtadega, kus voodihõive on väga kõrge, > 90%.

Kliinikumi ja teiste haiglate vahel toimub statsionaarsete patsientide osas tihe koostöö. Kliinikumi suunatakse raskes seisundis patsiente, kes vajad intensiivravi või keerulisemaid protseduure ja operatsioone ning meie viime patsiente teistesse haiglatesse, kui haiglaravi vajadus on pikem, sealhulgas järelravile ja õendusabisse.

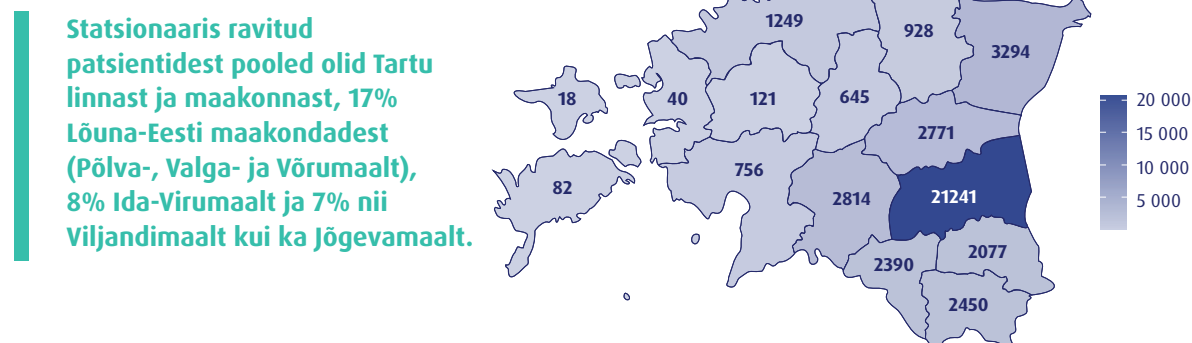
Aasta jooksul tuli üle 1 000 patsiendi ravile otse mõnest teisest haiglast. Suuremad üle toomised olid 2024. aastal Ida-Viru Keskhaiglast ja Narva Haiglast, kokku 282 haiget, Lõuna-Eesti Haiglast (205), Viljandi Haiglast (186), Põlva Haiglast (139), Valga Haiglast (127).

Teistpidi, 7% ehk 2 846 patsiendi ravi ei lõppenud Kliinikumi aktiivravi osakonnas, vaid jätkus teises haiglas või Kliinikumi statsionaarses õendusabis. Suur osa Kliinikumi patsientidest liikus edasi Elva, Viljandi, Põlva, Lõuna-Eesti, Ida-Viru, Valga vm haiglasse.

Statsionaari aktiivravi osakondades on võrreldes eelmise aastaga ravitud rohkem patsiente hematoloogias ja onkoloogias, kardiokirurgias, pulmonoloogias, neurokirurgias, lastehaigustes, laste- ja noorukite psühhiaatrias, sõltuvushäiretes ja gastroenteroloogias.

Hematoloogias ja onkoloogias (statsionaar, päevaravi ja ambulatoorne ravi kokku) oli keemiaravi saanud patsiente ligikaudu 200 võrra ehk 10% rohkem ning samuti kiiritusravi saanud üle 100 ehk 12% rohkem.

Statsionaaris ravitud patsiendid elukoha järgi

Patsiente oli vähem sünnituses ja günekoloogias, erakorralises ja plaanilises ortopeedias, veresoontekirurgias, lastekirurgias, silmahaigustes, infektsioonhaigustes, endokrinoloogias ja reumatoloogias. Lastekirurgias on lühema kuluga ravid liikunud päevaravisse või korraldatud ambulatoorselt.

Statsionaaris ravitud patsientidest pooled olid Tartu linnast ja maakonnast, 17% Lõuna-Eesti maakondadest (Põlva-, Valga- ja Võrumaalt), 8% Ida-Virumaalt ja 7% nii Viljandimaalt kui ka Jõgevamaalt.

2024. aastal on rohkem ravil olnud patsiente Võrumaalt (+168/7%), Valgamaalt (+81/4%), aga ka Pärnu- ja Lääne-Virumaalt. Märkimisväärselt on aga vähem patsiente olnud Ida-Virumaalt (-300 ehk -8%) ja seda enamus kliinikute statsionaarsetes osakondades (sisekliinik, ortopeediakliinik, nahahaiguste kliinik, kõrvakliinik, närvikliinik jt).

Statsionaarse õendusabi (sh hosiitsravi) teenuseid osutasime 1200 patsiendile 70 voodikohal. Nende haiglas viibimine on tavalisest pikem, keskmiselt 18 päeva. Võrreldes 2023. aastaga on kasvanud närvisüsteemi, pea- ja seljaaju operatsioonide arv.

Statsionaaris ravitud aktiivravi patsientidest 37% ehk 14 538 opereeriti. Võrreldes eelmise aastaga on see 900 ehk 6% võrra vähenenud, sh plaaniliste opereeritute osas 7%. Kokku tehti 22 540 kirurgilist protseduuri.

Osa kirurgilisi protseduure, mis varem teostati statsionaaris, viiakse nüüd läbi päevakirurgias. 2023. aasta suvel avati Maarjamõisa III ehitusjärgu käigus rajatud uus päevakirurgia operatsiooniplokk ning sellega laienesid ja paranesid operatsioonitubade tingimused ja patsiendi jälgimise võimalused.

Enamuse statsionaaris silmaoperatsioonil käinud patsientide ravi on liikunud päevakirurgiasse, seda nii katarakti- kui glaukoomilõikuste osas. Silmaoperatsioonide koguarv on viimasel aastal langenud peamiselt katarakti operatsioonide osas.

Vaadates päevaravis ja haiglaravil opereerituid kokku, siis 2024. aastal opereeriti ligikaudu 1 000 patsienti ehk 4% vähem.

Kirurgilise tegevuse vähenemine statsionaaris kajastub sünnitusabis keisrilõigete ja günekoloogiliste operatsioonide vähenemises, üldkirurgias mao-, peen- ja jämesoole operatsioonide ning luu- ja lihaskoe operatsioonide osas endoproteesimise ja traumaga seotud operatsioonide vähenemises. Endoproteesimisi oli 2024. aastal kokku 1 223. Aasta varem, 2023. aastal, oli aga Kliinikumis suurim endoproteesitute arv 1 325. Languses püsib 2023. aastaga võrreldes ka perifeersete veresoonte opereeritute arv.

Päevaravi

Päevaravi patsientide arv jäi Kliinikumis 2024. aastal samale tasemele 2023. aastaga. 2024. aastal raviti Kliinikumi erinevate erialade päevaravides kokku 18 754 patsienti, nendest 11 125 opereeriti. Päevaravi kohti patsientide jälgimiseks oli 131. Pikemas vaates, võrdluses 2019. aastaga, on nii päevakirurgia kui ka mittekirurgiliste tegevuste osas ravitöö maht kasvanud 10%.

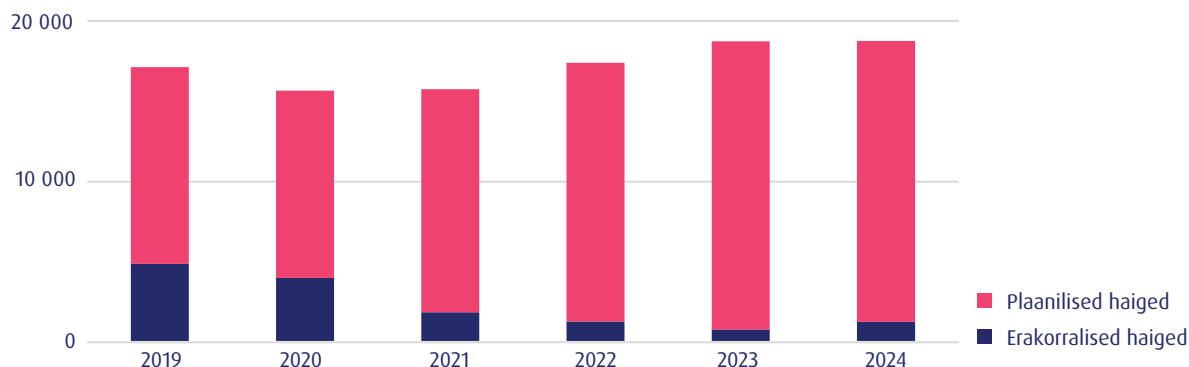
Ravipõhjustest moodustasid 2024. aastal suurima osatähtsuse jätkuvalt silmahaigused (28%), sh suures enamuses kataraktioperatsioonid, sünnituseelse jälgimise ja günekoloogiaga seotud protseduurid ning operatsioonid (15%), kõrva-nina-kurgu operatsioonid (11%), sisehaiguste erialade, gastroenteroloogia, reumatoloogia, endokrinoloogia, nefroloogia, sh kroonilise neerupuudulikkuse tõttu hemodialüüsi vajavate patsientide ravi (11%).

Päevaravis opereeritud patsientide arv on kasvanud üldkirurgiliste, lastekirurgia ja ortopeedia opereeritute osas. Rohkem on päevakirurgias tehtud songa operatsioone, laparoskoopilisi koletsüstektomiaid ning luu- ja lihaskoe artroskoopilisi operatsioone. Plaanilistest kataraktioperatsioonidest toimub enamuse päevakirurgias.

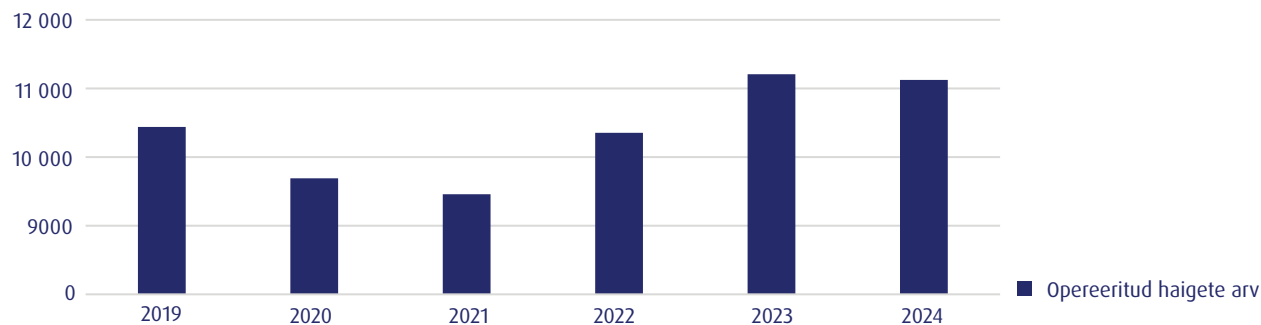
Suvel alustati raviprotseduuridega ka kardioloogia päevaravis, kus aasta lõpuks oli ravil olnud 219 patsienti, südame tehise rütmuri implantatsioon või vahetus või kardioversioon.

Tähelepanu väärivaks muutuseks oli see, et päevaravil viibis rohkem patsiente Jõgevamaalt, Põlvamaalt ja Võrumaalt ning kaugematest maakondadest Lääne-Virumaalt ja Pärnumaalt.

Päevaravis ravitud haiged

Päevaravis opereeritud patsiendid

Sagedasemad päevaravi operatsioonid ja protseduurid olid:

- katarakti operatsioonid
- rasedate sünnieelne diagnostika ja jälgimine
- kõrva-nina-kurguoperatsioonid
- ortopeedias artroskoopilised operatsioonid
- üldkirurgilised operatsioonid (songad, laparoskoopilised koletsüstektomiad, naha- ja nahaaluskooperatsioonid)
- naissuguorganite operatsioonid
- hemodialüüsid
- pikema kestusega infusiooniravid, sh keemiaravi ja bioloogiline ravi.

Elundisiirdamised

Elundisiirdamisi tehti 2024. aastal Kliinikumis kokku 40 (39 patsiendile), nendest 2 kopsude siirdamist, 10 maksasiirdamist ja 28 neerusiirdamist, sh 1 maksa ja neeru siirdamine koos. Kõhunäärme siirdamisi ei toimunud. Siirdamiste arv oli oluliselt väiksem kui 2023. aastal, kui tegemist oli aastate suurima siirdamiste arvuga. Näiteks 2022. aastal oli 40 ja 2023. aastal 70 elundisiirdamist.

Rahvusvaheline elundivahetus toimus tavapäraselt – elundite väljavedu oli 2,6 korda suurem kui sissevedu. Selline elundivahetuse balanss on väikestes riikides, kus ootelehel vähe patsiente, ootuspärane. Tihe koostöö elundite osas jätkus ka Scandiatransplant'iga. 2024. aastal oli Kliinikumis siiratud elunditest 10 (2 kopsu, 4 maksa, 4 neeru) saadud Scandiatransplant'i kaudu.

2024. aasta elundidoonorluse näitaja miljoni elaniku kohta oli surnud elundidoonorite osas 12,4. Scandiatransplanti liikmesriikide keskmine antud näitaja oli 2024. aastal 21,3 (kõrgeim Soomes, madalaim Islandil) ja Eurotransplantis 15,4 (kõrgeim Horvaatias, madalaim Luksemburgis).

Doonorluse aktiivsus jäi 2024. aastal eelmiste aastatega võrreldes madalamaks. Vaatamata sellele oli doonorite käsitus kvaliteetne, nii multielundidoonorite osakaalu (82%) kui ka elundikasutuse määra (3,8 elundit surnud doonori kohta) osas. Mõlemad tulemused olid väga head.

2024. aasta lõpu seisuga on Eestis jälgimisel 718 töötava siirikuga patsienti, sh kõige kauem funktsioneerinud siirikud on neer (29 aastat ja 10 kuud), maks (19 aastat ja 5 kuud), pankreas (8 aastat ja 9 kuud), kopsud (14 aastat ja 3 kuud) ja süda (9 aastat ja 4 kuud).

Suurimaks probleemiks on olnud mittenõustumine surmajärgse elundite ja kudede loovutamiseks.

Aasta lõpus oli konsiiliumi otsusega siirdamise ootelehele võetud 85 patsienti.

Kudede siirdamisi toimus samapalju kui aasta varem, vähenes aga teistele raviasutustele väljastatav doonormaterjali hulk.

2024. aastal tehti 11 silma sarvkesta siirdamist ja 12 amnionimembraani siirdamist. Viidatud 11 sarvkesta siirdamisest toimusid 8 klassikalisel meetodil (penetreeruv keratoplastika, PKP), kahel juhul teostati sügav eesmine kihiline keratoplastika (DALK) ja 1 juhul sarvkesta haavandi katmine kornea siiriku servaga. DALK operatsioonimeetodit kasutati Kliinikumis esmakordselt.

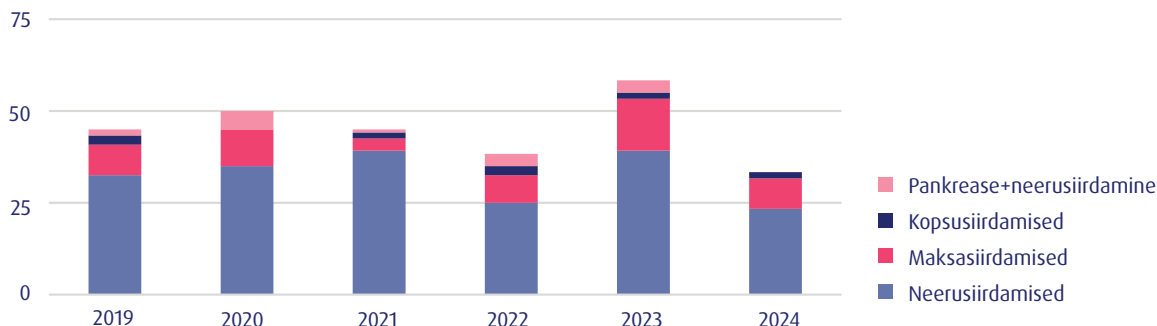
Esmakordselt teostati ka amnionimembraani intrabulbaarne siirdamine nägemisnärvi ketta defekti katmiseks.

Skeletisüsteemi kudesid hangiti 2024. aastal 93 doonorilt, siirdamiseks väljastati 162 transplantaati, mis siirati 130 retsiipiendile.

Vereloome tüvirakkude siirdamisi oli kokku 50 (2023. aastal 38), neist 20 autoloogset ja 30 allogeenset. Alla 18-aastaseid lapsi oli siiratutest 4. Selle tegevuse toimimiseks jätkus koostöö Soome vereloome tüvirakkude registriga.

Embrüosiirdamisi oli 550, nendest tekkis kokku 170 kliinilist rasedust (raseduste tekkimise määr oli 30,6%). Sealjuures õnnestus saavutada kliinilise rasedusega lõppenud siirdamiste hea osakaal. Samas ka mitmikraseduste määr oli rekordiliselt madal - 1,6% siirdamistest. Uue protseduurina juurutati embrüo biopsia teostamine.

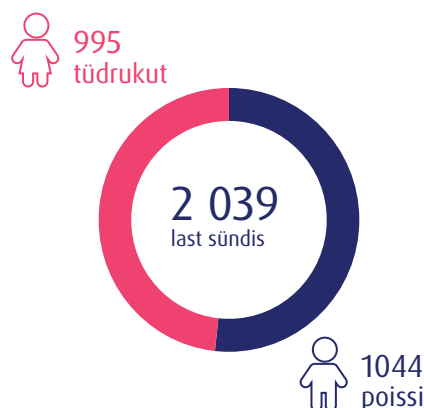
Ravitud haigete arv

Sünnitusabi

Sünnituste ja vastsündinute arv langeb nii Eestis kui ka Euroopas ning see kajastub ka Kliinikumi sünnitusabi andmetes.

Kliinikumi naistekliinikus toimus 2 013 sünnitust (32 kaksiksünnitust, ühed kolmikud), kokku sündis 2 039 elusat last, 1 044 poissi ja 995 tüdrukut. Kliinikumis toimunud elussündide arv langes võrreldes aasta varasemaga 167 sünni võrra ehk 8% ja 2019. aastaga võrreldes on langus 25%.

21,1% kogu Eestis toimunud elussündidest toimus Kliinikumi naistekliinikus. 70% sünnitajatest olid pärit Tartumaalt, 8% Jõgevamaalt, 5% Valgamaalt, 4% Põlvamaalt ning 3% Viljandimaalt.

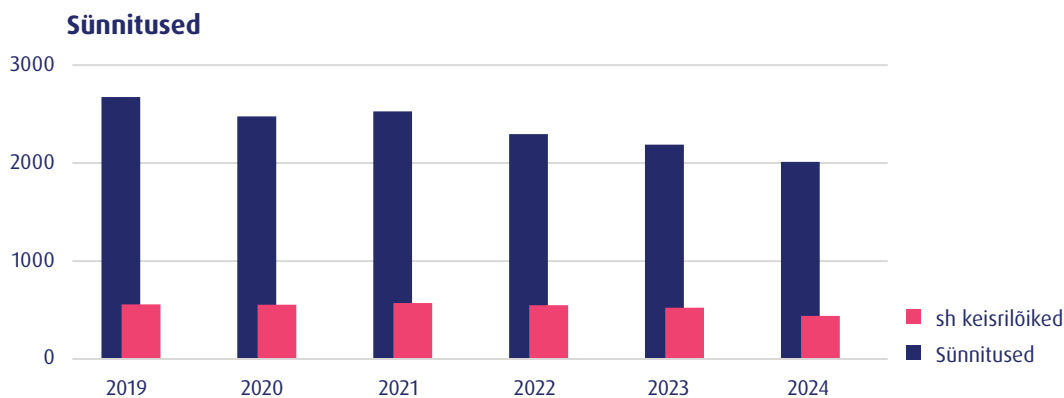
Võrreldes Kliinikumis toimunud sündide Eesti sündide esialgsete registreerimisandmetega maakondade lõikes, siis sündide langus oli suurem Põhja-Eestis, kus toimusid pooled Eesti sünnid ning väiksem Tartumaal.

Sündide arv kogu Eestis on aastaga langenud 10% ja 2019. aastaga võrreldes 31%. 2024. aasta püstitab suure tõenäosusega madala sündimuse uue rekordi. Juba teist aastat sündis Eestis igas kalendrikuus alla tuhande lapse.

Ligemale neljandik (22%) naistekliinikus vastu võetud sünnitustest vajab kirurgilist sekkumist ehk keisrilõiget, neist veidi vähem kui kahel kolmandikul (65%) juhul toimus see erakorralisel näidustusel. Võrreldes kahe eelmise aastaga on keisrilõigete arv langenud 2% võrra, mis on väga positiivne muutus.

Kliinikumi naistekliinikusse suunatakse ja tulevad sünnitama ka kõrgema sünnitusriskiga rasedad kaugematest maakondadest, mistõttu on meie keisrilõigete ja ka enneaegsete vastsündinute osakaal üle Eesti keskmise. Sünnitusabi kvaliteedinäitajad on Kliinikumi naistekliinikus head: vastsündinute surnultsünnimuskordaja 1 000 sünni kohta oli 2024. aastal 3,61 (Eestis vastav näitaja TAI andmetel oli 2023. aastal 2,88) ja perinataalsuremuskordaja 1 000 sünni kohta oli 5,37 (Eestis vastav näitaja TAI andmetel oli 2023. aastal 3,44). Perinataalsurmade põhjuseks olid sünnitamiseelne üsasisene asfüksia või eluks sobimatu kaasasündinud väärareng.

Jätkuvas langustrendis on ka rasedusega jälgimisel olevate naiste arv. Kui 2023. aasta lõpus oli rasedusega arvel ligikaudu 700 naist, siis 2024. aasta lõpus vaid 620. Viie aastaga on jälgimisel olevate rasedate arv langenud 1 000-lt 600-le.

Palliatii ravi

Raske haiguse kuluga patsientidele oleme välja arendamas palliatii ravi võimalusi. Tegemist on patsiendi raviteekonna osaga, kus haiguse süvenedes ravi võimalused ja vahendid ammenduvad, kuid suureneb vajadus toetavale ja vaevusi vähendavale ravile.

2024. aastal sai 7 palliatii ravi voodikohal abi ligikaudu 150 patsienti. 2025. aastast on voodite arvu suurendatud 15-ni ning palliatii ravi näidustusega patsiendid saavad ravi selleks spetsialiseerunud ravimeeskonnalt (palliatii ravi väljaõppega arst ja õde, palliatii ravi koordinaator, psühholoog, hingehoidja, sotsiaaltöötaja). Arendamisel on ka palliatii ravi ambulatoorse abi võrgustik.

Hambaravi

Stomatoloogia kliinikus osutatakse teenuseid kõigis hambaravi valdkondades - laste ja täiskasvanute hambaravi, sh parodontoloogia ja endodontia ning ortodontia, suukirurgia, vältimatu hambaravi, hammaste proteesimine, narkoosis hambaravi.

2024. aastal oli hambaarstile pöördumisi kokku 61 401, mis oli ligikaudu 1 200 pöördumist ehk 2% rohkem kui aasta varem. Kolmandik hambaravitegevusest oli seotud laste hambaravi ja ortodontia patsientidega (21 585 pöördumist). Suu- ja hambahaiguste teenusele pöördumisi oli üle 16 000, proteesimise teenusele umbkaudu 15 000 ning suukirurgia teenusele ligemale 7 000. Väljatoodud kasv hambaravis on seotud proteesimisteenustega.

Kliinikumis jätkatakse ka vältimatu hambaravi teenuse ehk puhkepäevadel ja riigipühadel osutatava erakorralise arstiabi pakkumist, mida 2024. aastal vajas 1 520 patsienti. Tegemist on väga nõutud teenusega.

Stomatoloogia kliiniku päevaravis oli ravil 213 patsienti, kelle hambaravi toimus narkoosis ja/või tehti jälgimist vajavaid protseduure. Seda teenust osutatakse vastavalt näidustusele kindlate haigusseisunditega patsientidele.

Kuna suu- ja hambahaiguste ravi on osa patsiendi üldisest tervisest, siis pööratakse olulist tähelepanu hambaravi teenuste osutamisel ka erinevatel raviteekondadel. Hambaarstid aitavad ka statsionaarsel ravil olevaid või operatsioonieelseid ettevalmistusi vajavaid patsiente, kellel on vaja suuõõs saneerida enne plaanilist operatsiooni, näiteks endoproteesimise või südameklapi operatsioonide puhul.

61 401

hambaarstile pöördumist

1520erakorralise, vältimatu
hambaravi teenuse patsienti**213**patsienti stomatoloogia
kliiniku päevaravis

Haiguste varajane avastamine

Sõeluuringud aitavad hoida tervist ja nendes osaledes saab raskeid haiguseid varakult avastada. Sõeluuringutes osalemine on hästi kättesaadav ja tasuta nii ravikindlustatud kui ka ravikindlustamata inimestele. Lisaks uuringule on tasuta ka kõik lisauuringud ja vajaminev ravi.

Sõeluuringutel osalemine on kasvanud – inimesed kasutavad pakutud võimalusi, samuti on lisandunud uusi projekte ning mõnes uuringus on laiendatud ka osalejate sihtgruppe.

2024. aastal osales Kliinikumis enam kui 34 000 inimest erinevates sõeluuringuprojektides. Uuringule pöördujaid oli rohkem rinnavähi- ja emakakaelavähi varajase avastamise uuringus, kuid ka noorsportlaste tervisekontrolli ning tubakast loobumise nõustamise projektis.

Rinnavähi sõeluuringu sihtrühm laienes kahe naiste vanusegrupi võrra (70- ja 74-aastased). Uuringu tegijaid oli üle 2 000 naise enam kui eelneval aastal, kokku käis mammograafia uuringul 16 000 naist. Uuringu osalemine on Kliinikumis tehtud hästi kättesaadavaks – uuringut saab teha Tartu kesklinnas Kvartali keskuses asuvas mammograafia kabinetis, alates sügisest ka uues Lõunakeskuse lähedal asuvas Ränirahnu keskuses. Samuti liikus Mammobuss aastaringsest erinevates Eesti kohtades, sh väiksemates linnades ja alevikes. Ligemale pooled Kliinikumi mammograafia uuringutest tehti meie mammograafiabussis.

Emakakaelavähi ennetuses on lisandunud kodutestimise võimalus. Tegemist on HPV analüüsiga, mille abil saab tuvastada vähki põhjustavaid papilloomiviiruse tüüpe. Seda proovi saab naine teha kodus ning saata analüüsiks

laborisse. Samuti saab uuringule endiselt tulla ka kohapeale, kus ämmaemand proovimaterjali võtab. 2024. aastal osales sõeluuringus kokku ligikaudu 3 700 naist, mida oli 200 rohkem kui aasta varem.

Sisekliiniku endoskoopiakeskuses tehakse jämesoolevähi varajase avastamise sõeluuringu raames koloskoopia uuringuid. Patsiendid suunatakse uuringule perearsti poolt, kui eelnevalt tehtud peitvere analüüs on positiivne. 2024. aastal tehti koloskoopia uuringuid natuke üle 500, mida oli mõnevõrra vähem kui 2023. aastal.

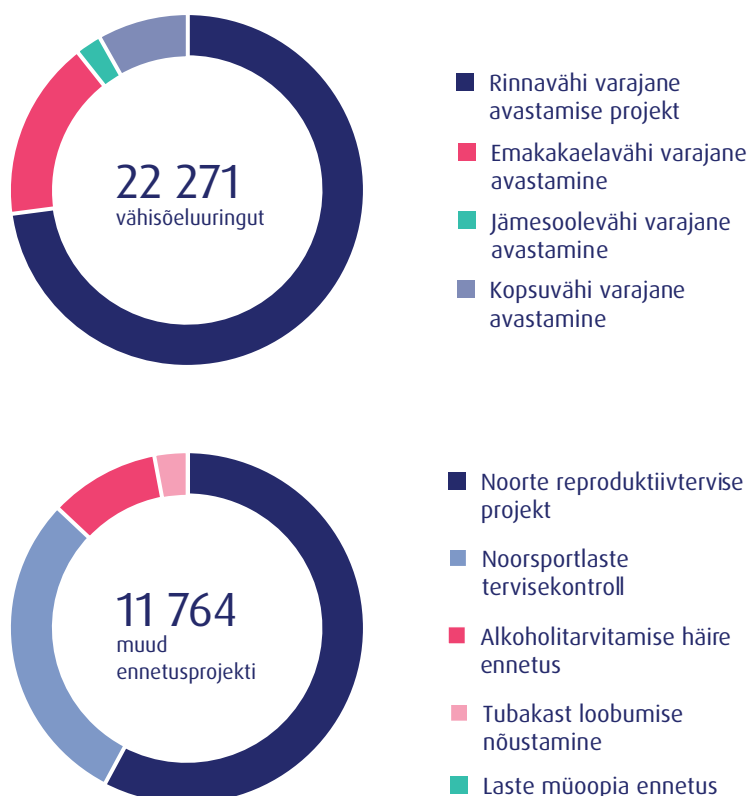
Jätкус ka kopsuvähi sõeluuringu pilootprojekt, kuhu kutsuti perearsti või õe poolt Tartu ja Tartumaa inimesed vanuses 55–74 aastat, kellel on suurenenud kopsuvähi risk. Sõeluuringus osalejale tehakse madaladoosiline kompuutertomograafiline uuring ning vajadusel ka jätku-uuringud. Kopsuvähk on meestel kõige sagedamini diagnoositav ja naistel kolmas kõige sagedamini diagnoositav pahaloomuline kasvaja maailmas. Pilootuuringu eesmärk on leida Eesti jaoks üleriigilise sõeluuringuga jätkamise lahendus. 2024. aastal osales uuringus üle 1 800 inimese, aasta varem oli uuringus ligikaudu 2 600 inimest.

Algas ka eesnäärmevähi sõeluuringu katseprojekt, kuhu kaasatakse esmalt 50–69 aastased Tartu ja Tallinna mehed, kes pole viimasel aastal teinud PSA analüüsi ja kellel pole diagnoositud varem eesnäärmevähki. Kui analüüsi tulemus näitab kõrget PSA taset, järgneb uroloogi vastuvõtt. Sõeluuring peaks vähendama nii haigestumist kui ka suremust eesnäärmevähki.

Muude ennetusprojektide raames tehti aktiivselt ka noorte reproduktiivtervise alast nõustamist, sh seksuaalsel teel levivate haiguste ennetamist, kokku ligikaudu 6 800 isikule ja seda nii naistekliiniku seksuaaltervise keskuses kui ka meestekliinikus.

Samuti oli noorsportlaste tervisekontrolli soovijaid rohkem kui varasematel aastatel – kokku sai teenust üle 3 400 noore. See teenuste pakett on mõeldud regulaarselt treenivatele noortele, kuni 19-aastastele sportlastele, kelle treeningkoormus nädalas on vähemalt kuus akadeemilist tundi. Eesmärk on tervisele ohutu treenimise tagamine, mis saavutatakse läbi nõustamise ning regulaarse tervises seisundi jälgimise.

Vähisõeluuringud ja muud ennetusprojektid

Teadus- ja arendustöö

Kõrge kliinilise, õppe- ja teadustöö kompetentsiga järelkasvu tagamine on ülikoolihaigla arengu võtmeküsimus

Teadus- ja arendustegevus

Kliinikumi teadus- ja arendustegevus toimub tihedas koostöös Tartu Ülikooliga, ning enamikus teadusprojektides osalevad nii ülikooli kui ka Kliinikumi töötajad.

Aastal 2024 osales **doktoriõppes 75 kliinikumi töötajat**, neist kaitsesid Tartu Ülikoolis doktorikraadi 5 kliinikumi töötajat. Doktoritööde tulemused annavad olulise panuse ravitegevuse edendamisse vastavatel kliinilistel erialadel.

Kliinikum osaleb partnerina kokku **13 Euroopa Liidu rahastusega** rahvusvahelises teadus-arendusprojektis. 2024. aastal jätkus TeamPerMed projekt, mille raames Tartu Ülikooli ja Tartu Ülikooli Kliinikumi juhtimisel rajatakse Eestisse rahvusvahelisel tipptasemel personaalmeditsiini teadus- ja arenduskeskus. Kliinikumi ülesandeks selles projektis on kavandatavate kliiniliste uuringute korraldamine ja läbiviimine, peamised projekti elluviijad on kliiniliste uuringute keskus ning geneetika ja personaalmeditsiini kliinik.

Suurim aja- ja tööjõuressurss kulus aastal 2024 geenidoonoritele suunatud kliinilise uuringu **“Geenid ja südame-veresoonkonna haiguste ennetus”** käivitamisele. Sellesse projekti on kaasatud ka Kliinikumi ühendlabor, samuti 12 Kliinikumi uuringuõde, 17 arst-residenti. Lisaks projektipõhisele treeningule on uuringus osalejad (s.o valdav osa Eesti perearstikeskusi, suur osa Eesti apteekide personali, uuringus osalevad residendid jne) saanud ka heade kliiniliste tavade koolituse.

TeamPerMed projekti raames on läbi viidud ka geneetika-alase teadlikkuse kvalitatiivsed uuringud elanikkonna ja meditsiinitöötajate hulgas. Alustatud on kriitilises seisundis vastsündinute genoomi kiire sekveneerimise projekti ettevalmistamisega ning vastsündinute genoomi sekveneerimise projekti planeerimisega, mis täiendaks sõeluuringut.

Geeninõustaja teenuse arendamise raames esitati 27.11.2024 Tervisekassale taotlus geeninõustaja vastuvõtu teenusekoodi kehtestamiseks. 2024. aastal on alanud ka TeamPerMed projekti raames ette nähtud kliiniliste uuringute keskuse moderniseerimise projekteerimine koos T-rakuravi võimekuse arendamisega Kliinikumis.

Tervisekassa innovatsiooniprojektide raames jätkub nahahaiguste kliinikus arendustöö, mille eesmärk on viia läbi teledermatoskoopia tulemuslikkuse mõju-uuring integreeritud nahavähi ennetuse raviteekonna mudelis. Eelnev arendustöö, mis keskendus psoriaasi patsientide raviteekonna kaugteenusena jälgimisele ja haiguse ägenemiste ennetamisele, on jõudnud järgmisesse etappi, kus hinnatakse meetodi kuluefektiivsust. Samuti jätkub südamehaigete taastusravi kaugteenusmudeli arendustöö. Nende lahenduste abil on Kliinikumi ravimeeskondade professionaalne teenus Eesti patsientidele kättesaadav sõltumata nende elukohast.

2024. aasta lõpu seisuga on Kliinikumis kokku käimas **339 erinevat teadusuuringut**. Nende hulgas on 229 akadeemilist mittesekkuvat uuringut, 31 sekkuvat uuringut, 78 ravimifirma või meditsiiniseadme tootja kliinilist uuringut ning 1 innovatsiooniprojekt, mis kaasavad patsiente või nende andmeid. Aastal 2024 alustati kokku **111 uue teadusuuringuga**. Kõige aktiivsemad teadusuuringute läbiviijad on hematoloogia-onkoloogia ja närvikliinik.

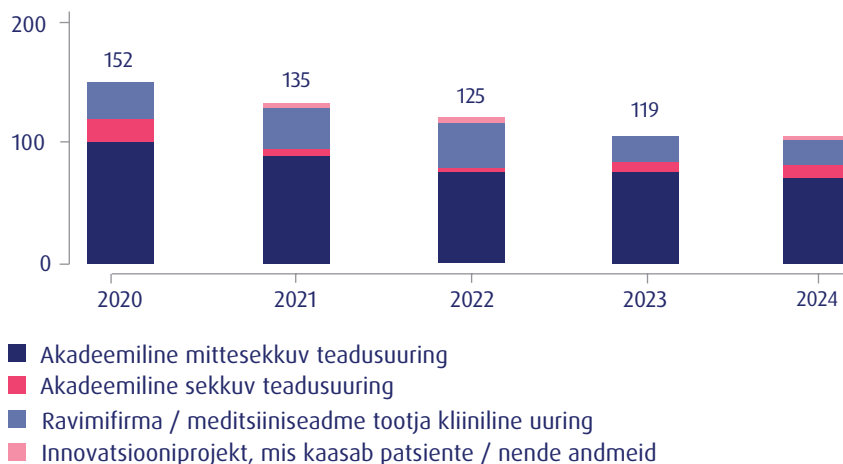
75Kliinikumi töötajat
doktoriõppes**13**EL rahastusega rahvusvahelist
teadus-arendusprojekti, kus
Kliinikum osaleb partnerina**339**

Teadusuuringut

896 959Eurot rahastus 15-le teadus-
ja arendusprojektile**305**

Teaduspublikatsiooni

Aasta jooksul teadusuuringute registrisse kantud uute teadusuuringute arv

Kliinikumi-välistest allikatest laekus 2024. aastal teadus-arendustöö rahastuseks kokku 1,5 miljonit eurot. Arendusfondist tehti eraldi summas 0,9 miljonit eurot. Rahastust said 15 teadus-arendusprojekti, mille kogusumma oli 896 959 eurot. Lisaks eraldati 36 746 eurot 9 koolitustegevuseks, sh töötajate praktiseerimiseks välismaa haiglates või erialaste koolituste korraldamiseks Eestis.

Aasta jooksul
avaldati kokku
305
teadus-
publikatsiooni

Aastal 2024 avaldati kokku 305 teaduspublikatsiooni, millest 175 olid eelretsenseeritavates rahvusvahelistes teadusajakirjades ning 21 artiklit ajakirjas "Eesti Arst". Viis Kliinikumi töötajat – Alastair Forbes, Jaan Eha, Margus Punab, Riina Salupere ja Anne Kallaste – kuulusid oma valdkonna 1% enim viidatud teadlaste hulka maailmas.

Kliinikumi teadlased, kes kuuluvad kliinilise meditsiini valdkonnas 1% enim viidatud teadlase hulka

- **2020**
Margus Punab, Maire Lubi
- **2021**
Alastair Forbes, Margus Punab, Maire Lubi
- **2022**
Alastair Forbes, Jaan Eha, Margus Punab, Maire Lubi, Riina Salupere
- **2023**
Alastair Forbes, Jaan Eha, Margus Punab, Riina Salupere, Anne Kallaste
- **2024**
Alastair Forbes, Jaan Eha, Margus Punab, Riina Salupere, Anne Kallaste

2024. aastal kaitstud doktoritööd

- **Ilves, Norman**
Risk factors and onset time of periventricular hemorrhagic infarction in preterm born children and periventricular venous infarction in term born children
- **Kuusik, Karl**
Effects of remote ischaemic preconditioning on arterial stiffness, organ damage and metabolomic profile in patients with lower extremity artery disease
- **Vaher, Ulvi**
Epilepsy after ischemic perinatal stroke in term born children: neuroimaging predictors, clinical course and cognitive outcome
- **Rips, Leho**
The influence of vitamin D on the physical performance of conscripts in the Estonian Defence Forces
- **Kärberg, Kati**
Factors and markers predicting subclinical atherosclerosis in type 2 diabetes

Arendusfondi 2024. aasta koolitustoetused

Geneetika ja personaalmeditsiini kliinik	Osalemine kliinilise tsütogeneetika kursusel Itaalias
Stomatoloogia kliinik	Osalemine mikrovaskulaarse kirurgia alasel koolitusel „LHNC Advanced Head & Neck Reconstructive Course“
Toitmisravi keskus	Osalemine koolitusel „KetoCollege Advance 2024“
Lastekliinik	Osalemine kursusel „SOS (Sequential Oral Sensory) Approach to Feeding“
Südamekliinik	Südamepuudulikkusega patsientide käsitlemise multidistsiplinaarse ravimeeskonna koolituse korraldamine
Spordimediitsiini ja taastusravi kliinik	Tartu Artroskoopiapäevade korraldamine
Närvikliinik	Osalemine kliinilisel koolitusel St. George Haiglas Londonis
Radioloogiakliinik	Osalemine abdominaalradioloogia subspetsialiseerumise alasel kursusel "Abdominal MRI"
Stomatoloogia kliinik	Parodontoloogia-alase töötoa ja teoreetilise koolituse korraldamine Kliinikumis

Arendusfondi 2024. aasta eraldised teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojektidele

Südamekliinik	Kaasasündinud südamerikete kompetentsikeskuse arendamine 2025. ja 2026. aastal
Silmakliinik	Madalas kontsentratsioonis atropiini silmatilkade valmistamine lühinägevuse arengu pidurdamiseks Tartu Ülikooli Kliinikumi apteegis
Anestesioloogia ja intensiivravi kliinik	Multidistsiplinaarse vastsündinu abistamise simulatsioonõppe väljatöötamine ja rakendamine
Närvikliinik	Struktureeritud insuldiravi kvaliteedi andmete kogumise automatiseerimine eHLis
Psühhiaatrikliinik	Töövahendite soetamine psühhiaatrikliinikule
Geneetika ja personaalmeditsiini kliinik	Kasvaja rakuvaba DNA diagnostika: onkoloogilise täppismeditsiini uus standard Tartu Ülikooli Kliinikumis
Lastekliinik	Lastesõbralikuma haigla arendamine tehisintellekti ja robotPeperi baasil
Spordimeditsiini ja taastusravi kliinik	Sportlaste söömisalase nõustamise teenuse arendusprojekt
Spordimeditsiini ja taastusravi kliinik	Virtuaalreaalsuse terviklahenduse kasutusele võtmine palliatiivravi osakonnas
Silmakliinik	Eksfoliatsioonisündroomiga patsientide varajane tuvastamine, glaukoomi tekke riski hindamine ja monitoorimine patsiendikesksete ravijuhiste koostamiseks
Kõrvakliinik	Digitaalse raviteekonna piloteerimine häälhäiretega patsientide rehabilitatsioonis
Südamekliinik	Euroopa Kardioloogide Seltsi kahe rahvusvahelise läbilõikeuuringu läbiviimine Eestis
Stomatoloogia kliinik	Kondülograafi soetamine süstemaatilise funktsionaalse analüüsi ja sellel põhineva ravivõimekuse loomiseks Kliinikumis
Psühhiaatrikliinik	Psüühikahäiretega patsientide integreeritud raviteekondade arendamine SA TÜK psühhiaatrikliinikus
Südamekliinik	Südamepuudulikkusega patsientide raviteekonna väljatöötamine Tervisekassa kiirendiprogrammi raames

Healthcare Transformation Academy

Veebruar–aprill 2024 jätkusid Kliinikumis Karolinska ülikooli haigla poolt väljatöötatud „**Innovatsioonisaadiku**“ **koolitused**, kus osales kuus meeskonda, kokku 22 Kliinikumi töötajat. Meeskondade uurimisküsimused olid:

- kuidas motiveerida personali ning ennetada läbipõlemist (1. intensiivravi osakond);
- kuidas luua unistuste töökeskkond (3. intensiivravi osakond);
- millised on võimalused luua meeletuulutus-tuba personalile, patsientidele ja lähedastele (erakorralise meditsiini osakond);
- kuidas muuta efektiivsemaks ja mugavamaks ortopeedilise patsiendi raviteekonnas infoliikumist eri osapoolte vahel (ortopeedia osakond);
- millised on võimalused noormeeste enese läbivaatuse juhendmaterjalide loomiseks (naiste- ja meestekliinik)
- kuidas pakkuda lapsevanematele teemakohast toetavat infot (laste ja noorukite vaimse tervise keskus)

Healthcare Transformation Academy projekti raames pakutavatel tulevikuoskuste koolitustel on nelja aasta jooksul osalenud 100 Kliinikumi töötajat.

Kokku osaleti erinevatel kursustel **217 korral** ning enim tundsid töötajad huvi innovatsiooni ja väärtuspõhise tervishoiu koolituste vastu. Lisaks osaleti juhtimise, personaalmeditsiini ja digitehnoloogiate sissejuhatavatel e-kursustel ning mitmepäevasel Erasmuse ülikoolihaigla väärtuspõhise tervishoiu suvekoolis. Koolituste tulemusel viidi struktuuriüksustes sisse ka mitmeid muudatusi:

- Kõige praktilisemad ja inimkesksemad lahendused tulid innovatsioonisaadikute koolituselt, kus osalejad püüdsid lahendada nii patsientide, lähedaste kui töökeskkonnaga seotud probleeme. Näiteks hakkas 2. intensiivravi osakond senisest aktiivsemalt **kaasama patsientide lähedasi ravi- ja taastumisprotsessi**. Lähedaste kaasamise parandamisega tegeles ka laste ja noorukite vaimse tervise keskus, mis lõi lapsevanematele mõeldud toimetulekukaardid, millega jätkatakse psühhiaatriliste haiguste raviteekondade kirjeldamisel.
- Ortopeediakliiniku töötajad koostasid koolituse käigus **patsiendi kontroll-lehe**, mis aitab öde-koordinaatoritel senisest paremini jälgida patsiendi liikumist endoproteesimise raviteekonnal. Lisaks koondab kontroll-leht ka patsiendi jaoks olulise info ühtekokku. Välja töötatud kontroll-lehed on tänaseks kasutusel igapäevatoös.
- Patsiendi-, personali- ja infotehnoloogiateenistuse ühise töö tulemusena uuriti koolituse käigus põhjalikult patsientide vajadusi tervishoiuasutusega kontakti võtmiseks ning **loodi täna Kliinikumi kodulehel kasutusel oleva juturoboti prototüüp**.
- Palliatiivravi osakond **muutis koolituse tulemusena osakonna füüsilist keskkonda** nii patsientide, lähedaste kui töötajate jaoks hubasemaks. Töökeskkonna muutmisega tegeleb koolitusest inspireerituna ka erakorralise meditsiini osakond.

Motiveeritud töötaja kui suurim väärtus

Kliinikumi suurim väärtus on pühendunud
töötajad. Kliinikum toetab töötajate
kogukonnatunnet ning parandab nende
motiveeritust ja heaolu

Kliinikumis oli 2024. aasta lõpu seisuga tööl **5 077 töötajat** (2023. aastal 4 911 töötajat) 4 359,06 ametikohal (2023. aastal 4 219,13 ametikohal). Alates 2023. aastast on Kliinikumi tööpere kasvanud 166 inimese võrra ehk 3,4%. Arstide arv kasvas 0,05%, õendustöötajaid tuli juurde 5,7%. Suurem osa töötajatest, s.o 78,2% Kliinikumi ametikohtadest, on otseselt seotud tervishoiuteenuse osutamisega.

Kliinikumi tööjõu volavus oli 2024. aastal 1,54%.

Aasta lõpu seisuga täidetud ametikohad 2021-2024

	2021	2022	2023	2024
Täidetud ametikohtade arv	4037	4097	4223	4359
Arstid	626	644	664	672
Arst-residendid	194	214	223	216
Õenduspersonal	1540	1557	1588	1657
Hoolduspersonal	749	745	777	790
Tugipersonal	928	937	971	1024

Sarnaselt üleüldistele trendidele tervishoiusektoris on ka Kliinikumis naisi rohkem kui mehi: 31.12.2024 seisuga töötas Kliinikumis **4 316 naist** (85% töötajatest) ja **761 meest** (15% töötajatest).

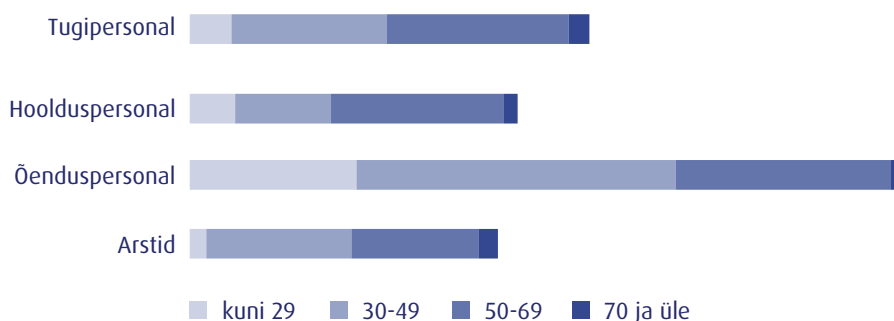

Töötajate vanuseline jaotus:

	2021	2022	2023	2024
Töötajate keskmine vanus	46	45	45	45
Arstid	50	49	49	48
Õenduspersonal	42	42	42	41
Hoolduspersonal	48	48	49	49
Tugipersonal	50	50	49	48
Töötajate jagunemine vanusegruppide järgi (residentideta)				
Kuni 29	648	696	697	751
30-49	1811	1910	1926	1985
50-69	1755	1768	1885	1934
70 ja rohkem	155	168	176	186

2024. aasta töötajate jagunemine vanusegruppide järgi ametiliigiti

Kliinikumi 2024. aasta tööjõukulud sotsiaalmaksu ja tööandja töötuskindlustusmaksuga olid 265,4 miljonit eurot, sh emaettevõttes 208,8 miljonit eurot. 2023. aastal olid tööjõukulud 232,9 miljonit eurot, sh emaettevõttes 183,1 miljonit eurot. Juhatuse ja nõukogu liikmete tasud olid 2024. aastal 1,3 miljonit eurot (2023. aastal 1,3 miljonit eurot). Juhatuse liikmega sõlmitud teenistuslepingu lõppemisel seoses volituste ennetähtaegse lõppemisega makstavate hüvitiste suurused on toodud raamatupidamise aastaaruande lisas nr 27 (seotud osapooled). Nõukogu liikmetele nende ametist lahkumisel hüvitist ei maksta.

Töötajate motiveerimine

Kliinikum panustas 2024. aastal töötajate motiveerimisse mitmete ürituste ja ettevõtmiste kaudu.

- 11. jaanuaril toimus **Kliinikumi õendusjuhtide tänu- ja tervitussündmus**, mis väärtustas õendusjuhtide uut tähtsajalist juhtimisperioodi. Õendusjuhid on Kliinikumis kliiniliste valdkondade juhtimismeeskonna liikmed ning neil on täita oluline roll ülikoolihaiglas – juhtida õendus- ja hooldustööd integreeritult õppe-, arendus- ja teadustööga ning samal ajal edendada patsiendikogemust nii oma üksuses kui Kliinikumis tervikuna.
- 13. mail toimus Kliinikumis õendusvaldkonna töötajatele pühendatud sündmus „**Ajarännak**“, mille raames toimusid meelelahutuslikud kutsemeisterlikkuse võistlused, moe rännak “Haute couture Kliinikumis: meistriteosed ajastute voolus”, erinevad ajarändurite töötoad, tulevikutegijate ja parimate praktikajuhendajate, samuti edukate võistkondade ja moeloojate tunnustamine.
- 13. mail avati ka **Kliinikumi linnamäng**, mis kutsus seiklema 220 aasta jooksul Kliinikumiga seotud inimeste, hoonete ja paikade lugude saatel. Liikumislusti ülevõetmiseks saatis mängijate teekonda virtuaalne üliõpilane Anti Septik. 27. mail avati Kliinikumi 220. sünnipäeva puhuks valminud linnamäng läbimiseks tervele Tartu kogukonnale ja väliskülalistele.
- 21. augustil toimus Kliinikumi töötajate meeleolukas 3-tunnine **parvematk Võhandu jõel**, kuhu oli registreerunud 157 osalejat.
- 26. augustil toimus Tartu lauluväljakul Kliinikumi **suvelõpukontsert**, kus esinesid poprokk ansambel Terminaator ja lauljatar Ines. Kontserdil osales enam kui 1000 Kliinikumi töötajat.
- Septembris **tunnustati Kliinikumis töötavaid füsioterapeute**, kes on Kliinikumis hinnatud ravimeeskonna liikmed, kuna panustavad igapäevaselt patsientide ravisse. Parimaks füsioterapeudiks statsionaarses töös valiti **Janika Arras** anestesioloogia ja intensiivravi kliinikust, kes puutub kokku kõige raskemas seisundis patsientidega haiglaravil. Ambulatoorses töös aga **Mati Arend**, kes töötab spordimeditšiini ja taastusravi kliinikus, olles panustanud oluliselt eriala arengusse.
- Septembris alustas Kliinikumi toel Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis mikrokraadiõpet 14 õendustöötajat, kellest pooled asusid õppima tervishoiu valdkonna kvaliteedijuhtimist ja eestvedamist.
- Erakorralise meditsiini osakond ja intensiivraviosakonnad löid **“Kolleegide positiivse tagasisidestamise” elektroonse vormi**, mille abil saab üksteisele avaldada tänu ja tunnustust nii osakonnasiseselt kui ka -väliselt, hoides seeläbi kolleegide motivatsiooni ning soodustades positiivse töökeskkonna arengut.
- Erakorralise meditsiini osakond pälvis 2024. aastal **Peaasi.ee “Vaimset tervist väärtustava organisatsiooni” pronkstaseme tunnustuse**. Samuti tänas ja tunnustas HappyMe platvormi meeskond EMO tööõnne edendava tööandja märgisega.
- Südamekliinikus loodi aga mõtete kast, et kõikidel töötajatel oleks võimalus töökeskkonna osas kaasa rääkida, jagades nii positiivset tagasisidet kui ka muresid. Mõtete kastid on osakondades nii füüsilisel kujul kui ka QR-koodiga ligipääsetavas veebiversioonis.
- Kliinikumi innovatsioonisaadikute kursusel sündis ühine anestesioloogia ja intensiivravi osakondade koostööprojekt ning ettevõtmine üle Kliinikumi - **“Tunne oma kolleegi” töötubade sari**.
- 1. oktoobril algas YuMuuv 6-kuuline liikumisväljakutsete sari Kliinikumi töötajatele, mis toimub juba kolmandat aastat. Aktiivseid osalejaid on erinevates väljakutsetes ligi 400.
- 8. oktoobril osaleti menukal Tartu Tervishoiu Kõrgkooli karjääripäeval, kus sai muuhulgas Kliinikumi operatsiooniõdede käe all spetsiaalsetel mulaažidel operatsiooniõe tegevusi harjutada. Karjääripäeval tutvustati ka virtuaalreaalsusprille ja muid lapse ärevuse leevendamise vahendeid nagu Buzzy ja robot Pepper.
- 11. oktoobril toimus Kliinikumi osalusel **tüdrukute töövarjupäev**, mille eesmärgiks oli murda soolisi stereotüüpe

ning toetada ja innustada tüdrukute ambitsioone asuda juhirolli.

- 9. detsembril toimus Kliinikumi jõululaat, samuti **aastalõpukontsert „Glam rock“**, kus esinesid glamuurne duo Suured tüdrukud ning rokklaulja Ollie.
- Detsembris kuulutas Kliinikum välja **stipendiumikonkursi** rakenduskõrgharidust omandavatele õppuritele, et toetada tulevaste kolleegide õpinguid ning motiveerida neid pärast lõpetamist jätkama tööd Kliinikumis. Igakuine stipendium määrati kuuale abiõele ning täiendava toetava meetmena veel kolmele õppurile.

Töötajate arengu toetamine

Kliinikumi töötajad läbisid 2024. aastal **täiendkoolitusi 250 120 akadeemilise tunni ulatuses** (2023. aastal 193 607 akadeemilist tundi ja 2022. aastal 178 908 akadeemilist tundi).

Akadeemiliste tundide arv 2024. aastal

Arstid	71 704 ak tundi
Arst-residendid	17 383 ak tundi
Õenduspersonal	113 030 ak tundi
Hoolduspersonal	19 936 ak tundi
Tugipersonal	28 067 ak tundi

Koolituskäike (osaluskordade arv) oli kokku **44 855** (2023. aastal 31 045).

Koolituskäikude jagunemine 2024 aastal

- Arstid **11 327**
- Arst-residendid **2 991**
- Õenduspersonal **21 810**
- Hoolduspersonal **3 972**
- Tugipersonal **4 755**

Koolituste korraldus

- 80%** koolitustest olid Kliinikumi sisekoolitused (35 757 osaluskorda, sh 4 524 osalemist e-kursustel).
- 20%** koolitustest moodustasid organisatsioonide poolt korraldatud koolitused (9 098 osaluskorda, sh välisriikides 1 426 osaluskorda).
- Osaluskordade koguarvust üle **10%** moodustasid Kliinikumi Moodle e-õppekeskkonnas läbitud e-kursused.

2024. aastal oli töötajatele avatud **18 erinevat e-kursust** (2023. aastal 13 kursust), lisandusid mitmed uued kursused, näiteks „Tuleohutus haiglatele ja hoolekandeesutustele“, „Riigihanked ja Kliinikumi hankekord“, „Andmekaitse e-kursus“.

Koolitusosakonna eestvedamisel ja Terviseameti finantseerimisel alustati 2024. aastal Kliinikumis koolituste **„Suurõnnetuse meditsiinilise juhtimise ja toe korraldamine haiglas“** (HMIMMS ehk „Major Incident Medical Management and Support (The practical approach at the Hospital) korraldamist. Läbi viidi kolm 2-päevast koolitust, kus said väljaõppe kokku 55 töötajat.

Kliinikumi kriisikoordinaator alustas sügisel **kriisijuhtimise koolituste läbiviimist**, et täiendada Kliinikumi kriisijuhtimismeeskonna teadmisi ja oskusi.

2024. aastal jätkus eelmisel aastal alustatud koolitussari „Juhendamine kliinilises situatsioonis“. 2024. aastal toimus 8 kursust (24 õppepäeva), millel osales kokku 166 töötajat.

Koolitussari „Juhendamine kliinilises situatsioonis“ on suunatud töötajatele, kes paralleelselt kliinilise tööga tegelevad praktikantide ja arst-residentide üks-ühele juhendamisega. Koolitusel kasutatakse aktiivõppe meetodeid ja olulisel kohal on vastastikune õpetamis- ja juhendamiskogemuste jagamine ning nendest õppimine.

Koolituse läbimine pädeb õpetamismetoodika kursusena, mis on arstkonna erialase karjäärimudeli 3. kuni 5. karjääriastmel 2020. aastast eeldusena kirjeldatud. Koolitus on rahastatud Tartu Ülikooli Kliinikumi teadus-arendusteenistuse vahenditest.

Kliinikumi koolitusosakond korraldab täienduskoolitusi Kliinikumi töötajatele. Peamine sihtgrupp on õendus- ja hooldustöötajad. Vabade kohtade olemasolul on oodatud osalema ka teiste tervishoiuasutuste töötajad.

2024. aastal korraldas Kliinikumi koolitusosakond 230 koolitust, kus osales 4975 Kliinikumi töötajat ja 1450 teiste tervishoiuasutuste töötajat. Lisaks vahendati teiste tervishoiuasutuste 45 töötajale erinevatel teemadel praktilist individuaalõpet Kliinikumi struktuuriüksustes.

Koolitusosakonna koordineerimisel toimus osakondades 200 taaselustamise simulatsioonkoolitust, kus osales üle 1500 töötaja.

Koolitusosakonna ja infektsioonikontrolli teenistuse koostöös korraldati „**Infektsioonikontrolli kriitilised kompetentsid**“ koolitusi, kus osales kokku 363 töötajat. Lisaks toimusid veebruarist detsembrini projekti „**Kätehügieen ja õige kinnaste kasutamine - sellest võidame kõik**“ raames planeeritud ja infektsioonitöörühmale suunatud 8 koolitust (osaluskordade arv 400).

Kliinikum tunnustas 2024. aastal

Kliinikumi preemia

Kaja Julge

Neinar Seli stipendiumid

Sander Pajusalu, Katrin Õunap

Kliinikumi preemia parimale ajakirjas

Eesti Arst ilmunud artiklile

Markus Louis Mühlberg, Maksim Zagura

Parim arst-õppejõud

Lauri Hein

Parim hambaarst-õppejõud

Mari-Liis Aro

Parim õendustöötaja

Margus Bunder

Parim ämmaemandusvaldkonna töötaja

Sale-Liis Teesalu

Parim praktikajuhendaja

Kerly Kull, Jevgeni Valjuženitš

Parim füsioterapeut statsionaarses töös

Janika Arras

Parim füsioterapeut ambulatoorses töös

Mati Arend

Kliinikumi teadustööpreemia

Hanna Kadri Laas

Parim kolleeg

Jelena Kuznetsova, Tauno Heinastu

Patsientide poolt enim tänatud tervishoiutöötajad

Tiina Tammik, Anne Ilves

Dokoritöö kaitsnud töötajaid

Norman Ilves, Karl Kuusik, Ulvi Vaher, Leho Rips, Kati Kärberg

Patsiendisõbralik tegu

Sõltuvushäiretega patsientide grupikohtumised Kliinikumis
Laborianalüüside andmise võimalus kodulähedases haiglas

Kliinikumi hõbemärgid

Tiiu Kõrran, Marina Beljaevn, Karina Lõhmus, Külli Uibo
Marju Meus, Tiiu Koemets, Jaanus Pikani

Juhtimiskultuuri edendamine

Kliinikum viis 2024. aasta kevadel läbi töötajate rahulolu uuringu, mille tulemustest joonistus välja, et töötajad peavad oluliseks juhtimiskultuuri jätkuvat arendamist. Tõdedes, et töötajad tunnetavad juhtimiskultuuri esmajoones neile kõige lähemal olevate juhtide kaudu, võttis juhtkond eesmärgiks kirjeldada ära osakonna tasandi juhtide rolli.

Osakonna tasandi juhtide rolli kirjeldamiseks kokku kutsutud töörühma tegevuse tulemusena valmis juunikuus **osakonnajuhtimise tegevusstandard**. Tegevusstandardi eesmärgiks on olla abivahendiks juhtide ja töötajate vastastikuste ootuste seadmisel ning tagada kõigi osakondade ühtne suund ja tõhus toimimine Tartu Ülikooli Kliinikumis.

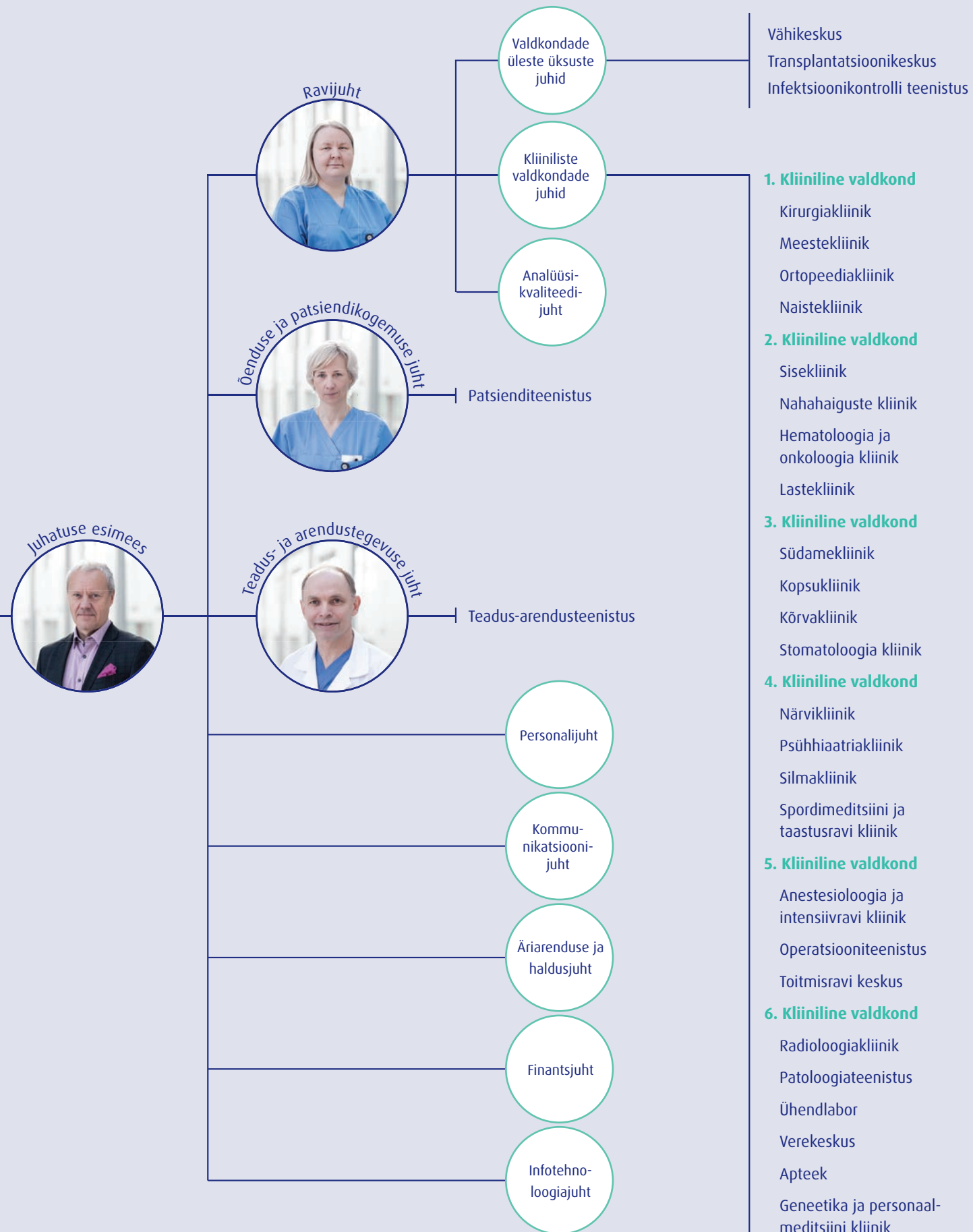
Tegevusstandardi kinnitamisele järgneva sammuna töötas Kliinikum koostöös kogenud juhtimiskoolitajate Kristiina Tukki ja Toomas Tamsariga välja juhtimiskoolituse, mille eesmärgiks oli toetada osakonnajuhtimise tegevusstandardi elluviimist, andes juhtidele täiendavaid juhtimisoskusi, samuti väärtustada osakonna tasandi juhtide tööd ning nende rolli Kliinikumi juhtimiskultuuri kujundamisel. Koolitus koosnes kolmest koolituspäevast, mis toimusid ajavahemikus september-detsember. Kokku koolitati esimese koolituse raames 14 juhti. Tagasiside koolitustele oli väga positiivne, mistõttu on plaanis koolitustega 2025. aastal jätkata.

Lisaks osakonnajuhtimise tegevusstandardil põhinenud koolitusele korraldati 2024. aastal juhtidele veel mitmeid koolitusi:

- 9 koolitust teemal „**Huvide konflikti ja korruptsiooni olemus**“, kus osales kokku 178 töötajat;
- 4 koolitust teemal „**Arenguvestluste põhitõed ja tulemuslik juhtimine**“, kus osales ligikaudu 100 töötajat;
- kolmest moodulist koosnenud **juhtide sisekoolitus**, kus osales kokku 197 töötajat;
- 9 väikestes gruppides läbi viidud koolitust „**Töötervishoid ja tööohutus juhtidele**“, kus osales kokku 38 juhti.

2024. aastal viidi PlanPro tarkvara vahendusel läbi juhtide 360-kraadi tagasiside uuring, mille raames tagasisidestati 62 juhti: kliinikute ja teenistuste juhid, sama taseme õendusjuhid ning haldusvaldkonna osakonnajuhid. Kokku täideti uuringu raames ligi 1000 küsimustikku ning kogutud tagasisidet võetakse arvesse juhtidega peetavatel aastavestlustel. Aktiivselt jätkati PlanPro tarkvara kasutamist arenguvestluste läbiviimise hõlbustamiseks. Kokku peeti PlanPro abil 2024. aastal üle 300 arenguvestluse.

Nõukogu

Tartu Ülikooli Kliinikumi juhatus

Juhatus on sihtasutuse juhtimisorgan, kes esindab ja juhib sihtasutuse igapäevast tegevust kooskõlas seaduste ja sihtasutuse Tartu Ülikooli Kliinikum põhikirjaga. Juhatus on kohustatud tegutsema majanduslikult kõige otstarbekamal viisil ning tagama riskijuhtimise ja sisekontrollisüsteemi toimimise. Juhatus lähtub oma tegevuses nõukogu poolt kinnitatud viie aasta arengukavast ja iga-aastastest tegevuseesmärkidest. Vastavalt põhikirjale on juhatuses kolm kuni seitse liiget, kelle määrab nõukogu kuni viieks aastaks. Juhatuse tööd juhib juhatusesimees, kelle tohib ametisse määrata maksimaalselt kaheks järjestikuseks ametiajaks.

Juhatuse koosseis seisuga 31.12.2024 oli järgmine:

Priit Perens

juhatuse esimees, volituste tähtaeg kuni 30.09.2025

Juhatusesimees on Kliinikumi tegevjuht, kelle vastutusvaldkondadeks on:

- Kliinikumi üldjuhtimine;
- juhatusesimees tegevuse korraldamine;

- haldusala struktuuriüksuste tegevuse koordineerimine;
- finants-, infotehnoloogia- ja tugiteenuste valdkonna esindamine juhatusesimees tasandil.

Tegevjuhi haldusalas kuuluvad tugivaldkondadena finants-, infotehnoloogia- ja haldusvaldkond, juhatusesimees büroo, kantselei, kommunikatsiooniteenistus, personaliteenistus, taristu suurprojektide osakond ja nõukoguga ühiselt sisekontrolliteenistus.

Tegevjuhile alluvad ravijuht, teadus-arendusjuht ning õenduse ja patsiendikogemuse juht juhatusesimees liikmetena, finantsjuht, infotehnoloogiajuht ja äriarendus- ja haldusjuht tugivaldkondade juhtidena ning haldusala teenistustele ja teiste üksuste juhid.

Liis Salumäe

ravijuht, volituste tähtaeg kuni 30.09.2028

Ravijuhi ülesanneteks on:

- Kliinikumis tervishoiuteenuste osutamise kõrge kvaliteedi tagamine arvestades ravi rahastamise lepingut ja Tartu Ülikooli õppe-teadustööle baasiks olemist ning arendades ravimeeskondade ja meditsiiniliste struktuuriüksuste koostööd;

- Kliinikumi haiglate vastutuspiirkonnas vajalike kvaliteetsete tervishoiuteenuste kättesaadavuse ja nende jaoks ressursside otstarbeka kasutuse tagamine koostöös haiglate ja omavalitsustega;
- Kliinikumi koostöö korraldamine tervishoiu alal tegutsevate teiste institutsioonidega Eestis, sh teiste tervishoiuasutustele, perearstide ja erialaseltsidega;
- koos teadus-arendusjuhiga Kliinikumi koostöö loomine ja arendamine teiste riikide ülikoolide baastervishoiuasutustega.

Ravijuhi haldusalas kuuluvad kliinilised valdkonnad, nende koosseisus olevad kliinikud ja teenistused, samuti struktuuriüksuste üleselt või eraldiseisvalt moodustatud interdistsiplinaarsed üksused (käesoleval ajal vähikeskus, transplantatsioonikeskus, infektsioonikontrolli teenistus), analüüsi- ja kvaliteediteenistus, müokardiinfarktiregister. Ravijuhi alluvad juhtimise ülesandeid tähtajalise lisajuhatajana täitvad valdkondade juhid (nende puudumisel kliinikute ja meditsiiniliste teenistuste juhid) ning teiste üksuste juhid.

Ilona Pastarus

õenduse ja patsiendikogemuse juht,

volituste tähtaeg kuni 30.09.2025

Õenduse ja patsiendikogemuse juhi ülesanneteks on:

- Kliinikumi õendus- ja hooldustöö juhtimine ja arendamine;
- kogu Kliinikumi hõlmava ja kaasava patsiendikeskse lähenemise pideva parendamise koordineerimine rakendades praktikasse

inimesekeskse tervishoiu (inimeste heaolu) põhimõtetest lähtuvaid lahendusi tervikliku raviteekonna vajaduse tekkest kuni selle rahuldamiseni;

- hea patsiendikogemuse kujundamine Kliinikumi konkurentsieeliseks.

Õenduse ja patsiendikogemuse juhi haldusalasse kuuluvad registratuuride osakond ja kõnekeskus, sotsiaaltööüksus, patsiendi info- ja tugikeskus patsienditeenistuse üksustena, patsientide nõukoja kureerimine.

Õenduse ja patsiendikogemuse juhile alluvad juhtimise ülesandeid tähtajalise lisaülesandena täitvad valdkondade õenduse ja patsiendikogemuse juhid või õendusjuhid (nende puudumisel kliinikute ja meditsiiniliste teenistuste õendusjuhid) ning haldusalasse kuuluvate teiste struktuuriüksuste juhid.

Joel Starkopf

teadus-arendusjuht, volituste tähtaeg kuni 30.09.2025

Teadus-arendusjuhi vastutusvaldkondadeks on:

- Kliinikumi arengukava loomise ja selle elluviimise koordineerimine; Kliinikumi institutsionaalse arendamise eestvedamine;
- Kliinikumi ja Tartu Ülikooli koostöö koordineerimine õppetöö, teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni valdkondades (käesoleval ajal eelkõige Tartu Ülikooli ja Kliinikumi koostöölepingu I ja II osa alusel);
- Kliinikumi osaluse ja nähtavuse suurendamine riigi jaoks prioriteetse kõrgetasemelise, nüüdisaegse, mitmekesise, süsteemse teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni alal arsti- ja terviseteaduste valdkonnas, sh uute diagnostika- ja ravivõtete väljatöötamisel, täiustamisel ja aprobeerimisel, uute ravimite aprobeerimisel;

- Kliinikumi koostöö loomine ja arendamine teiste riikide ülikoolide baastervishoiuasutustega;

- Kliinikumis uuenduslike projektide ning tegevussuundade algatamine ja sisse töötamine, uute ravikompetentside arendamine koostöös ravijuhi - juhatuse liikmega;

- Kliinikumi koostöövõrgustike kujundamine teiste teadusharude ja valdkondade esindajatega;

- Kliinikumi teadussaavutuste populariseerimisele kaasaaitamine.

Teadus-arendusjuhi haldusalasse kuuluvad arengufond ja teadus-arendusteenistus, mille moodustavad kliiniliste uuringute keskus ja meditsiiniinfo keskus.

Teadus-arendusjuhile alluvad teadus-, arendus- ja õppetöökorralduse sisulistes küsimustes kliinikute vastava pädevusega ülemarst-õppejõud.

Tartu Ülikooli Kliinikumi nõukogu

Nõukogu kavandab sihtasutuse tegevust, korraldab selle juhtimist ja teostab järelevalvet sihtasutuse ja juhatuse tegevuse üle. Kliinikumi nõukogus on kaheksa liiget, kes määratakse ametisse kolmeks aastaks. Nõukogu liikmed määravad ja kutsuvad tagasi sihtasutuse asutajad järgnevalt: kolm liiget Eesti Vabariik, kolm liiget Tartu Ülikool ja kaks liiget Tartu linn.

Nõukogu pädevus

Nõukogu pädevuses on Kliinikumi arengukava ja finantsplaani, samuti aastaeelarve, aastaste tegevuseesmärkide ja majandusaasta aruande kinnitamine. Nõukogu otsustab juhatuse liikmete arvu, nende volituste tähtaja ja vastutusvaldkonnad, määrab ja kutsub tagasi juhatuse liikmed ning otsustab juhatuse liikmetega sõlmitavate juhatuse liikme lepingute tingimused. Nõukogu otsustab laenuvõtmise ja kapitalirendilepingute sõlmimise, samuti otsustab kinnisasjade ja registrisse kantud vallasasjade võõrandamise või asjaõigusega koormamise, kui nende väärtus on võrdne või ületab nõukogu poolt juhatusele kinnitatud piirmäära. Kinnitatud piirmäär 2024. aastal oli 63 911,65 eurot kinnisasjade ja 19 173,49 eurot vallasasjade puhul. Nõukogu määrab audiitorite arvu, nimetab audiitori ja määrab tema tegevuse tähtaja ja tasu või tasustamise korra ning otsustab audiitoritega sõlmitud lepingute ennetähtaegse lõpetamise. Nõukogu kinnitab juhatuse ettepanekul sihtasutuse struktuuri.

Nõukogu koosolekud ja otsustamine

Nõukogu tööd juhib nõukogu esimees nõukogu kehtestatud töökorra kohaselt. Nõukogu teeb oma otsused koosolekul. Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui neli korda aastas. 2024. aastal toimusid koosolekud seitsmel korral. Koosoleku kutsub kokku nõukogu esimees või teda asendav nõukogu liige. Koosolek kutsutakse kokku ka siis, kui seda nõuab nõukogu liige, juhatuse või audiitor. Nõukogu koosolek on otsustusvõimeline, kui sellel osaleb vähemalt viis nõukogu liiget. Nõukogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle poole koosolekul osalenud nõukogu liikmetest. Koosolekul osalemiseks loetakse nii füüsilist kohalolekut kui osalemist reaalajas kahesuunalise side vahendusel helis ja pildis. Koosolekult puuduvad nõukogu liikmed võivad osaleda hääletamisel, edastades oma hääle kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Põhikirja punktide 4.2.5, 4.2.6, 4.2.8, 4.2.9, 4.2.15 hääletamisel on otsuse vastuvõtmiseks vajalik, et selle poolt hääletab vähemalt 5 nõukogu liiget, punktis 4.2.10 sätestatud otsuse vastuvõtmiseks on vaja nõukogu liikmete ühehäälselt otsust. Nõukogu võib teha otsuse koosolekut kokku kutsumata, kui otsuse poolt hääletavad kirjalikult kõik nõukogu liikmed. Nõukogu koosolek protokollitakse järgides õigusaktides protokoll koostamisele esitatud nõudeid. Nõukogu koosoleku protokoll peavad allkirjastama kõik koosolekust osavõtnud nõukogu liikmed ja protokollija. Protokollid, nõukogu otsused ja muud nõukogu tööd kajastavad dokumendid säilitatakse Kliinikumi asukohas.

Nõukogu liikmete tasustamise põhimõtted

Nõukogu liikmetele tasu määramise otsustavad Kliinikumi asutajad ühiselt, juhindudes riigivaraseaduse § 85 lõike 2 alusel valdkonna eest vastutava ministri määрусega kehtestatud nõukogu liikmete tasustamise korrast ja tasude piirmääradest. Nõukogu liikmete tasu on võrdne. Teistest nõukogu liikmetest suurema tasu võib määrata nõukogu esimehele ja nõukogu liikmele seoses tema osalemisega audiitortegevuse seaduses nimetatud auditikomitee või muu nõukogu organi tegevuses. Nõukogu liikmele tasu maksmisel arvestatakse tema osalemist nõukogu tegevuses. Riigivaraseaduse § 85 lõike 1 punktis 8 sätestatud juhul võivad asutajad otsustada peatada tasu maksmise nõukogu esimehele või vähendada tasu proportsionaalselt perioodiga, mille jooksul nõukogu esimees riigivaraseadusest tulenevat kohustust ei täitnud. Nõukogu liikmetele tasu määramisel lähtutakse Kliinikumi majanduslikust olukorrast. Nõukogu liikmele majandusaasta jooksul makstav tasu ei tohi ületada 10% juhatuse esimehele samaks majandusaastaks määratud tasust. Nõukogu liikme tagasikutsumisel nõukogust talle hüvitist ei maksta.

Nõukogu koosseis seisuga 31.12.2024 oli järgmine:

Eesti Vabariigi määratud liikmed

Maarjo Mändmaa volituste tähtajaga kuni 08.10.2027

Merike Saks volituste tähtajaga kuni 05.04.2027

Kaspar Kokk volituste tähtajaga kuni 19.12.2025

Tartu Ülikooli määratud liikmed

Kristjan Vassil (esimees) volituste tähtajaga kuni 11.09.2026

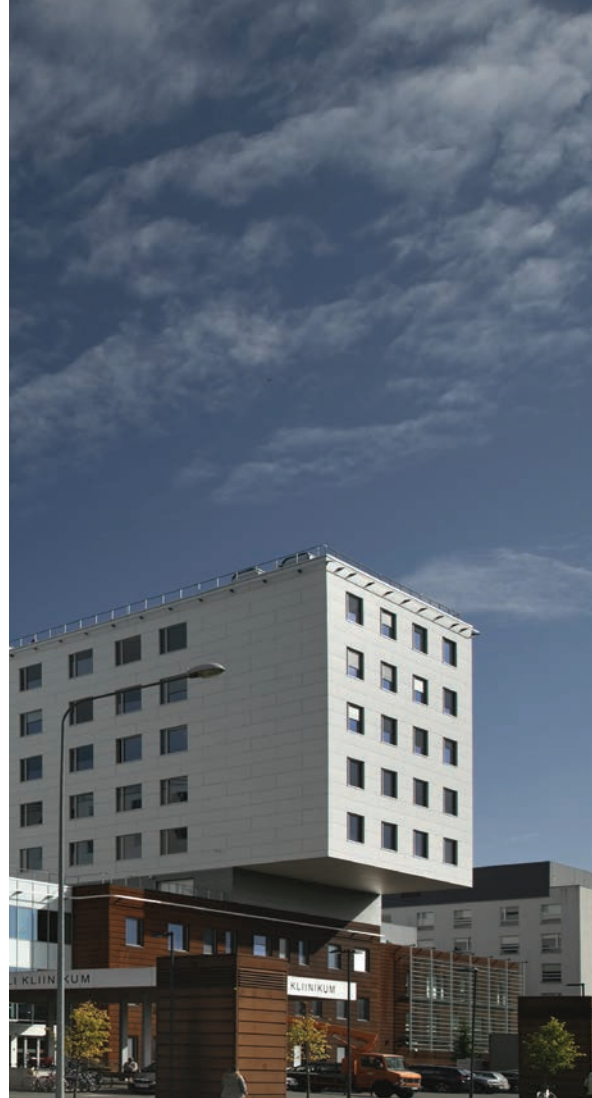
Ahti Varblane volituste tähtajaga kuni 30.04.2025

Eero Vasar volituste tähtajaga kuni 30.04.2025

Tartu linna määratud liikmed

Urmas Klaas volituste tähtajaga kuni 13.12.2025

Helju Pikhof volituste tähtajaga kuni 05.06.2026

Tartu Ülikooli Kliinikumi auditikomitee

Tulenevalt audiitortegevuse seadusest on nõukogu moodustanud auditikomitee, mis on nõukogule nõu andev organ raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas.

Komitee eesmärgiks on järelevalve teostamine Kliinikumi sisekontrollisüsteemide toimivuse ja riskide juhtimise üle, Kliinikumi nõukogule ülevaadete andmine ja vajadusel ettepanekute tegemine juhtimise ja järelevalve tõhustamiseks.

Komitee on neljaliikmeline, selle liikmed nimetab nõukogu kolmeks aastaks. Komitee liikmed valivad endi seast komitee esimehe, kes korraldab komitee tegevust. Komitee esimeheks ei või olla nõukogu esimees.

Auditikomitee koosseis seisuga 31.12.2024 oli järgmine:

Neinar Seli auditikomitee esimees, volituste tähtajaga kuni 31.12.2024

Maris Jesse volituste tähtajaga kuni 07.10.2027

Kristjan Vassil volituste tähtajaga kuni 14.12.2026

Eero Vasar volituste tähtajaga kuni 07.10.2027

Kliinikumis kulub aastas:

- ✓ elektrienergia peale 1,9 miljonit eurot
- ✓ vett 100 000 m³
- ✓ keskmiselt 850 koopia paberit töötaja kohta aastas

Kliinikumis tekib aastas:

- ✓ 307 kg jäätmeid töötaja kohta

Avad akna, rikud sisekliimat!

✓ Kui aknad on suletud, ei ole energiat vajalikku sisekliimata hoidmiseks.

Alta energiat säästa ja hea tervistada!

Temperatuur	Soovitatav
20 °C	soojustus
22 °C	soojustus, kütetus
24 °C	soojustus, kütetus, kütetus
26 °C	soojustus, kütetus, kütetus
28 °C	soojustus, kütetus, kütetus
30 °C	soojustus, kütetus, kütetus
32 °C	soojustus, kütetus, kütetus
34 °C	soojustus, kütetus, kütetus
36 °C	soojustus, kütetus, kütetus
38 °C	soojustus, kütetus, kütetus
40 °C	soojustus, kütetus, kütetus

Kas see välipeint oli vajalik?

- ✓ Kui välipeint on vajalik, siis on see vajalik.
- ✓ Kui välipeint on vajalik, siis on see vajalik.
- ✓ Kui välipeint on vajalik, siis on see vajalik.
- ✓ Kui välipeint on vajalik, siis on see vajalik.

Kasuta alati õiget printimist, et energiat säästa!

- ✓ Kasuta alati õiget printimist, et energiat säästa!
- ✓ Kasuta alati õiget printimist, et energiat säästa!
- ✓ Kasuta alati õiget printimist, et energiat säästa!
- ✓ Kasuta alati õiget printimist, et energiat säästa!

Kui tilgub, siis test!

- ✓ Kui tilgub, siis test!
- ✓ Kui tilgub, siis test!
- ✓ Kui tilgub, siis test!
- ✓ Kui tilgub, siis test!

#rohelistekliinikum
#säästameenergiat
#säästamevett #eiraiska

“Mis tõi meid siia,
ei vii meid enam edasi”

Toomas Hendrik Ilves

#rohelistekliinikum
#esimesehaiglanaeestis
#räägikaasa

Jätkusuutlik haigla

Kliinikum on jätkusuutlik haigla, kus
hoolitakse keskkonnast ning tagatud on
toimepidevus ja kriisivalmisolek

Jätkusuutlik haldusjuhtimine

Möödunud aasta tegevustega keskendusime kriisiõppustele, patsientidele raviteenuste asukohtade mugavamaks ja kättesaadavamaks muutmisele, teenuste konsolideerimisele ning Kliinikumi kui keskkonnahoidliku haigla tegevuste arendamisele.

Augustikuu valingvihmast tingitud üleujutus andis väärtusliku praktilise kogemuse, võimaldades kogu meeskonnal õppida ohuolukordades tegutsemist ja tõhustada omavahelist kommunikatsiooni. Kiire reageerimine ja efektiivsed taastamistööd tagasid tehnosüsteemide katkematu töö ning hoonete veekahjude likvideerimise paari nädala jooksul.

L. Puusepa 8 hoone korpustes testisime eraldiseisvaid generaatoreid ning viisime läbi peajaotuskeskuste täishoolduse, mis tagas elektrivõrkudest sõltumatuse ja haigla seadmete tõrgeteta toimimise ka Mandri-Euroopa elektrisüsteemiga sünkroniseerimise perioodil. Samuti jätkasime tuletõrjesüsteemi parendamist, laiendades udukustutussüsteemi.

Kliinikum avas oma uue esinduse Lõunakeskuse kaubanduspargis. Patsientidele mugavama ja kergemini ligipääsetava diagnostika võimaldamiseks korraldati avatud esinduse tarbeks vajalikud tehnilised seadmestikud ning lepingulised tugitegevused. Samast põhimõttest lähtudes konsolideerisime Tallinnas erinevates asukohtades paiknenud meestekliiniku, geneetika ja personaalmeditsiini kliiniku, spordimeditsiini ja taastusravi kliiniku, nahahaiguste kliiniku, psühhiaatriakliiniku ning lastekliiniku uutesse Ülemiste Tervisemaja ruumidesse aadressil Sepapaja 12/1 ning teostasime mõlema projektiga seonduvad kolimised. Alustasime ka nahahaiguste kliiniku tarbeks renoveeritava Kuperjanovi haiglahoone projekteerimise ja ehituse hangete ettevalmistamist. Renoveeritud hoonesse loodame kolida nahahaiguste kliiniku 2026. aastal.

Tugiteenuste efektiivsuse suurendamiseks ühendasime majanduslaos tegevused haruapteegi logistikakeskusega, mis võimaldas tõhustada nii hoonetevahelist kui ka majasisest transpordikorraldust. Aasta teises pooles alustasime Kliinikumi erinevates hoonetes paiknevate arhiivide ühte kohta konsolideerimiseks sobilike asukohtade kaardistamist. Toitlustusvaldkonnas lisasime Kohvikumi menüüdesse toitude kaloraažid, pakkudes seeläbi kasutajatele teadlikumaid valikuvõimalusi. Kliinikumi kui jätkusuutliku haigla keskkonnamõju juhtimise ning keskkonnasäästlikkuse suurendamise eesmärgil viisime läbi järjekordse EMAS tõendamisprotsessi ja uuendasime vastava registreeringu. Jätkusuutlikkuse eesmärkidest lähtudes uuendasime patsiendiveo, koduõdede ja ämmaemandate transpordivahendeid keskkonnasäästlikumate sõidukitega.

Haldusvaldkonna ja hanketeenistuse spetsialistidega koostöös hangiti ja käivitati projektijuhtimise koolituste programmi.

Keskkonnahoidlik haigla

Eesti on seadnud eesmärgiks saavutada kliimanetraalsus aastaks 2050, mis tähendab, et CO₂ heide ei tohi olla suurem kui selle sidumine kasvavasse metsa, mulda, turbasse ja mujale. Selle saavutamiseks oodatakse iga asutuse ja kodaniku panust.

Seatud eesmärgi saavutamiseks rakendas Kliinikum 2021. aastal esimese haiglana **Euroopa Liidu keskkonnajuhtimise ja -auditeerimise süsteemi** (ingl *Eco-Management and Audit Scheme, EMAS*).

Keskkonnajuhtimissüsteemi aluseks on oluliste keskkonnaaspektide ja neist tulenevate keskkonnamõjude väljaselgitamine ning sellest lähtudes keskkonnaeesmärkide ja -tegevuskava määratlemine tulemuslikkuse parandamiseks.

Kliinikum on keskkonnategevuskavaga seadnud eesmärgiks:

- suurendada energiatõhusust
- suurendada ressursitõhusust
- vähendada jäätmeteket ja edendada ringlussevõttu
- suurendada keskkonnateadlikkust nii oma töötajate kui ka patsientide ja üldsuse seas

2024. aasta maikuus kinnitasid välisauditoorid iga-aastase välisauditi tulemusena, et Kliinikumi keskkonnavaline tegevus vastab EMAS määrusele.

Kliinikum jagab oma keskkonnavalast infot keskkonnavaruandes, mis asub lehel www.kliinikum.ee/rohelisemkliinikum

Energiakasutus

Energia tarbimine on Kliinikumi üks olulisemaid keskkonnamõjusid.

2024. aastal tarbisime energiat kokku 52 504 MWh (2023: 49 836 MWh), millest moodustas:

- elektrienergia 23 279 MWh (2023: 23 355 MWh)
- soojusenergia 25 758 MWh (2023: 25 192 MWh)
- kaugjahutus 3 467 MWh (2023: 1 289 MWh).

52 504 MWh

energiat tarbis Kliinikum
2024. aastal elektri,
soojuse ja kaugjahutuse
vajadusteks

Kliinikum on võtnud fookusesse elektritarbimise vähendamise. **Suurt tähelepanu pööratakse energiasäästule valgustuses.** 2024. aastal jätkas Kliinikum olemasolevate valgustite vahetamist LED-valgustite vastu. Senised investeeringud LED-valgustite kasutamisele üleminekuks hoiavad aastaks kokku 170 MWh elektrienergiat.

Tehnosüsteemide koormusvõimsus elektri- ja jahutussüsteemidele on kevadsuvisel perioodil väga kõrge. Tõhusaks lahenduseks on aadressil L. Puusepa 8 **tsentraalsele kaugjahutussüsteemile üleminek.** 2024. aasta investeeringud kaugjahutusele üleminekuks hoiavad aastaks kokku 830 MWh elektrienergiat.

Ravitööga seotud hoonetest tarbisid vähem elektrienergiat renoveerimata hooned. Põhjuseks on asjaolu, et renoveerimata hoonetes ei ole kõikjal välja ehitatud kaasaegseid tehnosüsteeme, mis omakorda kajastub väiksemas elektrienergia tarbimises. Suurim elektrienergia tarbimine toimub Kliinikumi peahoones (L. Puusepa 8), kuhu on koondunud suurem osa ravi- ja diagnostikategevusest. Kliinikumi peahoones on nii uusi korpuseid, kui ka veel täiesti renoveerimata korpuseid. Tuleb arvestada, et L. Puusepa 8 elektrienergia tarbimist tõstab kaasaegsete tehnosüsteemide järkjärguline väljaehitamine.

Energia tarbimist tõstis asjaolu, et 2024. aasta oli esimene aasta, kus uued ravikorpused (suurusjärgus 30 000 m² pinda) töötasid terve aasta. Uued ravikorpused võeti kasutusele 2023. aasta suvel.

Lisaks jätkusid 2024. aastal **teavituskampaaniad töötajate teadlikkuse tõstmiseks.** Töötajaid kutsuti üles temperatuuri jälgima, tühjades ruumides tulesid kustutama ning aknaid sulgema.

Jäätmekäitlus

Kliinikumis tekkis 2024. aastal kokku 1290 tonni jäätmeid, millest ladestati prügilasse 28,1 tonni. Ülejäänud jäätmete käitlemisel rakendati lepingupartnerite poolt erinevaid taaskasutustoiminguid.

Kliinikumis tekib suures koguses olmejäätmeid, sh pakendijäätmeid. Tervishoiuasutuse eripärana tekib Kliinikumis lisaks ka erikäitlust vajavaid meditsiinilisi jäätmeid ehk nakkusohtlikke jäätmeid, lisaks ravimijääke. Kliinikumis tekib ka muid jäätmeliike, nt ehitus- ja lammutusjäätmeid, biolagunevaid jäätmeid, ohtlikke jäätmeid.

Töötajate ja patsientide sorteerimisteadlikkus on tõusnud - näiteks 2024. aastal sorteeriti biojäätmeid olmejäätmetest välja 160% rohkem kui 2023. aastal.

4,8 kg

jäätmeid tekkis Kliinikumis voodipäeva kohta 2024. aastal

98%

jäätmete osas rakendati lepinguliste käitlejate poolt erinevaid taaskasutustoiminguid

Välja sorteeritud biojäätmete kogus oli 78 tonni. Kindlasti aitas sellele kaasa sorteerimisvõimaluste suurendamine, kuid võtmeroll on teadlikkuse tõusul. 2024. aastal viidi läbi mitmeid jäätmete sorteerimisalaseid koolitusi töötajatele. Lisaks loodi Kliinikumis digitaalne jäätmemäng, mis aitas tõsta sorteerimisalaseid teadmisi nii töötajatel, patsientidel kui teistel huvilistel. Loodud mängu abil saab oma uusi või värskendatud teadmisi jäätmete sorteerimisel kasutada mitte ainult tööl või haiglas, vaid ka kodus.

Ressursitõhusus

Kliinikumis viidi 2024. aastal läbi **20 keskkonnahoidlikku riigihanget**, et panustada toodetesse, mille tootmiseks kasutatakse optimaalselt ressursse. Lisaks panustatakse pidevalt võtmeisikute pädevuse tõstmisesse, mille tulemusel on igal aastal keskkonnahoidlike hangete arv tõusnud.

Kliinikumile on oluline, et meie poolt korraldatavad sündmused toimuksid võimalikult keskkonnahoidlikult. Selleks koostati Kliinikumis keskkonnahoidlike sündmuste korraldamise juhend. Juhendis on ressursitõhusamad suunised toidu valimisele, transpordile, materjalide valikule, jäätmekäitlusele ja kommunikatsioonile.

Kliinikum otsib pidevalt lahendusi ühekordsete tarvikute asendamiseks korduvkasutatavate tarvikutega.

Projekti „Kätehügieen ja õige kinnaste kasutamine - sellest võidame kõik“ töö tulemusel vähenes mittesteriilsete kinnaste kasutamine võrreldes 2023. aastaga 9% ning võrreldes 2022. aastaga kasutati 2024. aastal üle 1,5 miljoni mittesteriilse kinda vähem

2024. aastal alustati sterilisatsiooniosakonnas osaliselt sterilisatsioonikonteinerite kasutamist paberpakendamise asemel ning alustati otsinguid plastmassist tabletitopside asendamiseks paberist topsidega, mis ei oleks lamineeritud.

Kliinikum proovib leida lahendusi kasutuselt maha läinud tarvikutele, mistõttu 2024. aastal pakkus Kliinikum neid osta.ee keskkonnas müügiks.

Bioloogiline mitmekesisus

Kliinikum osaleb **Tartu ROHeringi projektis**, mille eesmärk on tõsta elurikkust linnas, leevendada kliimamuutustest tulenevat mõju ning luua hea elukeskkond kõigile. Seetõttu vähendati 2024. aastal Kliinikumis niitmissagedust kõigil aladel. Elurikas linnaloodus pakub lisaks silmailule mitmeid hüvesid – puhtam õhk, madalam õhutemperatuur, vähem ülejutusi ja tolmendatud viljapuud. Lisaks rajati L. Puusepa 6 parki kaks lilleniidumuru ala.

30. maist–16. juunini toodi koostöös ROHeringi projektiga **Kliinikumi rohealadele lambad**, et kaasa aidata vaikselle niitmisele. Lammastel oli igapäevaselt palju külastajaid nii töötajate, üliõpilaste, patsientide kui ka linnakodanike seast.

Kriisivalmisoleku ja toimepidevuse tagamine

2024. aastal oli Kliinikumis tähelepanu all veevarustuse riskide maandamine. Koostöös Tartu Veevärgiga on Kliinikumile tagatud kriisiajaks autonoomne pumbajaam ja selle autonoomne elektrivarustus. Võimalikeks uputuste olukordadeks soetati 2024. aastal haiglale 4 imurit, 2 veepumpa ja veetõkked.

Lõpuni viidi ka 2023. aastal alustatud elektritoimepidevuse projekt – tänu sellele on kõik Kliinikumi hooned tänaseks varustatud generaatoritega.

2024. aastal viidi läbi 4 õppust – 3 riikliku julgeoleku suunitlusega ja 1 masskannatanute olukorra lahendamiseks. Samuti osales Kliinikum üleriigilisel õppusel Decisive Lancer.

Kliinikumi haiglad ja kiirabi

Kliinikumi haiglad ja kiirabi
teenindavad kogu Lõuna-Eesti
regiooni

TARTU ÜLIKOOLI KLIINIKUMI KONTSERNI KUULUVAD:

SA Tartu Ülikooli Kliinikum

Lõuna-Eesti Haigla AS

Põlva Haigla AS

Valga Haigla AS

SA Tartu Kiirabi

Lõuna-Eesti Haigla AS

Üldvaade

Lõuna-Eesti Haigla AS on Kagu-Eesti suurim tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande teenuseid osutav ettevõtte ja ühtlasi suurim töoandja Kagu-Eestis. Üle 25% haigla patsientidest tulevad ravile väljastpoolt Võrumaad. Haigla tagab ööpäevaringset valmisolekut neljal arstlikul erialal ning ööpäevaringselt töötab labor, tehakse radioloogilisi uuringuid ja erakorralisi operatsioone. Meie kolme kiirabibrigaadi ja EMO üksuse abil tagatakse patsientidele erakorralise meditsiiniabi ööpäevaringne kättesaadavus.

Lõuna Eesti Haigla AS aktsiaid omavad kaks juriidilist isikut. Enamusaktsionäriks on SA Tartu Ülikooli Kliinikum, millele kuulub 51% aktsiatest ja vähemusaktsionäriks MTÜ Võrumaa Omavalitsuste Liit. Lõuna-Eesti Haigla AS omab ise 100% kahe tütarettevõtte osakutest, Pesuring OÜ ja Metsakohvik OÜ.

Haigla meditsiiniteenuste struktuuri moodustavad kuus osakonda (sisehaiguste osakond, psühhiaatriaosakond, kirurgiaosakond, sünnitus-günekoloogia osakond, anestesioloogia-intensiivravi osakond, erakorralise meditsiini osakond, kiirabi osakond) ja kaks keskust (õendusabikeskus, taastusravi keskus) ning üks teenistus (diagnostikateenistus).

Tervisekassale müüdud tervishoiuteenuste müügimaht ületas 2024. aastal 17,3 miljonit eurot (2023. aastal: 15,1 miljonit eurot), kasvades eelmise aastaga võrreldes 14,1%. Tulude suurenemine oli peamiselt seotud Tervisekassa tervishoiuteenuste hindade tõusuga alates 2024. a aprillist ja eriarstiabi lepingumahu suurenemisega eelarveperioodi sees.

Ravitegevus

Ambulatoorset arstiabi osutatakse Lõuna-Eesti Haiglas kokku 19 arsti erialal. Arsti vastuvõtte tehti 2024. aastal kokku 21 604, mis oli 1% rohkem kui 2023. aastal. Kui eriarsti kaugvastuvõttude arv suurenes, siis õe ja ämmaemanda iseseisvate vastuvõttude arvu kasv peatus ja jäi 171 võrra väiksemaks võrreldes möödunud aastaga. Vastuvõttude arvu vähenemine oli seotud sünnitajate arvu vähenemisega. Päevaravi ja kirurgilise töö näitajad jäid eelnevate aastate keskmiste näitajate tasemele, olles siiski mõnevõrra väiksemad kui 2023. aastal.

Statsionaaris raviti haigeid seitsmel erialal, kokku 3 455 patsienti, mis oli 4% vähem kui 2023. aastal. Haigete keskmine voodis viibimine oli aktiivraavis 9 päeva. Haigla voodihõive näitaja oli aasta keskmisena 79,4%. Voodipäevade arv tervikuna suurenes seoses keskmise voodis viibimise aja pikenemisega 11% võrra. Keskmine voodis viibimine koos õendusabiga oli 11,3 päeva.

Sünnituste arv Lõuna-Eesti Haiglas on viimase viie aasta vältel järjepidevalt vähenenud. 2024. a oli haiglas kokku 260 sünnitust (2023. aastal: 344 sünnitust) ja sündis 261 last (sh ühed kaksikud).

Erakorralise meditsiini osakonda (EMO) pöördumiste arv oli kokku 14 233, suurendes 1% võrdluses 2023. aastaga, aga kokkuvõttes võib öelda, et viie aasta lõikes on tegemist väga stabiilse olukorraga ja EMO külastatavus püsib samal tasemel.

Kiirabi

Kiirabiteenust osutas Lõuna-Eesti Haigla 2024. aastal kolme õe-brigaadiga. Brigaadide baasid asuvad Võrus ja Antslas. Kiirabiteenus on väga hästi integreeritud haiglateenuste struktuuri. Igal tööpäeva hommikul raporteerivad telesilla abil kiirabibaasid valvearstidele ööpäeva jooksul toimunud sündmustest ja haiglasse toodud patsientidest ning saavad valvearstidelt otsest tagasisidet.

Õendusabi

Haigla osutab ambulatoorse ja statsionaarset õendusabi ning üldhooldekodu teenust. Statsionaarset õendusabi osutati 513-le patsiendile (2023. aastal: 531), koduõendusvisiite tehti 7 253 (2023. aastal: 6970) ja hooldekodu teenust kasutas 42 klienti (2023 aastal: 37 inimest).

Töötajad

Lõuna-Eesti Haiglas töötas 31.12.2024 aasta seisuga 492 töötajat 403,15 ametikohal (2023. aastal: 479 töötajat 399 ametikohal). Täiskohakoormusega töötavate töötajate arv oli aastalõpu seisuga 311 (63,2%), alla 0,5 kohakoormusega töötavate töötajate arv oli 50, s.o 10% töötajaskonnast. 87,8% ametikohtadest, s.o. 432 töötajat, on otseselt seotud tervishoiuteenuse osutamisega. Aruandeaastal töötas haiglas 15 arst-residenti, kellest aasta lõpus oli tööl 2. Tööjõu voolavus oli 2024. aastal 11,38%.

Patsientide rahulolu

2024. aastal laekus Lõuna-Eesti Haiglale 179 kirjalikult fikseeritud tänuavaldust ning 16 kaebust. Läbi aastate on see

kõige suurem pöördumiste arv. 2023. aastal laekus Lõuna-Eesti Haiglale 87 kirjalikult fikseeritud tänuavaldust ning 19 kaebust. Läbiviidud küsitluse baasil oli 2024. aastal haigla raviga / ambulatoorse visiidiga rahul 84% patsientidest (2023. aastal: 79%).

Tänu avaldati väga hea hoolitsuse, sõbraliku suhtumise ja professionaalse abi eest. Kiideti haigla suurepärasest kollektiivi kui toredat, abivalmis ja mõistvat personali. Enim kiidusõnu pälvis kirurgiaosakond, mis sai ka Lõuna-Eesti Haigla kliendisõbra tiitli. Rohkelt kiidusõnu said veel erakorralise meditsiini osakond ja sisehaiguste osakond. Parima kolleegi tiitli sai lastearst Ruth Kipper.

Investeeringud

2024. aastal valmis projekt uue Võru kiirabibaasi ehitamiseks. Edasised tegevused antud projektiga jätkamiseks sõltuvad riigi kiirabi arengusuundadest. Antslas asuv kiirabibaas oli rendilepingu lõppemise tõttu sunnitud kolima uude asukohta. Ruumid kohandasime baasi vajadusteks ja renoveerisime oma vahenditega summas 80 058 eurot.

Aruandeaastal soetasime kaks uut kiirabiautot, maksumusega kokku 229 816 eurot. Haigla meditsiiniseadmetesse investeeriti aruandeaastal 242 313 eurot. Käesoleval aastal on plaanis investeerida erinevatesse seadmetesse ja ruumidesse 590 000 eurot, sealhulgas uuendada endoskoopia seadmeid ja osta uus operatsioonilaud. Hoone investeeringutest on plaanis renoveerida tunnelit ja paigaldada sinna tuletõkkeksed.

Panus keskkonnahoidu

Keskkonnahoiu vaates astus Lõuna-Eesti Haigla 2024. aastal pika sammu edasi. Alustasime roheenergia tootmist ja käivitasime haiglahoone katusel 120 kW võimsusega päikeseelektrijaama, tarbides toodetud energia praktiliselt kogu mahus ise ära. Energiasäästu eesmärgil soojustasime lamekatused, asendasime vanad valgustid LED valgustitega ja paigaldasime hulgaliselt liikumisandureid üldkasutuses olevatesse ruumidesse.

Uuendasime ventilatsiooniseadmeid ja soojatrasse ning ruumide soojareguleerimise automaatikat.

2023. aastal uuendasime jäätmete liigiti kogumise korda, tõstisime töötajate prügi sorteerimise teadlikkust ja ostime juurde uusi liigiti kogumise konteinereid. 2024. aastal on enamus osakondi kaasatud prügi liigiti sorteerimisse, lisaks toimub ka biojätmete sorteerimine terves majas.

Töötajaid kutsutakse üles vähendama prügikoguseid, kasutades ühekordsete nõude asemel korduvkasutatavaid nõusid.

Fookuses on ka ühekordsete haiglatarvikute ratsionaalne kasutamine. Töötajatele on võimaldatud elektrisõidukite laadimisvõimalus.

Põlva Haigla AS

Ülevaade

Põlva Haiglas on sise- ning kirurgiaosakonnad, kus anname erakorralist meditsiiniabi, ravime sisehaiguseid ja teeme operatsioone. Põlva Haigla erakorralise meditsiini osakonnas (EMO) osutame vältimatut abi nii kiirabiga

toodud kui ka iseseisvalt haiglasse pöördunud inimestele. Lähtuvalt seisundist suuname patsiendi statsionaarsele haiglaravile või lubame nõustamise järel koju. Vajalikke radioloogilisi ning laboratoorseid uuringuid ja analüüse teeme ööpäevaringselt. Lähtuvalt patsiendi seisundist teeme koostööd Tartu Ülikooli Kliinikumi ning teiste Lõuna-Eesti haiglatega.

Põlva Haigla ämmaemandus- ja günekoloogiakeskus toetab naisi ja peresid lapseootuse eel ja ajal ning sünnituse järgselt. Pakutakse iseseisvat ämmaemandusteenust, vastuvõtte teevad ka günekoloogid, pakutakse päevaravi võimalusi, ravitakse naistehaiguseid ja nõustatakse günekoloogilistel teemadel. Põlva Haiglas on ka haiglaapteek, mille käive oli 2024. aastal ligikaudu 0,7 miljonit eurot.

Osutame erinevat tüüpi taastusravi lastele ja täiskasvanutele ning tööalase ja sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuseid. Põlva Haiglas on iseseisev statsionaarne õendusabi osakond. Pakume koduõenduse võimalust, õendusteenust hooldekodudes ning koolitervishoiu teenust. Põlva Haigla juurde kuulub esmatasandi tervisekeskus koos 8 perearsti ja 15 pereõega, kellega käib tihe koostöö.

2024. aastal osutasime Põlva Haiglas tervishoiuteenuseid mahus 13,1 miljonit eurot, sealhulgas Tervisekassale 11,7 miljoni euro eest. Tervisekassa lepingu täitsime nii summaliselt kui ka ravijuhtude osas 105%-liselt.

Tervisekassa lepingulise riski vähendamiseks otsustas Põlva Haigla nõukogu 2024. aasta sügisel, et alates 1. jaanuarist 2025 minnakse statsionaarse ravi ja päevaravi osas üle 50:50 mudeli rakendamisele. Mudeliga liitumise järgselt on tagatud stabiilsem rahavoog majandustegevuse finantseerimiseks.

Ravitegevus

Põlva Haigla 2024. aasta põhitegevuse tuludest moodustas ca 85% tervishoiuteenuste müük Tervisekassale. Ravitöö efektiivsuse ja kvaliteedi seisukohalt on oluline märkida kaasaegse EMO avamist, mis on sisustatud tänapäevase tehnika ja vahenditega. Haigete käsitlemine, jälgimine, liikumine on kiirenenud tänu renoveeritud ruumidele ja uuendatud sisseseadele. 2025. aastal on Tervisekassa ravi rahastamise leping Põlva Haiglale ligikaudu 700 tuhat eurot suurem kui 2024. aastal.

2024. aastal oli Põlva Haigla statsionaaris ravitud ning välja kirjutatud 2 226 patsienti, keda on 239 võrra (12%) enam kui eelneval aastal. Lisaks on 2023. aastaga võrreldes tõusnud aktiivravi haigete arv 12% ja haigete arv statsionaarses õendusabis 11%. Üldine ravi kestus päevades on statsionaarses arstiabis võrreldes eelneva aastaga langenud 2%, mis on omakorda andnud võimaluse ravida enam haigeid. Voodihõive on tõusnud 74,5%-ni, 2023. aastal oli sama näitaja 71,6%. Päevaravis ravitud haigete arv on võrreldes 2023. aastaga suurenenud 70 võrra (8%). Opereeritud haigete arv näitab aastate lõikes pidevat tõusu, olles viimase aastaga tõusnud (2%).

Põlva Haiglas toimus 2024. aastal kokku 19 921 arsti vastuvõttu, mis ületas eelmist aastat 124 vastuvõtuga (0,6%). Õe- ja ämmaemandate iseseisvate vastuvõttude arv jätkab aastate lõikes pidevat tõusu, olles võrreldes 2023. aastaga 7,6% suurem (364 vastuvõttu). 2024. aasta teisel poolel alustas Põlva Haiglas tööd vaimse tervise öde, kelle iseseisvaid vastuvõtte kogunes 157. E-konsultatsioone toimus 2024. aastal 84, mida on 80 võrra rohkem kui aasta varem. Tõusu taga on olemasoleva tehnilise võimekuse paranemine ja uute arstide lisandumine, Põlva Haigla struktuuri korrastus ning teavitustöö.

Märkimisväärselt on tõusnud EMO-sse pöördujate arv, mida on võrreldes eelneva aastaga 959 patsiendi (16%) võrra rohkem. Ühelt poolt on see seotud uue EMO valmimisega, kuid seejuures on tõusnud ka ravikvaliteet. EMO töötajad moodustavad professionaalse toimiva meeskonna ja see on tõstnud usaldusväärsust patsientide hulgas.

Põlva Haiglas on väga suur osa iseseisva statsionaarse õendusabi teenuse osutamisel. 2024. aastal raviti õendusabis 476 patsienti, mida on 11% enam kui 2023. aastal. Koduõendusteenuse osutamine on visiitide osas sarnane möödunud aastaga. Samas on ravijuhtude arv võrreldes eelmise aastaga 6% suurem.

Patsiendi rahuolu ja kvaliteedijuhtimine

Koostöös Tartu Ülikooli Kliinikumiga hindame patsientide rahuolu igal aastal, vahelduvalt statsionaarsel ja ambulatoorsel teenusel. 2024. aastal oli rahulolu ambulatoorse teenusega 88%. Toimib patsientide kaebuste, ettepanekute ja tänuavalduste süsteem. Patsientide tänuavaldusi oli aruandeaastal kokku 33, kõige rohkem

tänuavaldusi tuli EMO töötajatele.

Põlva Haigla omab toimivat kvaliteedijuhtimissüsteemi. Kvaliteedijuhtimises järgitakse valdkondade põhiseid patsiendiohutust tagavaid strateegilisi eesmärke kvaliteetsete tervishoiu- ja rehabilitatsiooniteenuste pakkumisel, teenuste tulemuslikkuse parendamisel, ressursside optimeerimisel ja jätkusuutliku arengu tagamisel.

Investeeringud

Investeeringuid põhivarasse tegime 2024. aastal kokku ligikaudu 1 miljoni euro ulatuses. Viisime lõpule 2023. aastal alustatud erakorralise meditsiini osakonna ruumide renoveerimise tööd. Alates 2024. aasta juunist töötab Põlva Haigla EMO kaasaegsetes renoveeritud ruumides, avati ka isolatsioonipalatid. Projekti tulemusena suudame pakkuda kvaliteetset ning tänapäeva nõuetele vastavat erakorralist meditsiinilist abi kõigile pöördujatele, sõltumata nende elukohast. Kui seni oli EMO käsutuses 240 m² üsna amortiseerunud pinda, siis projekti lõppedes on Põlva Haiglas 460 m²-ne tänapäeva nõuetele vastav erakorralise meditsiini osakond. EMO projekti maksumus koos ehituse ja sisseseadega oli 2,4 miljonit eurot (sisaldab käibemaksu). Selleks sai Põlva Haigla ligikaudu 0,5 miljonit eurot Riigi Tugiteenuste Keskuse toetusmeetmest isolatsioonipalatite rajamiseks.

Pikemas vaates soovime Põlva Haiglas ellu viia arendusprojekti, rajades teadustööst välja kujunenud taastuslinnaku, mis parandab üheaegselt nii taastusravi kvaliteeti kui ka kättesaadavust. Üle 600 ruutmeetril ja neljal korrusel laiuv taastuslinnak rajatakse olemasolevatesse ruumidesse. Taastuslinnaku esimese etapina rajati Sinilille projekti raames Sinilille taastusravi saal koos vajalike seadmetega.

Võrgustumine Tartu Ülikooli Kliinikumiga aitab kaasa parema patsiendi teekonna loomisele Lõuna-Eestis – kõrgema etapi raviasutusele jäävad keerulisemad juhud, millega üldhaigla ei saa tegeleda. Samal ajal pakub üldhaigla kodulähedast baasravi, vabastades niimoodi Kliinikumi ressursi keerulisemate juhtude jaoks.

Valga Haigla AS

Üldosa

1997. aastal asutatud Valga Haigla AS on Valgamaa suurim ettevõtte, kes pakub tööd ligi 390 inimesele, sealhulgas 68 arstile ning 189 õendus- ja hooldustöötajale.

Valga Haigla eesmärk on pakkuda maksimaalses mahus aktiivravivõimekust ning tagada ambulaatorsete erialade mitmekesisus, hea töökeskkond ning hooliv patsiendikeskne teenus. Oleme olemasolevat väärtustav ja arengut soosiv haigla, kes soovib pakkuda kogukonnale maksimaalselt kodulähedasi teenuseid.

Tervishoiuteenuste optimeerimine ja kättesaadavuse parandamine maakonnas tähendab tõhusat koostööd tervishoiu- ja hoolekandeteenuste osutajatega ning mobiilsuse suurendamiseks vajalike investeeringute tegemist. Valga Haigla osaleb selleks Sotsiaalministeeriumi eestvedamisel loodud tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemi integratsiooni projektis ning PAIK-projektis koostöös Viljandi Haigla ja Kuressaare Haiglaga. Lisaks oleme loonud maakonnaülese tervishoiu ja sotsiaalhoolekande (TESO) töörühma ja arendanud Koduhaigla kontseptsiooni väljatöötamist.

Ravitegevus

2024. aastal osutati ambulaatorset eriarstiabi Valga Haiglas 16 erialal ja ambulaatorseid vastuvõtte tehti kokku

29 813. Seda on 4,3% rohkem kui aasta varem. E-konsultatsioonide arv suurenes 10%. Hambaraviosakonna ambulatoorsete pöördumiste arv oli 3 223, mis on 8,9% vähem kui 2023. aastal. Günekoloogiliste vastuvõttude arv langes 5% võrreldes eelmise aastaga, mis on otseselt seotud Valga linna ja piirkonna rahvastiku vananemise ja üldise vähenemisega. Töötervishoiu vastuvõttude arv kasvas 42% võrreldes eelmise aastaga.

Erakorralise meditsiini osakonda pöördumiste arv suurenes 2023. aastaga võrreldes 2%. EMO-sse toodi kiirabiga või pöördus ise 7 569 patsienti, neist 84% sai ambulatoorset arstiabi ja 12,6% vajab hospitaliseerimist erakorralistel näidustustel. Kõrgema etapi raviasutusse saadeti edasi 3,2% haigetest. Traumapatsientide osakaal kõikidest pöördumistest oli 32,8%. Lapsed vanuses 0–14 eluaastat moodustasid 14% kõikidest EMO-sse pöördumistest.

Statsionaarne ravitöö toimus 65–78 voodikohal, sh 25–31 voodikohta, mida kasutati statsionaarse õendusabi teenuseks. Haiglaravil viibis 2002 patsienti, nendest 413 statsionaarses õendusabis. Võrreldes eelmise perioodiga vähenes ravitud haigete arv, samas aga suurenes voodipäevade arv. Aktiivravis oli ravikestus 7,3 päeva, õendusabis 22,4 päeva ning voodihõive kokku oli 67% (2023. aastal olid vastavad näitajad 7,0 päeva, 24,8 päeva ja 61%).

Vastavalt tervishoiu korralduse põhimõtetele on ka Valga Haiglas suurendatud päevakirurgia osakaalu, pakkudes patsientidele kaasaegseid ja tõhusaid ravilahendusi. Päevaravis osutatud teenuste maht on aastate lõikes järjest suurenenud. 2024. aastal osutati 911 patsiendile 1 149 kirurgilist protseduuri (2023. aastal olid vastavad näitajad 819 ja 1 015). Ravitud haigete ja protseduuride arvu mõjutas eelkõige ambulatoorse uroloogia eriala ja otorinolarüngoloogia eriala vastuvõttude suurenemine ning sealt päevakirurgiasse suunamine.

Õe ja ämmaemanda iseseisvate vastuvõttude arv suurenes võrreldes eelneva perioodiga 4%. Õed osutasid iseseisvalt vastuvõtte erinevates valdkondades, sealhulgas krooniliste haiguste jälgimisel, tervisenõustamisel ning vaksineerimisel. 2024. aastal lisandus täiesti uus teenus – kliinilise toitmisravi õe iseseisev vastuvõtt. Iseseisvate vastuvõttude arvu suurenemine näitab, et patsiendid tunnevad teenuse vastu huvi ja see aitab leevendada arstide töökoormust.

Lisaks ambulatoorsetele vastuvõttudele toimuvad õdede koduviisiidid, mis tagavad teenuse parema kättesaadavuse eakatele ja liikumisraskustega patsientidele. Koduviisiitide raames pakutakse nii tervises seisundi jälgimist, krooniliste haiguste käsitlemist kui ka haavahooldust ja muid meditsiinilisi protseduure. Koduõenduse visiite tehti kokku 4 069, mida oli 1% vähem kui aasta varem.

Kiirabi

Valga Haigla on kolme kiirabibrigaadi pidaja, millest kaks asuvad Valga ja üks Tõrva linnas. 2024. aastal oli kiirabivisiitide arv 5 944, mis oli eelneva aastaga võrreldes 2% vähem. Hospitaliseeritud patsientide arv suurenes 2,6%. Haigete haiglatevaheliseks transpordiks kasutati 2024. aastal kiirabibrigaade 367 juhul (2023. aastal oli 379 juhtu). Eesti ja Läti riigi vahel sõlmitud koostööleppe raames ei teenindatud 2024. aastal väljakutseid Läti Vabariiki.

Ennetus

Valga Haigla osaleb riiklikes ennetusprojektides, viies läbi emakakaelavähisõeluuringut, noorte reproduktiivtervise alast nõustamist, alkoholitarvitamise häire ravi, tubakast loobumise nõustamist ning laste hambaravi ja ennetust. Ennetavate tervisekontrollide ja sõeluuringute osalus Valgamaal on vähenenud, mis võib olla seotud nii teadlikkuse kui ka patsientide tervisekäitumise muutustega.

Hästi on käivitunud Valga Haigla „Perekool“ raames lastearsti ja ämmaemanda loengud ning infotunnid ja seminarid, mis on mõeldud nii oma töötajatele kui kogukonna liikmetele.

Üld- ja erihooldekande teenused

Valga Haigla hooldekande osakonnas pakutakse klientidele üldhooldekodu tüüpi hooldusteenust ning erihooldekandeteenust sügava liitpuudega isikutele. Kokku pakuti aruandeaasta jooksul üldhooldekodu tüüpi hooldusteenust nii lühemal kui pikemal perioodil 89 kliendile ning erihooldekandeteenust 20 kliendile, kokku 25 861 voodipäeva. Osakonna voodihõive on püsinud väga kõrge, ületades kahel viimasel aastal 100% piiri. Üldhooldekande voodihõivet mõjutab oluliselt 1. juuli 2023 jõustunud hooldereform, mis suurendas tunduvalt inimeste huvi üldhooldekandeteenuste järele.

Töötajad

AS Valga Haiglas töötas 31.12.2024 seisuga 393 töötajat 309 ametikohal, sh 68 arsti (k.a 11 abiarsti) 31 ametikohal ja 121 õendustöötajat (k.a 14 abiõde) 111 ametikohal. Üldarstidest asusid 2024. aastal tööle 2 arsti ning õdedest alustas tööd 6 tervishoiu kõrgkoolide lõpetanud. Eriarstidest alustas tööd uroloog. Praktikabaasina oldi juhendajaks 27 tervishoiu kõrgkooli tudengile ning sisehaiguste ja EMO praktika tsükli läbisid 2 arstitudengit. Töötajate keskmine vanus on 50 aastat, sh arstide keskmine vanus on 51 ja õenduspersonalil 48 aastat (võrreldes 2023. aastaga on arstide keskmine vanus langenud 3 aasta võrra ja õdede oma suurenenud 1 aasta võrra). Töötajate keskmine tööstaaz Valga Haiglas on 12,4 aastat, sh arstidel on see 14,4 aastat ja õenduspersonalil 16 aastat.

2024. aastal moodustati Valga Haiglas ohutus- ja logistika teenistus ning IT-teenistus ja loodi kvaliteedijuhi ametikoht. Tööd alustas kommunikatsioonispetsialist, kelle põhisuund on eelkõige meditsiinitudengitele Valga Haigla populariseerimine.

Koostöös Tartu Ülikooli Kliinikumiga viidi 2024. aasta kevadel läbi töötajate rahulolu-uuring, millele laekus 99 ankeeti. Töötajate üldine rahulolu oli 88% (väga rahul oli 27% ja pigem rahul 60%), töötamist Valga Haiglas soovitaks 80% vastanutest.

Investeeringud

Töökeskonna parendamiseks investeeriti 2024. aastal töötajate töötingimustesse – remonditi ambulatoorsete vastuvõtude kabinette, avati taastusravi osakonna jõusaal, uuendati söökla sisseseade ning renoveeriti EMO töötajate puhkeruume. Samuti tehti investeeringuid Eesti Infoturbestandardi (E-ITS) alusel haigla profiili rakendamiseks ning uuendati haigla autoparki.

2024. aastal tehti märkimisväärsed investeeringuid meditsiiniseadmete uuendamiseks.

Panus keskkonnahoidu

Valga Haigla ökoloogilise jalajälje vähendamiseks paigaldati 2024. aastal hooldekodu päikesepoolsetele akendele sirmid ning võeti kasutusele paberi ja papi komprimaator. Taastusravi basseini vee kvaliteedi tagamiseks paigaldati automaatne doseerimissüsteem. 2024. aastal koguti olmejäätmeid 1 414 m³ (2023: 1 596 m³), millest liigiti (vanapaber, segapakend, biojäätmed) kogusime 19,4% (2023: 25%). Erikäitlust vajavat ravimite ja meditsiinitarvikute jäätmeid anti jäätmekäitlejale 2024. aastal üle 2 632 kg.

Selleks, et vähendada Valga Haigla teenuste osutamisega keskkonnale kaasnevat mõju, võtame jätkuvalt kasutusele uusi lähenemisi, investeerime kaasaegsesse tehnoloogiasse, mis aitab meil paremini kontrollida energia ja ressursside tarbimist, ning koolitame oma töötajaid. Meie eesmärk on pakkuda kogukonnale kvaliteetset tervishoiuteenust, kasutades seejuures jätkusuutlikke meetodeid.

Tartu kiirabi SA

Üldosa

31. detsembri 2024. aasta seisuga osutas SA Tartu Kiirabi kiirabiteenust kokku 26 kiirabi brigaadiga Tartu-, Jõgeva-, Järva-, Põlva-, Valga- ja Viljandimaal. Kolm Tartu kiirabi brigaadi on reanimobiilibrigaadid, sh üks vastsündinutele ja lastele spetsialiseerunud reanimobiilibrigaad.

Lisategevustena on Tartu Kiirabil koolituskeskus nii oma kui teiste tervishoiuteenuse osutajate töötajate ja ka elanikkonna koolitamiseks. Koolituse päriosaks on saanud Kliinilised konverentsid, mis 2024. aastal toimusid 8 korral, ja innovaatiline Deltakutse Podcast koos konspektidega. Projekti „Elupäästev esmaabi põhikooli lõpetajatele“ raames koolitati Tartu linna koolides kokku 1 212 õpilast (2023. aastal 1 184 õpilast). Samuti viidi taas läbi aktsioon „Sinu käed päästavad elu“, mille raames õpetati erinevates Eesti kohtades elustamisoskuseid hinnanguliselt enam kui 2 000 inimesele.

2024. aastal osales Tartu Kiirabi mitmete Eestis toimunud ürituste meditsiinilisel julgestamisel. Suurimad neist olid Rally Estonia, Saaremaa Rally ning Tartu Maraton. Alati on osaletud ka Eesti Kiirabi Liidu Kutsemeisterlikkuse võistlustel, mis 2024. aastal toimusid juba 8 korda ning kus Tartu Kiirabi õebrigad näitas kõrgeimat taset, saavutades 1. koha.

Ravitegevus

2024. aastal tehti Tartu Kiirabi 26 brigaadiga kokku 55 338 kiirabivisiiti, mis on 1 850 visiiti ehk 3,23% vähem kui 2023. aastal. Seega on visiitide arv olnud viimased kaks aastat langustrendis. Võrreldes 2023. aastaga on visiitide arv langenud kõikides maakondades. 2024. aastal tõusis kahe reanimobiilibrigaadi visiitide koguarv 228 visiidi võrra ehk 12,1%. Lastereanimobiili kutsete arv vähenes 2024. aastal drastiliselt seoses Kliinikumi Lastekliiniku kolimisega (772 visiiti 2023. aastal vs 60 visiiti 2024. aastal). Üle poolte visiitidest moodustavad C prioriteediga kutsed (57%) ning võrreldes eelmise aastaga on nende osakaal suurenenud. Vähenenud on B prioriteediga kutsete osakaal. A ja D prioriteediga kutsete osakaal püsib eelmise aastaga võrreldes samal tasemel. 2024. aastal hospitaliseeriti 55 338 väljakutsest 21 547 patsienti ehk 41% kõigist kutsetest. Hospitaliseerimine on olnud paari viimase aasta lõikes tõusutrendis.

2024. aastal elustasid Tartu Kiirabi kiirabibrigaadid 169 patsienti, keda on 8 rohkem kui 2023. aastal. Esmaselt edukalt elustatud ehk elustamisjärgses seisundis hospitaliseeritud patsientide arv oli 70, mis teeb 44% elustatutest. 12 patsienti hospitaliseeriti haiglasse elustades.

Patsientide rahulolu

Patsientide rahulolu küsitlus viidi läbi 2024. aastal perioodil oktoober-november. Kokku helistati 800 inimesele, kellest uuringule vastas ning küsitleti 503 inimest (63%). Patsientideks osutus 78% vastanutest, ülejäänud olid kiirabi kutsujad või lähedased. Tartu Kiirabi tööga on üldiselt rahul 95,5% vastajatest, neist rahul olid 76,9 % vastajatest (2023. aastal 81%) ning pigem rahul 18,6 % vastajatest (2023. aastal 14%). Hinnangud kiirabi sõbralikkusele, suhtlemisoskusele ja professionaalsusele on kõrgeima skoori osas pisut langenud. Samas heaks või pigem heaks hindas kiirabi professionaalsust 91% vastajatest, sõbralikuks 92% vastajatest ja head suhtlemisoskust omavaks 91% vastanutest. Osutatud ravi hindas heaks 63% vastanutest (2023. aastal 69%), pigem heaks 24% vastanutest (2023. aastal 21%) ning pigem halvaks ja halvaks 2,4% (2023. aastal 3%) vastanutest.

Peamised konsolideeritud finantssuhtarvud

Võtmenäitaja	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Käibe kasv ¹	9,4%	8,1%	10,6%	6,8%	16,7%	11,7%
Tulemi kasv ²	54,9%	-35,6%	-36,6%	45,6%	87,9%	-29%
Puhasrentaabilus ³	5,04	3,00	1,72	2,34	3,77	2,40
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja ⁴	2,33	1,92	1,63	1,28	1,52	1,57
ROA ⁵	5,6%	3,3%	2,1%	2,9%	4,6%	3,2%
ROE ⁶	7,7%	4,4%	3,0%	4,3%	7,4%	5,0%

Võtmenäitajate arvutamise valemid:

¹ (tulu ettevõtlusest aruandeaastal - tulu ettevõtlusest eelneval aruandeaastal) / tulu ettevõtlusest eelneval aruandeaastal * 100

² (aruandeaasta tulem - eelneva aruandeaasta tulem) / eelneva aruandeaasta tulem * 100

³ aruandeaasta tulem / tulu ettevõtlusest * 100

⁴ käibevara / lühiajalised kohustused

⁵ aruandeaasta tulem / varad kokku * 100

⁶ aruandeaasta tulem / netovara * 100

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

tuhandetes eurodes

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa
VARAD			
Käibevamad			
Raha	32 871	26 368	2
Nõuded ja ettemaksed	56 503	59 941	3
Varud	11 514	9 419	5
Käibevamad kokku	100 888	95 728	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	2	2	8
Nõuded ja ettemaksed	133	104	3
Kinnisvarainvesteeringud	1 971	2 040	10
Materiaalsed põhivarad	207 595	206 219	11
Immateriaalsed põhivarad	10 929	10 313	12
Põhivarad kokku	220 630	218 678	
VARAD KOKKU	321 518	314 406	
KOHUSTISED JA NETOVARA			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	5 390	5 472	15
Võlad ja ettemaksed	58 078	56 596	16
Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	838	1 096	20
Lühiajalised kohustised kokku	64 306	63 164	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	45 080	49 950	15
Võlad ja ettemaksed	6 933	6 299	16
Pikaajalised kohustised kokku	52 013	56 249	
KOHUSTISED KOKKU	116 319	119 413	
Netovara			
Emaettevõtja asutajatele kuuluv netovara			
Sihtkapital	33 773	33 773	
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	149 497	137 651	
Aruandeperioodi tulem	9 788	11 846	
Kokku emaettevõtja asutajatele kuuluv netovara	193 058	183 270	
Vähemususalus	12 141	11 723	
NETOVARA KOKKU	205 199	194 993	
KOHUSTISED JA NETOVARA KOKKU	321 518	314 406	

Konsolideeritud tulemiaruanne

tuhandetes eurodes

	2024	2023	Lisa
Annetused ja toetused	1 868	14 449	20
Tulud ettevõtlusest	425 407	381 026	21
Muud tulud	6 179	5 799	22
Kokku tulud	433 454	401 274	
Mitmesugused tegevuskulud	-118 564	-112 687	23
Tööjõukulud	-265 431	-232 919	24
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-16 640	-15 322	10,11,12
Muud kulud	-22 230	-25 339	25
Kokku kulud	-422 865	-386 267	
Põhitegevuse tulem	10 589	15 007	
Intressikulud	-2 298	-1 916	26
Muud finantstulud ja -kulud	1 915	1 277	26
Aruandeaasta tulem	10 206	14 368	
Emaettevõtte osa tulemist	9 788	11 846	
Vähemusosaluse osa tulemist	418	2 522	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne
tuhandetes eurodes

	2024	2023	Lisa
Rahavood majandustegevusest			
Põhitegevuse tulem	10 589	15 007	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	16 640	15 332	10,11,12
Kasum põhivarade müügist	-27	-81	22
Tuludesse kantud sihtfinantseerimine	-1 868	-14 449	20
Muud mitterahalised tehingud põhivaradega	-221	-1 044	20
Eraldiste moodustamine	2 001	2 049	19
Muud mitterahalised tehingud	-77	-15	
Nõuete ja ettemaksete muutus	-2 649	-24 592	
Varude muutus	-2 095	-804	
Kohustiste ja ettemaksete muutus	1 230	2 845	
Makstud intressid	-2 480	-1 333	
Sihtotstarbelised laekumised	1 331	1 765	20
Rahavood majandustegevusest kokku	22 374	-5 330	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekumised põhivarade sihtfinantseerimisest	6 158	9 680	20
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-18 692	-46 391	
Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	49	87	
Laekunud intressid	1 709	1 153	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-10 776	-35 471	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	400	36 200	
Saadud laenude tagasimaksed	-5 260	-3 907	
Kapitalirendi tagasimaksed	-235	-245	
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-5 095	32 048	
Rahavood kokku	6 503	-8 753	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	26 368	35 121	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	6 503	-8 753	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	32 871	26 368	2

Konsolideeritud netovara aruanne

tuhandetes eurodes

	Sihtkapital	Akumuleeritud tulem	Vähemusosalus	Kokku netovara
Saldo 31.12.2022	33 773	137 651	9 201	180 625
Aruandeaasta tulem	0	11 846	2 522	14 368
Saldo 31.12.2023	33 773	149 497	11 723	194 993
Aruandeaasta tulem	0	9 788	418	10 206
Saldo 31.12.2024	33 773	159 285	12 141	205 199

Lisad lehekülgedel 90 kuni 121 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Tartu Ülikooli Kliinikumi 2024. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standardiga. Eesti Finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendab avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhend. Juhendis kirjeldatud arvestusmeetodid tulenevad raamatupidamise seadusest ja Raamatupidamise Toimkonna juhenditest, samuti rahvusvahelistest avaliku sektori raamatupidamise standarditest.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevas arvestuspõhimõtetes.

Konsolideeritud tulemiaruaande koostamisel on lähtutud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud tulemiaruaande skeemist nr. 1.

Majandusaasta algas 1. jaanuaril 2024 ja lõppes 31. detsembril 2024. konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid aruandekuupäeva 31.12.2024 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Aruandekuupäeva järgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

2024. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad Sihtasutuse Tartu Ülikooli Kliinikum (emaettevõtte) ja tema tütarettevõtjate AS Põlva Haigla, SA Tartu Kiirabi, AS Lõuna-Eesti Haigla, sh AS Lõuna-Eesti Haigla tütarettevõtjate – OÜ Metsakohvik, OÜ Pesuring – ja AS Valga Haigla finantsnäitajad (edaspidi koos nimetatud Kliinikumi kontsern). Informatsioon tütarettevõtjate kohta on toodud lisas 8.

Konsolideeritud aruande koostamine

2024. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad SA Tartu Ülikooli Kliinikumi (emaettevõtte) ning tema tütarettevõtjate AS Lõuna-Eesti Haigla, SA Tartu Kiirabi, AS Valga Haigla ja AS Põlva Haigla finantsnäitajad.

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtte kontrolli all olevate tütarettevõtjate finantsnäitajad. Ema- ja tütarettevõtjate vaheliste tehingute tulemusena tekkinud nõuded, kohustised, tulud, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on konsolideeritud aastaaruandest elimineeritud. Vajadusel on tütarettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks Kliinikumi kontserni arvestuspõhimõtetele.

Vähemusomanike osa tütarettevõtjate tulemuses ja omakapitalis on konsolideeritud tulemiaruaandes näidatud eraldi kirjel ja konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist.

Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjaks loetakse ettevõtet, mille üle on Kliinikumi kontsernil kontroll. Tütarettevõtja loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui Kliinikumi kontsern omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtja hääleõiguslikest

aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtja tegevus- ja finantspoliitikat.

Tütarettevõtja definitsioonile vastavad ka mitteäriühingud (sihtasutused). Kui Kliinikumi kontsern omab sihtasutuses valitsevat mõju (üldjuhul üle 50% hääleõigusest), kajastatakse osalust 100%-na.

Sidusettevõtjad

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle Kliinikumi kontsern omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui Kliinikumi kontsern omab ettevõttes 20–50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Kui Kliinikumi kontsern omab sihtasutuses olulist mõju (üldjuhul 20–50% hääleõigusest), osalust ega finantsinvesteeringut bilansis ei kajastata. Sissemaksed osaluse objekti sihtkapitali kajastatakse antud toetuse kuluna.

Äriühendused ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel

Ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel toimunud äriühendusi kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil, mille kohaselt kajastatakse omandatud osalus teises ettevõttes omandatud netovara bilansilises väärtuses (s.t nagu omandatud varad ja kohustised olid kajastatud omandatud ettevõtte bilansis) ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara bilansilise väärtuse vahe kajastatakse omandava ettevõtte omakapitali vähenemise või suurenemisena.

Osalused sihtasutustes

Osalusi valitseva ja olulise mõju all olevates üksustes (sihtasutustes) kajastatakse järgmiselt:

- Kui Kliinikumi kontserni üksus omab sihtasutuse valitsevat mõju (üldjuhul üle 50% hääleõigusest), kajastatakse osalust 100%-na;
- Kui Kliinikumi kontsern omab sihtasutuses olulist mõju (üldjuhul 20–50% hääleõigusest), osalust ega ka finantsinvesteeringut bilansis ei kajastata (sissemaksed osaluse objekti sihtkapitali kajastatakse antud toetuse kuluna).

Kontrolli ja olulise mõju määramisel sihtasutustes arvestatakse ka asjaolu, kas Kliinikumi kontsernile lähivad üle sihtasutuse varad selle likvideerimisel.

Kliinikumi kontsern omab valitsevat mõju (üle 50% hääleõigusest) Sihtasutuses Tartu Kiirabi (vt lisa 8). Kliinikumi kontsern osaleb nelja asutatud sihtasutuse tegevuses sihtasutuste nõukogude kaudu, nimetades nendesse oma esindaja(d).

Kliinikum on asutajaliige järgmistes sihtasutustes:

- Sihtasutus Ida-Viru Keskhaigla
- Sihtasutus Bengt Björkstén Fond
- Sihtasutus Eesti Agrenska Fond
- Sihtasutus Eesti Tervishoiu Pildipank

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldatakse konsolideeritava üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded: bilanss, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne ja netovara muutuste aruanne. Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Emaettevõtte konsolideerimata aruannetes, mis on esitatud käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aruande lisadena, on investeeringud tütarettevõtjatesse kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantsvarad

Kliinikumi kontsernil on järgmised finantsvarad: raha ja ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, ning pikaajalised finantsinvesteeringud.

Raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjatele ja muud nõuded (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuv summas. Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, sisemise intressimäära meetodit kasutades.

Pikaajaliste finantsinvesteeringutena (muude pikaajaliste investeeringutena aktsiatesse ja väärtpaberitesse ning pikaajaliste nõuetena) kajastatakse väärtpabereid (aktsiad, võlakirjad, obligatsioonid, fondi osakud jne.), mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul (v.a investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse).

Igal aruandekuupäeval hinnatakse, kas esineb vara väärtuse võimalikule langusele viitavaid asjaolusid. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, hinnatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (näiteks nõuded ja lunastustähtajani hoitavad võlakirjad) alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga).

Juhul, kui eelnevalt alla hinnatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam

1. finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtusest ja
2. bilansilisest jääkväärtusest korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud. Allahindluste tühistamisi kajastatakse tulemiaruanDES.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruanDES kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke ja kuni 3-kuulisi deposiite.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised.

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale euro (s.o Kliinikumi kontserni arvestusvaluuta).

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Kõik välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustised (rahas tasutavad nõuded ja laenud) on ümber hinnatud eurodesse aruandekuupäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid on kajastatud tulemiaruanDES perioodi tulu ja kuluna. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustisi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad), aruandekuupäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi alusel.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse Kliinikumi kontserni tavapärase majandustegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (s.t vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas.

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma on vahe nende nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse tulemiaruanDES mitmesuguste tegevuskuludena.

Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, muud lühiajalised nõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas.

Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, sisemise intressimäära meetodit kasutades.

Tekkepõhine nõue lõpetamata haigusjuhtude tulude kajastamisel aastavahetusel näidatakse grupis "Nõuded ja ettemaksed" eraldi real.

Varud

Varud on varad, mida hoitakse müügiks Kliinikumi kontserni tavapärase majandustegevuse käigus, mida parajasti toodetakse müügiks tavapärase majandustegevuse käigus ja materjalid ja tarvikud, mida tarbitakse tootmisprotsessis või teenuste osutamisel.

Varudeks on tooraine ja materjal, ostetud kaubad müügiks ja ettemaksed hankijatele varude eest.

Vastutaval hoiul olevate tervishoiualase hädaolukorra ravimite, riigi ortopeediavaru ja tuberkuloosiravimite varu kohta peetakse arvestust bilansiväliselt.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varud on algselt võetud arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid.

Kuna Kliinikumi kontsern kuulub avalikku sektorisse, siis on lähtutud avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse erisustest varude arvestamisel. Tulenevalt avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendi jõustumisest 1. jaanuaril 2004 on varude soetamisel tasutud käibemaks ja muud tagastamisele mittekuuluvad maksud kajastatud soetamishetkel kuluna ning seda ei kajastata varude soetusmaksumuse koosseisus.

Varude soetusmaksumuse kuludesse kandmisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuks loetakse ainult selliseid kinnisvaraobjekte (maa, hoone, hoone osa), mida renditakse välja avalikku sektorisse mittekuuluvale üksusele renditulu teenimise eesmärgil või hoitakse turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida ei kasutata oma põhitegevuses.

Mõningaid kinnisvaraobjekte (maa, hoone) kasutatakse peamiselt enda majandustegevuses, kuid ebaolulises osas ka renditulu teenimise eesmärgil. Need kinnisvaraobjektid ei ole eraldi võõrandatavad, mistõttu kajastatakse kogu objekti materiaalse põhivarana.

Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid, ilma milleta ei oleks ostutehing tõenäoliselt aset leidnud. Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalsete põhivarade soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalsete põhivarade mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes. Juhul, kui kinnisvarainvesteeringu objektil vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele ning asendatava komponendi jääkmaksumus kantakse bilansist maha.

Kinnisvarainvesteeringute amortisatsioonikulu ja kahjumeid väärtuse langusest kajastatakse tulemiaruanDES analoogiliselt materiaalsete põhivarade amortisatsioonikuluga ning kulumit arvestatakse lineaarse meetodi järgi, rakendades 2 - 5% amortisatsioonimäära aastas.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine bilansis lõpetatakse objekti võõrandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud tulem kajastatakse lõpetamise perioodi tulemiaruanDES muude tulude või muude kulude real.

Kui kinnisvaraobjekti kasutamise eesmärk muutub, klassifitseeritakse vara bilansis ümber.

Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objekti suhtes selle vararühma arvestuspõhimõtteid, kuhu objekt on üle kantud.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalsed põhivarad

Materiaalsete põhivaradena on bilansis kajastatud Kliinikumi kontserni enda majandustegevuses kasutatavaid varasid, mille hinnanguline kasutusiga on rohkem kui üks aasta ja soetusmaksumus ületab 10 000 eurot ühiku kohta.

Varad, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 10 000 euro, kantakse kuludesse, kuludesse kantud väheväärtusliku inventari üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud varade viimiseks nende tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalseid põhivaraSId kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalsete põhivarade arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaradega. Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalsete põhivarade soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalsete põhivarade mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Parenduste käigus asendatud komponent eemaldatakse bilansist. Uuele komponendile määratakse eluiga lähtuvalt tema kasulikust elueast, kuid mis ei ole põhiobjekti elueast pikem.

Kuna Kliinikumi kontsern kuulub avalikku sektorisse, siis on lähtutud põhivarade osas avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse erisustest põhivarade arvestamisel. Tulenevalt avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendist ei ole avaliku sektori üksusel lubatud kapitaliseerida materiaalse ja immateriaalse põhivarade maksumusse käibemaksu ja muid mittetagastatavaid makse ning lõive (välja arvatud tööjõukuludelt arvestatud maksud), mistõttu on materiaalse põhivarade soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeest. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Piiramata kasutuseaga objekte (maa ja püsiva väärtusega kunstiteosed) ei amortiseerita.

Kasulik eluiga põhivarade gruppide lõikes		Kasulik eluiga põhivarade gruppide lõikes	
Hooned ja ehitused	5–60 aastat	Transpordivahendid	5–25 aastat
Masinad ja seadmed	2–25 aastat	Arvutustehnika	2–7 aastat
Majandusinventar ja bürooseadmed	5–25 aastat		

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgile ning lõpetatakse, kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkväärtust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Igal aruandekuupäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade ning lõppväärtuse põhjendatust.

Laenukasutuse kulutusi (intressid), mis on seotud materiaalse põhivarade ehitusega, põhivarade soetusmaksumuses ei kajastata.

Materiaalse põhivarade kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Tulem, mis on tekkinud materiaalse põhivarade kajastamise lõpetamisest, kajastatakse tulemiaruanDES muude tulude või muude kulude real.

Immateriaalsed põhivarad

Immateriaalse põhivaradena kajastatakse füüsilise substanttsita vara kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 10 000 eurost. Immateriaalsed põhivarad võetakse algelt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Arvele võtmise järel kajastatakse immateriaalseid põhivaraS nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalse põhivarade soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud on kajastatud soetamishetkel kuluna.

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt ja lähtutakse vara kasulikust elueast. Igal bilansipäeval hinnatakse vara amortisatsiooniperioodide ning -meetodi põhjendatust.

Litsentsid ja tarkvara

Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, ettevõtte poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest saadakse tulevast majanduslikku kasu pikema aja kui ühe aasta jooksul. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse tulemiaruanDES kuludena. Litsentside ja arvutitarkvara kulud amortiseeritakse hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on 5–20 aastat.

Varade väärtuse langus

Kliinikumi kontsern kui avaliku sektori üksus ei tee avaliku teenuse osutamiseks vajalike põhivarade puhul kaetava väärtuse teste ega kajasta varade väärtuse langust kaetavale väärtusele, välja arvatud juhul, kui vara väärtus langes selle hävimisel või muul põhjusel osaliselt või täielikult.

Muudel juhtudel hinnatakse igal aruandekuupäeval piiramata kasutusega materiaalsete põhivarade ja amortiseeritavate varade puhul vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist.

Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kulu kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust, kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada.

Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel aruandekuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta tulemiaruanDES põhivarade allahindluse kulude vähendamisena.

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kliinikumi kontsern kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses juhul, kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks (põhiosa tagasimakse). Finantskulu jaotub kogu rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustise jääkväärtuse suhtes sama.

Kapitalirendi tingimustel renditud vara amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaradega, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tulemiaruanDES kuluna.

Kliinikumi kontsern kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt põhivaradega. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimispõhimõtetest. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates aruandekuupäevast; või Kliinikumi kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva. Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul aruandekuupäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustisi, mida laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustisi, mis on avaldunud enne aruandekuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad.

Eraldiste kajastamisel bilansis lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajaliku summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt aruandekuupäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustise rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolele.

Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustised, mille realiseerumine ei ole tõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Annetused ja toetused

Toetustena kajastatakse saadud vahendeid (saadud toetused), mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid, ning antud vahendeid (antud, vahendatud toetused), mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid. Toetuste kajastamisel lähtutakse avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendis toodud põhimõtetest.

Toetused jaotatakse järgmisteks liikideks:

- sihtfinantseerimine – teatud projektipõhisel sihtotstarbel saadud ja antud toetused, mille puhul määratakse selle eesmärk koos mõõdikutega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi;
- tegevustoetused – antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest.

Sihtfinantseerimise liigid on:

- kodumaine sihtfinantseerimine;
- välismaine sihtfinantseerimine.

Kodumaine sihtfinantseerimine on residentidelt, sh teistelt avaliku sektori üksustelt saadud sihtfinantseerimine (välja arvatud nende kaudu vahendatud välismaine sihtfinantseerimine).

Välismaine sihtfinantseerimine on mitteresidentidelt, sealhulgas rahvusvahelistelt organisatsioonidelt, saadud sihtfinantseerimine.

Sihtfinantseerimist kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvele võtmise kuupäeval. Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivarade soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Tegevustoetus kajastatakse tuluna raha laekumisel.

Kui toetuse andja või vahendaja annab toetust kulude lihtsustatud hüvitamisviiside alusel (standardiseeritud ühikuhinnad), ilma nende kohta kuludokumente nõudmata, kajastatakse sihtfinantseerimise tulu aruandeperioodil.

Sihtfinantseerimise kajastamisel eristatakse tegevuskulude ja põhivarade sihtfinantseerimist.

Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Põhivarade sihtfinantseerimise põhitingimuseks on, et Kliinikumi kontsern toetuse saajana peab ostma, ehitama või muul viisil soetama teatud põhivarad.

Sihtfinantseerimist põhivarade soetamiseks kajastatakse tuluna toetuse saamise tekkepõhisel momendil, st põhivarade soetamise perioodis. Sihtfinantseerimise arvel soetatud põhivarade soetusmaksumus kajastatakse vastavalt põhivaraobjekti kuuluvusele kas materiaalse või immateriaalse põhivarana.

Kui sihtfinantseerimisega seotud kulutused on tehtud või põhivara soetatud ja puudub sisuline toetuse laekumata jäämise risk, kuid toetus on veel laekumata, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna ja nõudena. Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud või põhivarad soetatud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena bilansikirjel "Võlad ja ettemaksed" saadud ettemaksetena.

Mitterahalise sihtfinantseerimise korral eristatakse:

- sihtfinantseerimist kolme osapoollega seotud tehingus, kui toetuse andja või vahendaja kannab raha üle otse kaupade või teenuste tarnijale, kellelt Kliinikumi kontsern toetuse saajana kaupu või teenuseid saab;
- sihtfinantseerimist, mille korral toetuse andja annab Kliinikumi kontsernile toetuse saajana üle kaupu või teenuseid ning millega ei kaasne otseselt nende müük tarnija poolt.

Kui mitterahaline sihtfinantseerimine seisneb selles, et toetuse andja või vahendaja kannab raha otse toetuse saaja tarnijale, võetakse sihtfinantseerimine arvele toetuse andja või vahendaja teatise alusel nii, nagu see toimuks siis, kui raha liiguks läbi toetuse saaja tarnijale (välja arvatud pangakonto liikumise kajastamine, selle asemel sulgeb toetuse saaja maksepäeval võla tarnijale ja nõude toetuse andjale või vahendajale või saadud ettemakse toetuse andjalt või vahendajalt).

Mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglases väärtuses. Teiselt avaliku sektori üksuselt mitterahalise sihtfinantseerimisena saadud põhivarad kajastatakse õiglases väärtuses või kui see ei ole teada, üleandja poolt näidatud jääkväärtuses. Kui selgub, et kõik toetuse saamise tingimused ei ole täidetud ning Kliinikumi kontsern toetuse vahendajana või saajana vastutab toetuse andja ees saajapoolsete lepingutingimuste täitmise ja raha sihipärase kasutamise eest, kajastatakse lepingu rikkumise selgumisel tagasinõue toetuse saaja vastu ja/või tagasimaksekohustus toetuse andja ees. Ühtlasi vähendatakse saadud toetuste tulu ja/või antud toetuste kulu.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Kliinikumi kontserni põhitegevusega seotud tulude arvestuspõhimõtted on järgmised.

▪ Tervishoiuteenused

Tulu tervishoiuteenuste müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest bilansipäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (s.o tehinguga seotud tulusid ja kulusid) on võimalik usaldusväärselt prognoosida ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Teenuse osutamisest saadavad tulud kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulud.

Kui teenuse osutamist hõlmava tehingu või projekti lõpptulemust ei ole võimalik usaldusväärselt prognoosida, kuid on tõenäoline, et Kliinikumi kontsern suudab katta vähemalt teenusega seotud kulud, on tulu kajastatud ainult tegelike lepingu täitmise seotud kulude ulatuses. Juhul kui ei ole tõenäoline, et Kliinikumi kontsern suudab tagasi teenida vähemalt teenusega seotud kulud, tulu teenuse osutamisest ei kajastata. Kui on tõenäoline, et teenuse osutamisega kaasnevad kogukulud ületavad teenuse osutamisest saadava tulu, siis kajastatakse oodatav kahjum täies ulatuses kohe.

Aruandeaasta müügitulu korrigeeritakse vastavalt aruandekuupäeval lõpetamata haigusjuhtude jääkide muutusele võrrelduna eelmisel aruandekuupäeval lõpetamata haigusjuhtude jäägiga.

Juhtkonna hinnangu aluseks on ravijuhtude väljavõtte raviarvestusprogrammist. Kuna raviarvestusprogrammi piirangu tõttu on võimalik saada infot poolelioleva teenuse kohta ainult nende ravijuhtude kohta, mis on väljavõtte võtmise hetkeks lõpetatud, võetakse väljavõtte võimalikult hilise kuupäevaga. Tekkepõhine nõue lõpetamata haigusjuhtude eest on kajastatud kirjel ostjatelt laekumata arved lisas 4

▪ Koolitusteenused

Ühekordse koolituse puhul kajastatakse tulu antud toimingu teostamise järel. Juhul kui koolitust osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, kajastatakse koolitusteenust tuluna lineaarselt lepingus ettenähtud koolitusperioodi jooksul.

▪ Ravimiuuringuteenus

Tulu ravimiuuringutest kajastatakse lähtudes teenuse valmidusastmest.

- Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse vara sisemist intressimäära kasutades, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

Seotud osapooled

Seotud osapooltena on käesolevas aruandes käsitletud:

- Kliinikumi kontserni sidusettevõtteid;
- mittetulundusühinguid, mis ei kuulu Kliinikumi konsolideerimisgruppi, kuid milles Kliinikumi kontsern omab olulist mõju;
- sihtasutusi, mille üks asutajatest on Kliinikumi kontsern;
- Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmeid, allkirjastamisõigust omavaid isikuid, ning nende valitseva või olulise mõju all olevaid sihtasutusi, mittetulundusühinguid ja äriühinguid;
- Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum tütar-ettevõtjate juhatuse liikmeid ning nende valitseva või olulise mõju all olevaid sihtasutusi, mittetulundusühinguid ja äriühinguid;
- Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete ja tütar-ettevõtjate juhatuse liikmete pereliikmeid, kelleks loetakse abikaasa, elukaaslane ja laps, ning nende valitseva või olulise mõju all olevaid sihtasutusi, mittetulundusühinguid ja äriühinguid.

Alates 1. jaanuarist 2015 algavate aruandeperioodide kohta koostatavates raamatupidamise aasta-aruannetes avalikustatakse informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või aruandekohustuslase sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele. Mitteturutingimustel, õigusaktidele või aruandekohustuslase sisedokumentide üldistele nõuetele mittevastavaid tehinguid 2023. ja 2024. aastal ei olnud.

Lisa 2. Raha

tuhandetes eurodes

	31.12.2024	31.12.2023
Sularaha kassas	80	78
Arvelduskontod	32 791	26 290
Raha ja raha ekvivalendid kokku	32 871	26 368

2024.a. oli pangaintressitulu kokku 1 826 tuhat eurot, üleöödeposiidi intrssimäär oli vahemikus 0,01 - 3,9 %

2023.a. oli pangaintressitulu kokku 1 221 tuhat eurot, üleöödeposiidi intrssimäär oli vahemikus 0,01 - 4,95 %

Vabu rahalisi vahendeid deponeeritakse tähtajaliselt 1-7 kuud ja igapäevaselt üleöödeposiiti.

Täiendav info intressitulude kohta lisas 26.

Lisa 3. Nõuded ja ettemaksed

tuhandetes eurodes

	31.12.2024	Jaotus ülejäänud tähtaja järgi		Lisa
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	29 445	29 445	0	4
Ostjatelt laekumata arved	29 683	29 683	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-238	-238	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	82	82	0	6
Muud nõuded	25 800	25 800	0	9
Ettemaksed	1 309	1 176	133	
Tulevaste perioodide kulud	1 309	1 176	133	
Nõuded ja ettemaksed kokku	56 636	56 503	133	

	31.12.2023	Jaotus ülejäänud tähtaja järgi		Lisa
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	26 983	26 983	0	4
Ostjatelt laekumata arved	27 176	27 176	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-193	-193	0	4
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	170	170	0	6
Muud nõuded	32 026	32 026	0	9
Ettemaksed	866	762	104	
Tulevaste perioodide kulud	866	762	104	
Nõuded ja ettemaksed kokku	60 045	59 941	104	

Lisa 4. Nõuded ostjate vastu

tuhandetes eurodes

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa
Ostjatelt laekumata arved	29 683	27 176	3
Ostjatelt laekumata arved	23 694	21 717	
Tekkepõhine nõue lõpetamata haigusjuhtude eest	5 989	5 459	
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-238	-193	3
Kokku nõuded ostjate vastu	29 445	26 983	

Ebatõenäoliselt laekuvad arved	2024	2023
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi alguses	-193	-711
Laekunud ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	9	570
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	-75	-74
Lootusetuks tunnistatud nõuded	21	22
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi lõpus	-238	-193

Lisa 5. Varud

tuhandetes eurodes

	31.12.2024	31.12.2023
Tooraine ja materjal	11 350	9 309
Tooraine ja materjal	11 178	8 669
Tervishoiu hädaolukorra meditsiiniliste materjalide varud	172	640
Müügiks ostetud kaubad	88	54
Ettemaksed varude eest	76	56
Kokku varud	11 514	9 419

Seisuga 31.12.2024 on tooraine ja materjalide varude hulgas ravimeid, sidumisvahendeid ja muud meditsiinilist materjali summas 10 675 tuhat eurot (seisuga 31.12.2023 summas 8 162 tuhat eurot), tervishoiu hädaolukorra meditsiiniliste materjalide varu summas 172 tuhat eurot (seisuga 31.12.2023 summas 640 tuhat eurot).

Seisuga 31.12.2024 koosnevad ülejäänud tooraine ja materjalivarud summas 503 tuhat eurot toiduainete varudest ja muude majandusmaterjalide varudest (seisuga 31.12.2023 summas 506 tuhat eurot).

Sihtasutusel Tartu Ülikooli Kliinikum on vastutaval hoiul tervishoiualase hädaolukorra ravimi varu summas 734 tuhat eurot (seisuga 31.12.2023 summas 820 tuhat eurot), riigi ortopeediavaru summas 870 tuhat eurot (seisuga 31.12.2023 summas 870 tuhat eurot) ja Tervise Arengu Instituudi tuberkuloosiravimite varu summas 401 tuhat eurot (seisuga 31.12.2023 summas 186 tuhat eurot).

Lisa 6. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

tuhandetes eurodes

	31.12.2024		31.12.2023		Lisa
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg	
Käibemaks	0	278	0	327	
Üksikisiku tulumaks	0	3 506	0	3 200	
Erisoodustuse tulumaks	0	44	0	39	
Sotsiaalmaks	0	6 054	0	5 535	
Kohustuslik kogumispension	0	228	0	210	
Töötuskindlustusmaksed	0	415	0	378	
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	1	0	4	
Ettemaksukonto jääk	82	0	170	0	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	82	10 526	170	9 693	3;16

Lisa 7. Investeeringud sidusettevõtjatesse

Kliinikumi poolt asutatud sihtasutused :

1. Sihtasutus Ida-Viru Keskhaigla
2. Sihtasutus Eesti Agrenska Fond
3. Sihtasutus Eesti Tervishoiu Pildipank
4. Bengt Björksten Fond

Kõik Kliinikumi asutatud sihtasutused asuvad Eestis.

Kliinikum omab olulist mõju (üldjuhul 20%-50% hääleõigust):

1. SA Bengt Björksten Fond (100% hääleõigust), põhitegevusala - edendada ja toetada teaduslikke uuringuid ning anda välja stipendiume, mis on seotud laste allergia või laste mikrobioloogilise ökoloogia uuringute teostamisega. Kliinikumil puudub fondi üle valitsev mõju.
2. SA Ida-Viru Keskhaigla (50% hääleõigust), põhitegevusala - kõrgetasemelise arstiabi andmine ning meditsiini- ja tervishoiualane arendustöö Ida-Viru tervishoiupiirkonnas;
3. SA Eesti Agrenska Fond (40% hääleõigust); põhitegevusala - haiguse või trauma tõttu puude omandanud lastele ja nende vanematele ning lähedastele vajaliku elukvaliteedi tagamine;
4. SA Eesti Tervishoiu Pildipank (50% osalust), põhitegevusala - tervishoiuteenuste osutamisel vajalike diagnostiliste piltide arhiveerimine ja kuvamine.

Kuna Kliinikum omab eelpoolnimetatud sihtasutustes olulist mõju, osalust bilansis ei ole kajastatud (sissemaksed sihtkapitali on kajastatud antud toetuse kuluna).

Lisa 8. Finantsinvesteeringud

tuhandetes eurodes

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon				Osaluse määr %	
Registrikood	Nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	31.12.2024	31.12.2023
90007141	SA Tartu Kiirabi	Eesti	kiirabiteenuse osutamine	100	100
10833853	AS Lõuna-Eesti Haigla	Eesti	tervishoiuteenuse osutamine	51	51
11285842	OÜ Pesuring*	Eesti	pesu pesemine	51	51
11005420	OÜ Metsakohvik*	Eesti	toitlustamine	51	51
10351752	AS Valga Haigla	Eesti	tervishoiuteenuse osutamine	51	51
10050157	AS Põlva Haigla	Eesti	tervishoiuteenuse osutamine	51	51

*osaluse mõju läbi tütarühingu

Omandatud osalused	Omandatud osaluse määr %	Omandamise kuupäev	Omandatud osaluse soetusmaksumus
Tütarettevõtja nimetus			
AS Lõuna-Eesti Haigla	51	28.02.2014	2 025
SA Tartu Kiirabi	100	28.05.2001	810
AS Valga Haigla	51	20.12.2016	1 028
AS Põlva Haigla	51	10.01.2018	809
Kokku			4 672

Pikaajalised finantsinvesteeringud	31.12.2024	31.12.2023
Aktsiad ja osad	2	2
Kokku pikaajalised finantsinvesteeringud	2	2

Kliinikum omab 3100 Celvia CC AS (endine AS Tervisetehnoloogiate Arenduskeskus) aktsiat.

Pikaajaline finantsinvesteering on kajastatud soetusmaksumuses.

Lisa 9. Muud nõuded

tuhandetes eurodes

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa
Viitlaekumised	210	179	
Laekumata sihtfinantseerimine	590	6 847	20
Lühiajalised deposiidid	25 000	25 000	
Kokku	25 800	32 026	

Lühiajalise deposiitide intressimäär on 3,45-3,7 % aastas ja tähtajad aprillis 2025.

Lisa 10. Kinnisvarainvesteeringud

tuhandetes eurodes

	Maa	Ehitised	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2022	9	2 523	2 532
Akumuleeritud kulum	0	-423	-423
Jääkmaksumus 31.12.2022	9	2 238	2 109
Amortisatsioonikulu	0	-69	-69
Soetusmaksumus 31.12.2023	9	2 523	2 532
Akumuleeritud kulum	0	-492	-492
Jääkmaksumus 31.12.2023	9	2 031	2 040
Amortisatsioonikulu	0	-69	-69
Soetusmaksumus 31.12.2024	9	2 523	2 532
Akumuleeritud kulum	0	-561	-561
Jääkmaksumus 31.12.2024	9	1 962	1 971

	2024	2023
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	123	121
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	76	79

Lisa 11. Materiaalsed põhivarad

tuhandetes eurodes

Põhivara rühm	Maa	Ehitised ja rajatised	Masinad ja seadmed				Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata projektid ja ettemaksed			Kokku
			Transpordi vahendid	Arvutid ja arvuti-süsteemid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed kokku		Lõpetamata projektid	Ettemaksed	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
Saldo 31.12.2023											
Soetusmaksumus	1 562	244 300	5 978	3 030	101 344	110 352	2 491	9 635	27	9 662	368 367
Arvestatud kulum	0	-95 513	-3 416	-2 624	-59 268	-65 308	-1 328	0	0	0	-162 149
Jääkmaksumus	1 562	148 787	2 562	406	42 076	45 044	1 163	9 635	27	9 662	206 218
2024 a. toimunud muutused											
Ostud ja parendused	0	366	849	372	7 160	8 381	350	7 194	392	7 586	16 683
Tasuta saadud	0	0	0	0	131	131	0	0	0	0	131
Amortisatsiooni-kulu	0	-6 483	-635	-125	-7 449	-8 209	-246	0	0	0	-14 938
Mahakandmised (jääkmaksumuses)	0	-85	0	0	-154	-154	-5	0	0	0	-244
Müügid (jääkmaksumuses)	0	0	-27	0	0	-27	0	0	0	0	-27
Ümberliigitamised	0	10 342	0	0	2 877	2 877	106	-12 921	-405	-13 326	-1
Muud muutused	0	0	0	0	-25	-25	121	-159	0	-159	-63
Saldo 31.12.2024											
Soetusmaksumus	1 562	254 925	6 498	2 767	108 675	117 940	2 913	3 749	14	3 763	381 103
Arvestatud kulum	0	-101 996	-3 749	-2 114	-64 104	-69 967	-1 545	0	0	0	-173 508
Jääkmaksumus	1 562	152 929	2 749	653	44 571	47 973	1 368	3 749	14	3 763	207 595

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna	2024	2023
Ehitised ja rajatised	0	40
Masinaid ja seadmed	49	47
Transpordivahendid	49	26
Muud masinaid ja seadmed	0	21
Kokku	49	87

Lisa 12. Immateriaalsed põhivarad

tuhandetes eurodes

	Tarkvara	Serverite litsentsid	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2022				
Soetusmaksumus	17 472	221	126	17 819
Akumuleeritud kulum	-9 187	-196	0	-9 383
Jääkmaksumus	8 285	25	126	8 436
2023.a. toimunud muutused				
Ostud ja parendused	2 495	0	376	2 871
Tasuta saadud	202	0	0	202
Amortisatsioonikulu	-1 187	-7	0	-1 194
Ümberklassifitseerimine ettemaksetest	502	0	-502	0
Saldo seisuga 31.12.2023				
Soetusmaksumus	20 640	221	0	20 861
Akumuleeritud kulum	-10 345	-203	0	-10 548
Jääkmaksumus	10 295	18	0	10 313
2024.a. toimunud muutused				
Ostud ja parendused	1 887	0	90	1 977
Amortisatsioonikulu	-1 382	-7	0	-1 389
Ümberklassifitseerimine ettemaksetest	28	0	0	28
Saldo seisuga 31.12.2024				
Soetusmaksumus	22 555	221	90	22 866
Akumuleeritud kulum	-11 727	-210	0	-11 937
Jääkmaksumus	10 828	11	90	10 929

Lisa 13. Kapitalirendi kohustised

tuhandetes eurodes

	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi				Intressimäär	Alus- valuuta	Lõpp- tähtaeg
	31.12.2024	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Masinad ja seadmed	103	51	52	0	0,86%+6 kuu Euribor	EUR	2026
Masinad ja seadmed	122	24	98	0	1,6%	EUR	2026
Masinad ja seadmed	112	65	47	0	3,5%	EUR	2026
Masinad ja seadmed	91	36	55	0	1,7%+6 kuu Euribor	EUR	2027
Masinad ja seadmed	12	2	10	0	3,5%	EUR	2030
Transpordivahendid	26	26	0	0	2,19%+6 kuu Euribor	EUR	2025
Transpordivahendid	20	7	13	0	1,72%+6 kuu Euribor	EUR	2027
Kokku	486	211	275	0			

	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi				Intressimäär	Alus- valuuta	Lõpp- tähtaeg
	31.12.2023	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Masinad ja seadmed	142	50	92	0	0,86%+6 kuu Euribor	EUR	2026
Masinad ja seadmed	45	45	0	0	1,3%+6 kuu Euribor	EUR	2024
Masinad ja seadmed	146	24	122	0	1,6%	EUR	2026
Masinad ja seadmed	14	2	9	3	3,5%	EUR	2030
Masinad ja seadmed	166	64	102	0	3,5%	EUR	2026
Transpordivahendid	64	40	24	0	2,19%+6 kuu Euribor	EUR	2025
Kokku	577	225	349	3			

Renditud vara bilansiline jääkmaksumus	31.12.2024	31.12.2023
Masinad ja seadmed	852	890
Muud varad	43	58
Kokku	895	948

Lisa 14. Kasutusrent

tuhandetes eurodes

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2024	2023	Lisa
Kasutusrenditulu	1 274	1 177	22
Järgmiste perioodide renditulu mittekatkevatest lepingutest	31.12.2024	31.12.2023	
12 kuu jooksul	1 313	1 177	
Rendile antud varade bilansiline jääkmaksumus			
Kinnisvarainvesteeringud	1 947	2 015	
Muud varad	7 382	7 372	
Kokku	9 329	9 387	

Toodud andmed sisaldavad nii kinnisvarainvesteeringute kui ka materiaalse põhivara renditulu. Rendile antud muude varade puhul kajastatakse hoonete jääkmaksmusi, mida osaliselt kasutatakse Kliinikumi poolt ning osaliselt on välja renditud kasutusrendi tingimustel. Jääkväärtuse esitamisel on arvestatud väljarenditud pindade proportsiooni üldpindadesse.

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2024	2023
Kasutusrendikulu	1 847	1 454
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkevatest lepingutest	31.12.2024	31.12.2023
12 kuu jooksul	1 314	854
1-5 aastat	0	468

Kliinikum on kasutusrendile võtnud ruume, tööriistu, seadmeid ja sõiduautosid.

Olulised rendilepingutega kaasnevad tingimused puuduvad.

Lisa 15. Laenukohustised

tuhandetes eurodes

Pikaajalised laenud	Saldo 31.12.2024	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alus- valuuta	Tagasimakse tähtaeg	Lisa
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Laen 1 SEB	2 282	1 141	1 141	0	0,299% +6 kuu Euribor	EUR	2026	
Laen 2 Nordic Investment Bank	36 340	2 344	9 378	24 618	0,37% +6 kuu Euribor	EUR	2040	
Laen 3 Nordic Investment Bank	9 459	1 456	5 821	2 182	1,3%+ 6 kuu Euribor	EUR	2031	
Laen 4 SEB	437	90	347	0	1,22%+ 6 kuu Euribor	EUR	2029	
Laen 5 SEB	1 080	120	960	0	1,27%+ 6 kuu Euribor	EUR	2028	
Laen 6 SEB	386	28	358	0	1,3%+ 6 kuu Euribor	EUR	2028	
Pangalaenud kokku	49 984	5 179	18 005	26 800				
Kapitalirendi kohustised	486	211	275	0	0,86% + 6 kuu Euribor - 3,5%	EUR		13
Laenukohustised kokku	50 470	5 390	18 280	26 800				

Pikaajalised laenud	Saldo 31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alus- valuuta	Tagasimakse tähtaeg	Lisa
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Laen 1 SEB	3 518	1 236	2 282	0	0,299% +6 kuu Euribor	EUR	2026	
Laen 2 Nordic Investment Bank	38 685	2 345	9 376	26 964	0,37% +6 kuu Euribor	EUR	2040	
Laen 3 Nordic Investment Bank	10 914	1 455	5 821	3 638	1,3%+ 6 kuu Euribor	EUR	2031	
Laen 4 SEB	528	91	437	0	1,22%+ 6 kuu Euribor	EUR	2029	
Laen 5 SEB	1 200	120	1 080	0	1,27%+ 6 kuu Euribor	EUR	2028	
Pangalaenud kokku	54 845	5 247	18 996	30 602				
Kapitalirendi kohustised	577	225	349	3	0,86% + 6 kuu Euribor - 3,5%	EUR		13
Laenukohustised kokku	55 422	5 472	19 345	30 605				

Pangalaenude laenulepingud sisaldavad muuhulgas teatud tingimusi, millele Kliinikumi kontserni finantsnäitajad peavad vastama, sealhulgas suhtarvud (loan covenants). Seisuga 31.12.2024 vastasid Kliinikumi kontserni finantsnäitajad kõikidele laenulepingu tingimustele.

Lisa 16. Võlad ja ettemaksed

tuhandetes eurodes

	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi				Lisa
	31.12.2024	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	12 025	12 021	4	0	17
Võlad töövõtjatele	23 076	23 076	0	0	18
Maksuvõlad	10 526	10 526	0	0	6
Muud võlad	19 225	12 296	6 797	132	19
Muud viitvõlad	6 152	6 152	0	0	
Eraldised	12 584	5 661	6 791	132	
Intressivõlad	489	483	6	0	
Saadud ettemaksed	159	159	0	0	
Tulevaste perioodide tulud	110	110	0	0	
Muud saadud ettemaksed	49	49	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	65 011	58 078	6 801	132	

	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi				Lisa
	31.12.2023	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	13 597	13 597	0	0	17
Võlad töövõtjatele	21 877	21 877	0	0	18
Maksuvõlad	9 693	9 693	0	0	6
Muud võlad	17 588	11 289	6 170	129	19
Muud viitvõlad	5 739	5 739	0	0	
Eraldised	10 683	4 384	6 170	129	
Intressivõlad	1 166	1 166	0	0	
Saadud ettemaksed	140	140	0	0	
Tulevaste perioodide tulud	95	95	0	0	
Muud saadud ettemaksed	45	45	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	62 895	56 596	6 170	129	

Muude viitvõlgade all on kajastatud tekkepõhine sotsiaalmaksu ja tööandja töötuskindlustusmaks kohustis.

Lisa 17. Võlad tarnijatele
tuhandetes eurodes

	31.12.2024	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul
Võlad tarnijatele	12 025	12 021	4
Võlad tarnijatele kaupade ja teenuste eest	11 615	11 611	4
Võlad tarnijatele põhivarade eest	410	410	0
Kokku võlad tarnijatele	12 025	12 021	4
	31.12.2023	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul
Võlad tarnijatele	13 597	13 597	0
Võlad tarnijatele kaupade ja teenuste eest	12 246	12 246	0
Võlad tarnijatele põhivarade eest	1 351	1 351	0
Kokku võlad tarnijatele	13 597	13 597	0

Lisa 18. Võlad töövõtjatele
tuhandetes eurodes

	31.12.2024	31.12.2023
Töötasude kohustis	13 869	13 451
Puhkusetasude kohustis	4 777	4 677
Kinni peetud üksikisiku tulumaks	3 769	3 233
Kinni peetud kogumispensionimakse	341	210
Kinni peetud töötuskindlustusmakse	262	250
Muud kinnipidamised töötasudest	58	56
Kokku võlad töövõtjatele	23 076	21 877

Lisa 19. Eraldised
tuhandetes eurodes

	31.12.2023	Moodustamine	Ümberklassi- fitseerimine	Kasutamine	Diskonteerimine	31.12.2024
Eraldised kokku	10 683	2 719	0	-728	-90	12 584
Lühiajalised eraldised	4 384	2 087	-81	-728	-1	5 661
Pikaajalised eraldised	6 299	632	81	0	-89	6 923
	31.12.2022	Moodustamine	Ümberklassi- fitseerimine	Kasutamine	Diskonteerimine	31.12.2022
Eraldised kokku	9 683	2 049	0	-994	-55	10 683
Lühiajalised eraldised	5 042	869	-533	-994	0	4 384
Pikaajalised eraldised	4 641	1 180	533	0	-55	6 299

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustisi, mis on avaldunud enne aruande kuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldisena on kajastatud tulemustasude eraldised, endistele töötajatele makstav kutsehaigushüvitis ja eraldised kohtuvaidluste suhtes.

Kutsehaigushüvitiste eraldise arvutamisel on kasutatud Eesti Statistikaameti poolt avaldatud keskmise eluea näitajaid ja kutsehaigushüvitise määratud makseid. Pikaajalise eraldise diskonteerimisel on kasutatud sisemist intressimäära 4%.

Lisa 20. Sihtotstarbelised tasud

tuhandetes eurodes

	31.12.2023		Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine			31.12.2024	
	Nõuded	Kohustised	Laekunud	Kajastatud tulemiaruandes		Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
EV Sotsiaalministeerium	6 170	0	6 158	0	22	34	0
Põhja-Eesti Regionaalhaigla SA	0	0	0	90	90	0	0
Sünnitusmajade Fond SA	0	0	0	24	24	0	0
Karolinska Ülikool	0	0	0	16	16	0	0
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	0	0	91	91	0	0
Kokku	6 170	0	6 158	221	243	34	0
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Tartu Ülikool	5	917	15	0	269	66	724
EV Sotsiaalministeerium	540	0	671	0	351	220	0
EV Kliimaministeerium	10	0	10	0	0	0	0
EV Haridus- ja Teadusministeerium	5	0	5	0	0	0	0
Eesti Töötukassa	0	0	40	0	45	5	0
Tervisekassa	0	0	131	26	234	77	0
Sünnitusmajade Fond AS	0	0	0	5	5	0	0
Viljandi Haigla SA	3	0	31	0	32	4	0
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	0	0	122	122	0	0
Eesti Vähihaigete Lastevanemate Liit MTÜ	0	0	0	4	4	0	0
Celvia CC AS	0	0	33	0	46	13	0
Ettevõtluse ja Innovatsioon Sihtasutus	0	0	13	0	24	11	0
Dermtest OÜ	0	0	20	0	27	7	0
EIT Health e.V.	103	0	117	0	59	45	0
Medizinische Universität Wien	0	0	149	0	52	0	97
European Cancer Organisation	8	0	12	0	-2	0	6
ABBVIE Biopharmaceuticals BMBH Eesti	0	4	0	0	0	0	4
Organisation of European Cancer Institutes	2	30	6	0	45	11	0
European Innovation Council and SMEs Executive Agency	1	0	28	0	20	0	7
AI C Inovacao Biomedica	0	20	0	0	20	0	0
University of Twente	0	32	0	0	69	37	0
University of Tampere	0	89	50	0	146	7	0
Leiden University Medical Center	0	4	0	0	57	53	0
Kokku	677	1 096	1 331	157	1 625	556	838
Kõik kokku	6 847	1 096	7 489	378	1 868	590	838

	31.12.2022			Saadud mitterahaline siht- finantseerimine	Kajastatud tulemi- aruandes	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised	Laekunud			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
EV Sotsiaalministeerium	3 738	0	9 255	0	11 687	6 170	0
Põhja-Eesti Regionaalhaigla AS	0	0	0	202	202	0	0
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	0	425	842	1 267	0	0
Kokku	3 738	0	9 680	1 044	13 156	6 170	0
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Tartu Ülikool	0	0	945	0	33	5	917
EV Sotsiaalministeerium	6	0	208	0	742	540	0
EV Kliimaministeerium	0	0	0	0	10	10	0
EV Haridus-ja Teadusministeerium	1	0	6	0	10	5	0
Eesti Töötukassa	1	0	50	0	49	0	0
PRIA	0	0	5	0	5	0	0
Tervisekassa	54	0	114	0	60	0	0
Viljandi Haigla SA	0	0	28	0	31	3	0
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	0	0	24	24	0	0
Archimedes SA	0	14	-14	0	0	0	0
Tõrva Vallavalitsus	0	0	10	0	10	0	0
Lapse Heaolu Arengukeskus	3	0	0	0	-3	0	0
EIT Heath e.V.	100	0	96	0	99	103	0
European Cancer Organisation	0	3	0	0	11	8	0
University Medical Centre Utrecht	0	25	-25	0	0	0	0
ABBVIE Bioharmaceuticals BMBH Eesti	0	4	0	0	0	0	4
Organisation of European Canser Institutes	0	0	43	0	15	2	30
European Innovatsion Council and SMEs Executive Agency	0	0	0	0	1	1	0
AI C Inovacao Biomedica	0	0	23	0	3	0	20
University of Twente	3	0	120	0	85	0	32
Unoversity of Tampere	0	45	118	0	74	0	89
Leiden University Medical Center	0	0	38	0	34	0	4
Kokku	168	91	1 765	24	1 293	677	1 096
Kõik kokku	3 906	91	11 445	1 068	14 449	6 847	1 096

Põhivarade sihtfinantseerimiseks saadud vahendeid on kasutatud katastroofihagiste ja meditsiiniseadmete soetamiseks.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise vahendeid on kasutatud grandiprojektide toetuseks ja rahvusvahelistes uuringutes osalemiseks.

Lisa 21. Tulud majandustegevusest

tuhandetes eurodes

	2024	2023
Tervishoiuteenuste müük Tervisekassale	348 853	314 829
Kiirabiteenuse osutamine	28 190	24 493
Tervishoiuteenuste müük teistele asutustele	21 651	17 626
Meditsiiniliste kaupade ja meditsiini toetavate teenuste müük	15 405	13 639
Tervishoiuteenuste müük elanikkonnale	10 777	9 734
Bilansipäevaks lõpetamata haigusjuhtude mõju	531	705
Kokku	425 407	381 026

Lisa 22. Muud tulud

tuhandetes eurodes

	2024	2023	Lisa
Toitlustamisteenuse tulud	1 818	1 643	
Rendi- ja üüritulud	1 274	1 177	14
Tegevustoetused riigieelarvest	955	959	
Muude teenuste müügitulud	706	553	
Kommunaalteenuste müügitulu	465	564	
Tegevustoetused muudelt asutustelt	428	244	
Julgeolekuvaru uuendamise ja hoidmise tulud	364	398	
Kingina saadud raha	67	96	
Kasum materiaaalsete põhivarade müügist	27	81	
Tegevustoetused omavalitsustelt	9	6	
Transportteenuse tulud	8	8	
Trahvid viivised	5	58	
Muud tulud	53	12	
Muud äritulud kokku	6 179	5 799	

Lisa 23. Mitmesugused tegevuskulud

tuhandetes eurodes

	2024	2023
Meditisiinilised materjalid	46 042	45 899
Ravimid	36 844	31 731
Energia	6 548	6 750
Elektrienergia	3 978	3 915
Soojusenergia	2 570	2 835
Kinnistute, hoonete ja ruumide ülalpidamise kulud	4 063	6 591
Infotehnoloogiakulud	3 956	2 931
Tervishoiuteenuste ostukulud	3 944	3 750
Põhivarade ja kuluinventari remont ja hooldus	2 954	2 993
Toitlustamine ja toiduained	2 732	2 644
Muude teenuste ostukulud	2 726	2 089
Koolituste ja töölähetuste kulud	2 072	1 723
Transport ja sõidukite ülalpidamise kulud	1 718	1 755
Kaubad müügiks	1 710	1 462
Mitmesugused bürookulud	987	875
Üür ja rent	879	618
Kinnistute, hoonete ja ruumide remondikulud	854	444
Inventar, ameti-eririietus	535	432
Kokku mitmesugused tegevuskulud	118 564	112 687

Lisa 24. Tööjõukulud

tuhandetes eurodes

	2024	2023
Palgakulu	199 526	175 156
Sotsiaalmaksud	65 905	57 763
Kokku tööjõukulud	265 431	232 919
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	5 662	5 516

Lisa 25. Muud kulud

tuhandetes eurodes

	2024	2023
Sisendkäibemaksukulud	21 602	24 172
Kahjutasud	379	1 544
Antud sihtfinantseerimine	80	35
Ühingute ja liitude liikmemaksud	75	66
Kulu ebatöenäoliselt laekuvatest nõuetest	62	-496
Muud kulud	32	18
Kokku	22 230	25 339

Lisa 26. Muud finantstulud ja -kulud

tuhandetes eurodes

	2024	2023
Finantstulud		
Intressitulud	1 915	1 277
Intressitulu hoiustelt	1 826	1 221
Muud intressitulud	89	56
Finantstulud kokku	1 915	1 277
Finantskulud		
Intressikulud	-2 298	-1 916
Intressikulud laenudelt	-2 272	-1 898
Intressikulud kapitalirendilt	-26	-18
Finantskulud kokku	-2 298	-1 916

Lisa 27. Seotud osapooled

tuhandetes eurodes

Aruandekohustustlase emaettevõtja nimetus: **Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum**

Riik, kus aruandekohustustlase emaettevõtja on registreeritud: **Eesti Vabariik**

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga	31.12.2024	31.12.2023
Juriidilisest isikust liikmete arv	3	3
Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2024	2023
Arvestatud tasu	1 310	1 257
Sõiduautode renditasu ja isikliku sõiduvahendi kasutamise hüvitis	19	18

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes avalikustatakse tegevjuhtkonnale arvestatud tasud ja olulised soodustused. Muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas avalikustatakse lähtudes avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendile informatsioon nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või Kliinikumi kontserni sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele. Tehingutes seotud osapooltega ei ole juhtkonna hinnangul kasutatud turuhindadest erinevaid hindu.

Juhatuse liikmetega teenistuslepingu ennetähtaegsel lõpetamisel kaasneks sõltuvalt aruande kuupäeval kehtinud lepingutele lahkumishüvitise maksmine Sihtasutusele Tartu Ülikooli Kliinikum 102 tuhat eurot (3 kuutasu ulatuses) ja AS-le Lõuna- Eesti Haigla summas 39 tuhat eurot (6 kuu keskmise töötasu ulatuses), Sihtasutusele Tartu Kiirabi 27 tuhat eurot (kahe kuu ametipalga ulatuses). AS Valga Haigla ja AS Põlva Haigla juhatuse liikmetele lahkumishüvitist ei maksta.

Lisa 28. Bilansiväline vara

tuhandetes eurodes

Kuludesse on kantud soetusmaksumuses:	31.12.2024	31.12.2023
Väheolulise maksumusega väikevara kokku:	2 666	2 719
sh meditsiiniline väikevara	1 861	2 142
sh infotehnoloogiline väikevara	478	359
sh muu mittemeditsiiniline väikevara	327	218
Kliinikumi kasutuses on meditsiinilist aparatuuri tasuta kasutamise lepingute ja hoiulepingute alusel kokku summas	31.12.2024	31.12.2023
	187	253

Lisa 29. SA Tartu Ülikooli Kliinikumi bilanss

tuhandetes eurodes

	31.12.2024	31.12.2023
VARAD		
Käibevarad		
Raha	21 378	19 128
Nõuded ja ettemaksed	51 287	52 258
Varud	11 013	8 886
Käibevarad kokku	83 678	80 272
Põhivarad		
Finantsinvesteeringud	4 674	4 674
Nõuded ja ettemaksed	107	79
Kinnisvarainvesteeringud	24	25
Materiaalsed põhivarad	183 295	182 640
Immateriaalsed põhivarad	10 760	10 125
Põhivarad kokku	198 860	197 543
VARAD KOKKU	282 538	277 815
KOHUSTISED JA NETOVARA		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	4 941	5 036
Võlad ja ettemaksed	49 273	47 744
Eraldised	5 645	4 378
Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	838	1 097
Lühiajalised kohustised kokku	55 052	53 877
Pikaajalised kohustised		
Laenukohustised	43 140	48 081
Võlad ja ettemaksed	4	0
Eraldised	6 885	6 249
Pikaajalised kohustised kokku	50 029	54 330
KOHUSTISED KOKKU	105 081	108 207
Netovara		
Sihtkapital	33 773	33 773
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	135 835	127 102
Aruandeperioodi tulem	7 849	8 733
NETOVARA KOKKU	177 457	169 608
KOHUSTISED JA NETOVARA KOKKU	282 538	277 815

Lisa 30. SA Tartu Ülikooli Kliinikumi tulemiaruanne

tuhandetes eurodes

	2024	2023
Annetused ja toetused	1 488	8 156
Tulud majandustegevusest	353 873	319 184
Muud tulud	4 927	4 573
Kokku tulud	360 288	331 913
Mitmesugused tegevuskulud	-109 408	-104 237
Tööjõukulud	-208 809	-183 169
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-14 235	-13 496
Muud kulud	-19 561	-21 561
Kokku kulud	-352 013	-322 463
Põhitegevuse tulem	8 275	9 450
Intressikulud	-2 179	-1 870
Muud finantstulud ja -kulud	1 753	1 153
Aruandeaasta tulem	7 849	8 733

Lisa 31. SA Tartu Ülikooli Kliinikumi rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes

	2024	2023	Lisa
Rahavood majandustegevusest			
Põhitegevuse tulem	8 275	9 450	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	14 235	13 496	
Kasum põhivarade müügist	22	-21	
Tuludesse kantud sihtfinantseerimine	-1 488	-8 156	
Muud mitterahalised tehingud põhivaradega	-221	-1 044	20
Eraldiste moodustamine	2 000	2 049	
Muud mitterahalised tehingud	-77	-15	
Nõuete ja ettemaksete muutus	-2 144	-26 312	
Varude muutus	-2 127	-980	
Kohustiste ja ettemaksete muutus	1 483	1 447	
Makstud intressid	-2 360	-1 287	
Sihtotstarbelised laekumised	851	1 621	
Rahavood majandustegevusest kokku	18 449	-9 752	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekumised sihtfinantseerimisest	3 087	6 145	
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel	-15 816	-35 465	
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivarade müügist	5	21	
Laekunud intressid	1 561	1 046	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-11 163	-28 253	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	0	35 000	
Saadud laenude tagasimaksed	-5 036	-3 816	
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-5 036	31 184	
Rahavood kokku	2 250	-6 821	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	19 128	25 949	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	2 250	-6 821	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	21 378	19 128	

Lisa 32. SA Tartu Ülikooli Kliinikumi netovara aruanne

tuhandetes eurodes

	Sihtkapital	Akumuleeritud tulem	Kokku netovara
Saldo 31.12.2022	33 773	127 102	160 875
Aruandeaasta tulem	0	8 733	8 733
Saldo 31.12.2023	33 773	135 835	169 608
Aruandeaasta tulem	0	7 849	7 849
Saldo 31.12.2024	33 773	143 684	177 457

